చందా వివరములు

ఆంధ్రపత్రిక

THE ANDHRA PATRIKA (WEEKLY EDITION) MADRAS సంపుటం 44. సంచిక 89 FOUNDER: DESODHARAKA K. NAGESWARA RAO ఆదివారం 30-6-1957 Reg. No. M. 5745 10 పేజీలు 13 నయాపైసలు

జులై 1న పటాస్కర్ నివేదిక సమర్పణ

హొసూరుపై తమిళ హక్కులు భద్రమని మద్రాసు మంత్రి వెల్లడి

మద్రాసు, జూన్ 29: ఆంధ్ర మద్రాసు సరిహద్దు సమస్యలపై శ్రీ పటాస్కర్ తమ నివేదికను జులై 1 వ తేదీలోగా భారత ప్రభుత్వానికి అందజేస్తారని తెలిసింది.

హొసూరుపై తమిళుల హక్కులకు చెరుపు యేమీ రాదని తమకు విశ్వాసం ఉందని ఇవాళ మద్రాసు శాసన సభలో సభానాయకుడు శ్రీ సి. సుబ్రహ్మణ్యం వివరించారు.

ఆంధ్ర మద్రాసు సరిహద్దు సమస్యా పరిష్కారానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యే నిర్దిష్టమైన చర్యలు తీసుకున్నదని శ్రీ యన్. కె. పళనిస్వామి వేసిన ప్రశ్నకు సభానాయకుడు సమాధానం చెబుతూ ఉభయ రాష్ట్రాల మధ్య ఏర్పడిన సరిహద్దు తగాదా పరిష్కారం చేయటానికి భారత ప్రభుత్వం నియమించిన శ్రీ హెచ్. వి. పటాస్కర్ గత డిశంబరులో మద్రాసుకు వచ్చినపుడు ఎల్లల సమస్యగురించి మద్రాసు ప్రభుత్వం తమ వాదనలను సమగ్రముగా ఆయనకు నివేదించడం జరిగినదనీ, ఈ విషయమై శ్రీ పటాస్కర్ నివేదికను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిరీక్షిస్తున్నదనీ అన్నారు.

ఆంధ్ర ప్రాంతానికి చేరువగా కొత్త ఎక్కడో విడిగా ఉన్న ప్రాంతాలపై శ్రీ పటాస్కర్ చెప్పే తీర్పును ఒప్పుకుంటామని ప్రభుత్వం ఎందుకు హామీ యివ్వకలని వచ్చిందని శ్రీ మునుస్వామి గౌండర్ ప్రశ్నించారు.

అందుకు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం యిట్లా సమాధానం చెప్పారు: "హొసూరు సంగతి దృష్టిలో పెట్టుకునే గౌరవ సభ్యుడు యీ ప్రశ్న అడిగి ఉంటారు. ఆ ప్రాంతంపై తమిళుల హక్కులకు...

యిచ్చాయి.

శ్రీ గోవిందస్వామి: చిత్తూరు జిల్లాలో మనకు యేయే ప్రాంతాలూ రావాలని శ్రీపటాస్కర్‌కు తెలియజేసిన విజ్ఞాపనలో ప్రభుత్వం కోరింది?

సి: తమిళ ప్రాధాన్యంగల ప్రాంతాలను కోరాము.

శ్రీ కె. వినాయకం: మద్రాసు ప్రభుత్వం శ్రీ పటాస్కరుకు అందజేసిన విజ్ఞాపన వివరాలను బయటపెట్టలేదు. మనకు రావలసిన యే యే ప్రాంతాలను గురించి మద్రాసు ప్రభుత్వం నొక్కి చెప్పిందో వివరింపగలరా?

సి: ఆ వివరాలు యిపుడు తెలపడం సాధ్యంకాని విషయం.

"లోక్ సభ సభాపతి వంటివారు కూడా ఆంధ్రుల హక్కుల గురించి తెలపటానికి శ్రీపటాస్కరువద్ద సాక్ష్యంయిచ్చారుగదా. తమిళులు ప్రముఖులవద్దనుంచి ఎందుకు సాక్ష్యాన్ని యిప్పించలేదు" అని శ్రీ వినాయకం ప్రశ్నించగా లోక్ సభ శాసనసభ సభాపతుల విషయమై ప్రశ్నలు వేయకూడదని సభాపతి ఆ ప్రశ్నను నిరాకరించారు.

రెండవ నౌకా నిర్మాణ కేంద్రం

నెల్లూరు కోస్తా పరిశీలన

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 28: భారత దేశంలో మరొక నౌకానిర్మాణ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పటంలో స్థల నిర్ణయం, యంత్రపరికరాలు తదితర అంశాలపై భారత ప్రభుత్వానికి తగు సలహా యిచ్చేందుకుగాను, కొలంబో పథకము క్రింద బ్రిటిష్ నౌకానిర్మాణ సంస్థల సమష్టి అధ్వర్యంలో ఒక రాయబార సంఘం, యిక్కడికి వస్తుంది. వీరు ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ మాసాల్లో వస్తారని యివాళ ఒక ప్రకటన జరిగింది.

ఈ కేంద్రానికి ఎంతఖర్చు అయ్యేదీ కూడా వీరు అంచనావేసి చెపుతారు.

ఈ అంశంపై మరియీగా పర్యవేక్షించిన ఒకజట్టు జులై 10 న యిక్కడికి వస్తున్నారు. వీరు యిక్కడ రెండు వారాలపాటు పర్యటిస్తారు. నౌకానిర్మాణ కేంద్ర స్థాపన విషయంలో వీరు కలకత్తా వద్దగల గ్యోంఖాలీ, చిలక సరస్సు సమీపంలోని పరదీప్, సేతు సముద్రం, కొలువు, కొచ్చిన్, కార్వార్, భట్కల్, కాండ్లా, నెల్లూరు కోస్తాలోని కవలేరు ప్రాంతాలను పరిశీలిస్తారు.

భారతదేశానికి డాలర్ల ఋణం

అమెరికా సహకార సంస్థ ద్వారా

వాషింగ్టన్, జూన్ 28: భారత దేశానికి, 475 లక్షల డాలర్లు, పాకిస్తాన్‌కు 420 లక్షల డాలర్లు ఋణంగా ఇవ్వ అంతర్జాతీయ సహకార పాలక వర్గం ఒప్పందాలు చేసుకున్నది. మొత్తం 9 దేశాలతో 18 కోట్ల 12½ లక్షల డాలర్ల విలువకు ఋణాలు ఇవ్వడానికి యీ సంస్థ చేసు ఒప్పందాలు చేసుకున్నది.

ఫిన్‌లాండ్ రాజధాని హెల్సింకీలో భారత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ ఒక అనుపత్రిని సందర్శించారు. అక్కడ పిల్లలు వారికి పూలగుచ్ఛాలు సమర్పిస్తున్నారు.

ఇటీవల జపాన్ ప్రధాని శ్రీ నొబుసుకెకిషి అమెరికా సందర్శించినప్పుడు అధ్యక్షుడు శ్రీ ఐసెన్‌హోవర్‌తో 'గాఫ్' ఆడారు. జపాన్ రాయబారి శ్రీ అసకాయ్, శ్రీ కిషి, శ్రీ ఐసెన్‌హోవర్.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో గిడ్డంగి సంస్థల స్థాపన

డైరెక్టర్ల మండలి ఆమోదం

బొంబాయి, జూన్ 28: ఆంధ్రప్రదేశ్, బొంబాయి, బీహార్, ఒరిస్సా రాష్ట్రాలలో, గిడ్డంగి సంస్థలను స్థాపించే పథకానికి కేంద్ర గిడ్డంగిసంస్థ డైరెక్టర్ల మండలి ఆమోదించింది.

ఈసంస్థ అధ్యక్షుడు, కేంద్ర ఆహార వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శి అయిన శ్రీ పి. యన్. థాపర్ యీ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించారు.

ఈ రాష్ట్ర గిడ్డంగి సంస్థలలో సుమారు రు 20 లక్షలు విలువగల వాటాలను తీసుకునేందుకు కేంద్ర సంస్థనిశ్చయించింది.

మద్రాసు, ఆంధ్ర రాష్ట్రాల్లో కేంద్రసంస్థ గిడ్డంగులను ఏయే కేంద్రాల్లో నెలకొల్పేది కూడా తేలిపోయింది.

ఆచార్య డి. జి. కార్వే, రిజర్వు బ్యాంకుకు డిప్యూటీ గవర్నర్ శ్రీ బుర్రా వెంకటప్పయ్య, సెంట్రల్ బ్యాంకు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ బి. పి. పటేల్ ప్రణాళికా సంఘ సంయుక్త కార్యదర్శి శ్రీ ఎమ్. ఆర్. భిడే, పార్లమెంటు సభ్యులు ...

పెకింగ్‌లో అల్లర్లు

మద్రాసుకు ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి రాక

విమానాశ్రయంలో ప్రముఖుల స్వాగతం

మద్రాసు, జూన్ 29: ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి సాయంత్రం 4-30కు విమానంలో హైదరాబాదునుంచి వచ్చారు. విమానాశ్రయంలో పలువురు ప్రముఖులు స్వాగతమిచ్చారు. శ్రీ సంజీవరెడ్డి ప్రభుత్వ అతిథిగృహంలో బసచేస్తున్నారు. వారు ఇక్కడ మూడురోజులు ...

ప్రేలని అమెరికన్ అణుబాంబు

... ఆణుబాంబు ఇవాళ ప్రేలలేదు.

అణ్వస్త్రాల పోటీ నివారణకు శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం

మొదటి అణు విచ్ఛేదక నిపుణుని సూచన

లూబెక్ (పశ్చిమజర్మనీ), జూన్ 28: ప్రపంచంలో ఆయుధ నిర్మాణంలో సాగుతున్న పోటీని, ముఖ్యంగా అణ్వస్త్రాల నిర్మాణంలో పోటీని నివారించడానికి, తూర్పు రాజ్యాలకు పాశ్చాత్య రాజ్యాలకూ చెందిన ముఖ్య శాస్త్రజ్ఞులందరూ సమావేశమై చర్చించాలని, యురేనియం అణువును మొట్టమొదటిసారిగా విచ్ఛేదంచేసిన ప్రసిద్ధ పశ్చిమజర్మనీ శాస్త్రజ్ఞుడు ప్రొఫెసర్ ఆటోహాన్ సూచన చేశారు.

పశ్చిమ జర్మనీలోకెల్ల ముఖ్యమైన శాస్త్ర పరిశోధక సంస్థ మాక్స్ ప్లాంక్ సంఘ సమావేశంలో ఉపన్యాస మిస్తూ శ్రీ హాన్ ... శాస్త్ర పరీక్షలు పనికి రావని గట్టిగా చెప్పారు.

ప్రభుత్వాల ప్రమేయం లేకుండా రష్యా అమెరికా యూరప్ లలోని శాస్త్రజ్ఞులందరూ సమావేశమై, ఆయుధ నిర్మాణపు పోటీని, ముఖ్యంగా అణ్వస్త్ర నిర్మాణపు పోటీని క్రమేణా ఎలా అదుపులోకి తీసుకురావాలో చర్చించాలన్నారు.

కుటుంబ నియంత్రణ ఉద్యోగులు

ఖర్చు కేంద్రంభరించినా రాష్ట్రాలలో జాప్యం

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 29: రాష్ట్రాలలో నియమించే కుటుంబనియంత్రణోద్యోగుల ఖర్చును పూర్తిగా కేంద్రమే భరిస్తున్నా, ఈ ఉద్యోగుల నియామకంలో రాష్ట్రప్రభుత్వాలు జాప్యంచేస్తున్నాయని ఆరోగ్యమంత్రుల సమావేశంలో కేంద్ర ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి శ్రీ కర్మార్కర్ విమర్శించారు.

ద్వితీయ ప్రణాళికలోని ప్రజారోగ్య కార్యక్రమాలను వివరిస్తూ, కుటుంబ నియంత్రణ చాలాముఖ్యమైన విషయమన్నారు. ఈ కార్యక్రమాలు శీఘ్రంగా అమలుపరచేందుకు కేంద్రంలో ఒక మంత్రి మండలిని యేర్పాటు చేశారు. ఈ కార్యక్రమాలను అమలుపరచవలసిన అవసరాన్ని ప్రజలు చాలవరకు అర్థంచేసికొన్నారు. ప్రజలకు సాంకేతిక సలహాలను ఇవ్వవలసి ఉంది. అందువల్ల రాష్ట్రాలు శీఘ్రంగా తగుచర్యలు తీసికోవాలి అన్నారు.

శీతజ్వరానికి జులైలో మందు తయారీ

ఖరీదు ఎక్కువ అని కర్మార్కర్ ప్రకటన

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 29: ప్రస్తుత శీతజ్వరవ్యాధి క్రిమి నిరోధానికి టీకాలమందు జులైనెల మధ్య నాటికి తయారు కాగలదనీ, ఐతే ఇందుకు ఖర్చుకూడా అధికంగానే ఔతుందనీ రాష్ట్ర ఆరోగ్య మంత్రుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖామంత్రి శ్రీ డి. పి. కర్మార్కర్ తెలిపారు.

ఇతర దేశాలనుండి ఈ మందు సరఫరా అవకాశాలు ప్రోత్సాహకరంగా లేవన్నారు. కూనూరులోని భారత ప్రభుత్వ శీతజ్వర పరిశోధక కేంద్రంలో ఈ టీకాలమందును తయారుచేస్తున్నారు. బొంబాయిలోని హాఫ్కిన్ సంస్థలోను, కసౌలీలోని కేంద్ర పరిశోధనాలయంలోను ఈ మందు తయారుచేసే అవకాశాలను గురించి పరిశోధనలు జరిపారు.

ద్వితీయ ప్రణాళికలోని ఆరోగ్య కార్యక్రమాన్ని చర్చించేందుకు ఏర్పాటుచేసిన రాష్ట్ర ఆరోగ్య మంత్రుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ శ్రీ కర్మార్కర్ ఇలా చెప్పారు. "దేశంలోని వివిధ భాగాల నుండి అందిన నివేదికలవల్ల ఇంతవరకు నాలుగున్నర లక్షల మందికి శీతజ్వరం సోకింది. మొత్తం 819 మంది మరణించారు. మద్రాసు, ఢిల్లీ, కలకత్తా, బొంబాయివంటి పెద్దనగరాలలో ఈవ్యాధి తగ్గుముఖంపట్టినా, ఇతర నగరాలలోను, చిన్న చిన్న గ్రామాలలోను ఇంకా ప్రబలంగా ఉంది. ఈవ్యాధివ్యాప్తి కాకుండా ఆరోగ్యశాఖ తగుచర్యలు తీసికుంటుంది. ఇందుకు ప్రజలుకూడా తోడ్పడాలి."

వ్యాధి వ్యాప్తి కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తీసికొన్న జాగ్రత్త చర్యలను, ఈవిషయంలో చేకూరిన ప్రజల తోడ్పాటును ఆయన అభినందించారు.

చిన్న విమానాల కొనుగోలు వాయిదా

భారత ప్రభుత్వ నిర్ణయం

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 29: ఢిల్లీనుంచి సమాజ అభివృద్ధి కేంద్రాలతో బాటు, దేశంలోగల వివిధ అభివృద్ధి కేంద్రాల మధ్య త్వరితంగా ప్రయాణాలు కొనసాగేందుకుగాను, యిదివరలో తెప్పించాలనుకున్న రెండు ప్రత్యేకమైన చిన్న విమానాల కొనుగోలును వాయిదా వేయాలని, ఉక్కు, గనులు, ఇంధనాలశాఖ నిర్ణయించింది. ఇప్పుడు కటకటగాఉన్న విదేశీ ద్రవ్యాన్ని పొదుపు చేసే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం యీ చర్య తీసుకున్నది. ఈశాఖ చేసేఖర్చులను కార్యదర్శి స్వయంగా పర్యవేక్షిస్తూ, వీలైనంత వరకు పొదుపుజరిగేటట్లు చూడాలని మంత్రి సర్దార్ స్వరణ్‌సింగ్ కోరారు.

కాశ్మీర్‌పై బ్రిటన్ పాక్ చర్చలు

మాక్మిలన్ ప్రోద్బలం

లండన్, జూన్ 28: భారత పాకిస్తాన్ దేశాలమధ్యగల కాశ్మీర్, కాలవ నీటి తగాదాలపై బ్రిటిష్, పాకిస్తాన్ ప్రధానమంత్రులు అంతరంగిక సమావేశంలో చర్చించారు. ఈ సమావేశాన్ని బ్రిటిష్ ప్రధాని మాక్మిలన్ ఏర్పాటు చేశారు.

ఈ సంప్రదింపులు డౌనింగ్ స్ట్రీట్‌లోని మాక్మిలన్ గృహంలో జరిగాయి. ఈ సమావేశం బ్రిటిష్ ప్రధాని కోరికపై జరిగిందని అధికారవర్గాలద్వారా తెలిసింది. బ్రిటన్ తరఫున మాక్మిలన్‌తోపాటు విదేశాంగమంత్రి శ్రీ లాయిడ్, కామన్వెల్త్ వ్యవహారాలశాఖా మంత్రి హోంపాల్గొన్నారు. పాకిస్తాన్ ప్రధాని సురావర్దీతో వెంట ఆర్థిక విదేశాంగ మంత్రి నూన్, బ్రిటన్‌లోని పాకిస్తాన్ హైకమీషనరు మహమ్మద్ ఇక్రముల్లా వచ్చారు.

ఈ సమావేశంలో బ్రిటన్ పాకిస్తాన్ దేశాల ప్రతినిధులు మాత్రమే పాల్గొన్నారు. శ్రీ కామన్వెల్త్ సమావేశంలో పాల్గొంటున్న మరో దేశప్రతినిధి ఎవ్వరూ పాల్గొనలేదు.

ప్లానింగ్ కమీషన్ త్రివేదీ నియామకం

హైదరాబాదు, జూన్ 29: ప్లానింగ్ కమీషన్ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ వి. టి. కృష్ణమాచారి పదవి విరమణ చేయనున్నారు. జులై 30 నాడు ఆంధ్ర గవర్నరు. పదవినుంచి విరమించనున్న శ్రీ త్రివేదీని, శ్రీ కృష్ణమాచారి స్థానంలో నియమిస్తారు.

అఖిలభారత ప్రాథమిక విద్యామండలి స్థాపన

జులై 1 నుంచీ పని ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 29: కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్రప్రభుత్వాలకు, స్థానిక సంస్థలకు ప్రాథమిక విద్య విషయంలో సలహా మండలిగా వ్యవహరించడానికి జులై 1 నుంచి, అఖిల భారత ప్రాథమిక విద్యామండలి నెలకొల్పుతున్నట్లు భారత ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.

దేశంలో ప్రాథమిక విద్యను మరింత శీఘ్రగతిలో వ్యాపింపచేసి, రాజ్యాంగం లోని 45 వ నిబంధన అదేశాన్ని అమలు జరపడానికి దీనిని నెలకొల్పుతున్నట్లు ప్రభుత్వం గెజెట్‌లో ప్రకటించింది.

పద్నాలుగేళ్ల వరకూ బాలబాలికలందరికీ దేశమంతటా నిర్బంధంగా ప్రాథమిక విద్యాబోధన 1960 లోగా ఏర్పాటు చేయ్యాలని రాజ్యాంగం ఆదేశాల ప్రకరణంలో 45 వ నిబంధన ప్రభుత్వాలపై బాధ్యత వేసింది.

హైద్రాబాదులో ఒక్కరోజులో 1600 మందికి

హైదరాబాదు, జూన్ 28: నగరంలో నేడు శీతజ్వరం 1600 మందికి సోకింది. ఇంత ఉధృతంగా ఇంతవరకు రాలేదు. నిన్న 1200 మందికి, మొన్న 1000 మందికి సోకింది. అయితే ఇంతవరకు ఎవరూ యీ వ్యాధిమూలంగా చనిపోలేదు. పురపాలకసంఘం ఆరోగ్య సిబ్బందిని అధికంచేసింది.

ఖమ్మం, పరిసరాలలోను మొత్తం 800 మందికి ఈ వ్యాధిసోకింది. విద్యాసంస్థలు జులై 8 వరకు మూసివేశారు.

జులై 16న రాష్ట్రపతి హైద్రాబాదుకు రాక

24 రోజులు మకాము

హైద్రాబాద్, జూన్ 29: రాష్ట్రపతి డాక్టర్ రాజేంద్ర ప్రసాద్ జులై 16 న యిక్కడికి వస్తున్నారు. వీరు యిక్కడ 24 రోజులు ఉంటారు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన పిమ్మట రాష్ట్రపతి యిక్కడికి రావటం యిదే ప్రథమం.

ఇక్కడికి 10 మైళ్ళదూరంలో ఉన్న "రాష్ట్రపతి నిలయంలో వీరు మకాము చేస్తారు. ఆగస్టు 9 న వీరు కేంద్రం వెళ్తారు.

టెండరు నోటీసు
నాగార్జునసాగర్ డామ్

ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు, (మెటీరియల్స్ డివిజన్) డివిజన్, విజయపురి (నార్తు) పోస్టు, నల్లగొండ జిల్లా వారిచే క్రింద వివరించిన పనులకు 8-7-1957 సా॥ 4 గంటల వరకు సీలువేసిన టెండర్లు డామ్ సైట్ ఎడమగట్టు, వందలి తమ ఆఫీసు నందు దాఖలు చేసికొనబడి, అదేదినం సా॥ 4-15 గం॥లకు తెరిచి పరిశీలింపబడును. టెండరు డాక్యుమెంట్లు 1-7-1957 తేదీనుండి 6-7-57 వరకు ఆఫీసు పనిచేయు గంటలలో ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, మెటీరియల్స్ డివిజన్ ...

వెనుకబడిన తరగతులు
అభ్యున్నతికి కాంగ్రెసుకు అనుబంధంగా సంస్థ

విద్యుల్లోలు, జూన్ 26: వెనుకబడిన జాతుల సర్వతోముఖాభివృద్ధికై సుసంఘటితమైనసంస్థను ఒకదానిని ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుకు అనుబంధంగా ఏర్పాటుచేసేందుకు త్వరలో ఒకమహాసభను జరిపించాలనికోరుతూ అనంతపురంలో మేలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కార్యవర్గం ఒక ఉపసంఘాన్ని నియమించింది. ఆమహాసభను సాధ్యమైనంతవరకూ జూలైఆఖరులోగా హైదరాబాదులో జరిపించాలని అనుకొంటున్నారు. అక్కడక్కడ వెనుకబడినజాతుల సముద్ధరణకు కృషిచేస్తున్న ఆయాసంస్థలు తమతమ ప్రతినిధుల పేర్లనుముందుగా తెలియజేస్తూ అవసరమైన సూచనలనుకూడా జూలై 8 నుండి నెలాఖరువరకూ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ హైదరాబాదు చిరునామాకు అందజేయవలసినదిగా ఆంధ్రకాంగ్రెసు సహాయకార్యదర్శి శ్రీ ప్రగడకోటయ్య కోరుతున్నారు.

ప్రధానాధ్యాపకుని రాజీనామా

బందరు, జూన్ 28: బందరు నేషనల్ కాలేజి ప్రధానాధ్యాపకుడు శ్రీ వరదాచారి తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చారు. రాజీనామాను కళాశాల పాలకవర్గం ఆమోదించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

1951 మద్రాసు హిందూమత ధర్మాదాయ సంస్థల చట్టము క్రింద ప్రకటన

కీ॥ శే॥ వెంకటాచలపతి

గుంటూరు, జూన్ 28: శ్రీ నేతి వెంకటాచలపతి మృతికి సంతాపం తెలియచేస్తూ లోక్‌సభ సభాపతి శ్రీ అనంతశయనం అయ్యంగార్, ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నరు శ్రీ వి. వి. గిరి, సుప్రీంకోర్టు న్యాయమూర్తి శ్రీ బి. జగన్నాథదాస్, భారత ఉపరాష్ట్రపతి డాక్టరు రాధాకృష్ణన్ మొదలయిన ప్రముఖులు వెంకటచలపతిగారి కుమారుడు శ్రీ నేతి వెంకటేశ్వర్లుకు సందేశాలను పంపించారు.

కేంద్ర ఉపమంత్రి శ్రీ కొత్త రఘురామయ్య వెంకటచలపతిగారి కుమారులను కలుసుకుని తమ సానుభూతిని తెలియచేశారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

1951 మద్రాసు హిందూమత ధర్మాదాయ సంస్థల చట్టంక్రింద ప్రకటన

G. O. Ms. No. 607/8-6-57.

క్రింది షెడ్యూలులో స్పష్టీకరించిన ప్రకారం కడపజిల్లా, కడప తాలూకా, పుష్పగిరి గ్రామంలోని "శ్రీ పుష్పగిరి బ్రాహ్మణ అన్నదాన సత్రం." అని పిలువబడే ధర్మాదాయసంస్థ పరిపాలన యీ క్రింది షెడ్యూలులో వివరించిన ప్రకారం సక్రమంగా లేదని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి విన్నపాలు వచ్చినందునను;

సదరు ధర్మాదాయ సంస్థ సక్రమముగా పరిపాలింపబడుట లేదని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముటకు తగిన కారణము లున్నందునను;

సదరు ధర్మాదాయసంస్థ పరిపాలనా ...

ప॥ గోదావరి జిల్లాలో రైతులకు సౌకర్యాలు
రెవెన్యూ మంత్రికి విజ్ఞప్తి

ఏలూరు, జూన్ 25: రాజకీయ బాధితులకు భూములిచ్చే సమస్యవిషయంలో యిక్కడకు వచ్చిన ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవెన్యూ మంత్రి శ్రీ కళా వెంకట్రావు గారికి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్ అధ్యక్షులు శ్రీ కొమ్మారెడ్డి సూర్యనారాయణ ఫెడరేషన్ కార్యాలయంలో విందు చేశారు. పలువురు అధికార, అధికారేతర ప్రముఖులు వచ్చారు.

అనంతరం శ్రీ సూర్యనారాయణ మంత్రికి ఫెడరేషన్ తరఫున విజ్ఞప్తి సమర్పించారు. ఫెడరేషన్ గత సంవత్సరం 54 లక్షల విక్రయాలుచేసే ఎరువులు కొని రైతులకు అమ్మినదనీ, రైతుల ధాన్యాలకు సరియైన ధర రాబట్టాలంటే ఫెడరేషన్‌కు ఒక బియ్యపుమిల్లు, గిడ్డంగులూ అవసరమనీ వివరించారు. వాటిని నిర్మించేందుకు సహాయం ఇప్పించవలసినదిగా మంత్రిని కోరారు. (స్వ. వి.)

రేపల్లె పురపాలక సంఘం
ప్రత్యేకోద్యోగికి మరో 3 నెలలు గడువు

హైదరాబాదు, జూన్ 28: రేపల్లె పురపాలక వ్యవహారాలు చూస్తున్న ...

ఆవిరి ఇంధనంగా వంటలు
మదరాసులో ప్రయోగం

మదరాసు, జూన్ 28: పండుగలు, ఉత్సవాలలో 50 వేలమందికి పైగా పెద్దపెద్ద సంతర్పణలు జరపవలసి వచ్చినప్పుడు మదరాసు రాష్ట్రంలో ఆవిరితో వంటలు చేస్తున్నారు. దీనిని ఒక విశేషంగా బాయిలర్ల చట్టం అమలును గూర్చిన నివేదికలో మదరాసు ప్రభుత్వపు స్టీంబాయిలర్ల ప్రధాన ఇన్‌స్పెక్టరు ఉదహరించారు.

మధుర కంపెనీ లిమిటెడ్ వెంకులను అరపెట్టడానికి ఉష్ణోదక పీడనం ద్వారా వేడిచేసే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. విదేశాలలో అమల్లో వున్న ఈ విధానాన్ని ఇక్కడ అమలు జరపట ఇదే ప్రథమం.

నగరంలో సంజీవరెడ్డి కార్యక్రమం

మదరాసు, జూన్ 29: నగరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్య మంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి కార్యక్రమం శ్రీ వై. రామకృష్ణప్రసాద్, వారి గౌరవార్థం హోటల్ ఓషియానిక్‌వద్ద ఇస్తున్న అల్పాహార విందులో ప్రారంభమౌతుంది.

జూన్ 30 న ఉదయం "మన లిపి పుట్టుపూర్వోత్తరాలు" అని శ్రీ టి. రామచంద్ర వ్రాసిన గ్రంథం అంకితం ఇచ్చే సభలో మాట్లాడతారు. 8-30 లకు ...

బియ్యం రవాణాపై నిర్బంధాలు
మిల్లు యజమానుల వ్యతిరేకత

బందరు, జూన్ 25: ఆంధ్ర, మద్రాసు, మైసూరులను కలిపి దక్షిణ మండలంగా ఏర్పాటుచేసి బియ్యం రవాణా స్వేచ్ఛను పరిమితంచేసినందుకు అసమ్మతి తెలియబరుస్తూ బీహారు, అస్సాం, బెంగాల్‌లలో ఎంతోగిరాకీ వున్న మేలురకపు ఆంధ్ర బియ్యానికి యీ నిర్బంధం వర్తింపజేయరాదని, దీనివలన రైతులు వ్యాపారస్థులు చాలా నష్టపడగలరని ప్రభుత్వానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ బియ్యపుమిల్లుల యజమానుల సంఘం యీ నెల 22 న భీమవరంలో జరిగిన సమావేశంలో విజ్ఞప్తి చేసింది.

తవుడు రవాణా పర్మిట్లను ఆమశ్యనూయజ్ సమస్య మూలంగా అమలు జరుపలేకపోయి నందున, కాలపరిమితిని పొడిగించాలని ఎగుమతులను జాయింటు కంట్రోలరును కోరారు. వ్యాగన్లు ఎక్కువగా సరఫరాచేసి నిల్వబియ్యం ఇతర రాష్ట్రాలకు త్వరగా రవాణాఅయ్యేందుకు వీలు కలిగించాలని విజ్ఞప్తిచేశారు. పరపతి సౌకర్యాలపై రిజర్వుబ్యాంకు విధించిన నిర్బంధాలను తొలగించి మిల్లుల యజమానులకు సహాయంచేయాలని సూచించారు.

బియ్యపుమిల్లుల యజమానుల సంఘానికి ప్రారంభోత్సవం జరిగేసందర్భంలో ...

ఉప్పుడు బియ్యానికి గిరాకీ
భీమవరంలో ధాన్యం బియ్యం ధరవరలు

... సరుకు రవాణా రైలు పెట్టెలు సప్లయి కాలేదు; పశ్చిమబెంగాలుకు మాత్రమే వాగన్లను ఇచ్చారు. బెంగుళూరులో గిరాకీ వున్నందున మేలిరకం ధాన్యానికి మిల్లు యజమానులు ఎక్కువ ధర ఇవ్వ చూపుతున్నారు. ఇప్పుడు ఇక్కడ ధాన్యం, బియ్యం ధరవరల వివరాలివి:

	ధాన్యం 166 పౌ.బ.	బియ్యం 164 పౌ.బ.
కిచిలీ సంబాలు	రు. 29	రు. 49
సన్నకృష్ణకాటుకలు	28	రు. 47
కృష్ణకాటుకలు	రు. 28	రు. 45
అక్కుళ్లు	రు. 28	రు. 42.50
గరికలు	రు. 27	రు. 89.50
వంకసన్నాలు	రు. 27	రు. 48.50

మదరాసు ధరలు

మదరాసు, జూన్ 29:

బంగారు వెండి నేటి మధ్యాహ్నం 1 గంటకు సవరను 1-కి ఎడ్వర్డుబొమ్మ

సేల్సుటాక్సుతో సహా	రు.	70.75
పేట్లా బంగారం తులం	రు.	107.87
మూసా బంగారం తులం	రు.	106.25
సీమవెండి తులం 100కి	రేడి	183.50
చిల్లర ధర	రు.	1.93

వేరుశనగ

(551 పా॥ 1-కి ఎక్సు గోస్తా గిడ్డంగులు మెషిన్ సేల్సుటాక్సుతో సహా

డిసెంబరు	రు.	166-170
వేరుశనగనూనె ఎక్సుపెల్లర్ టిలో % పా.) రెడి చిల్లర ధర		884

50 టెంకాయనూనె (87½ పౌనులు సేల్సుటాక్సు అదనం,

అంబుమార్కు	రు.	80.00
ఎం. ఎస్. బ్రాండ్ డబ్బా		81.00
రాజా	రు.	80.25

ఆముదం

తిరుపత్తూరు (500 పా.) రు. 850.00

పంచదార

సేలం లోటస్ ర్యాన్ (87½ పా) 28.00

న్యూయార్కు దూది
అక్టోబరు వాయిదా ధరలు

న్యూయార్కు, జూన్ 28: న్యూయార్కు, కాటన్ మార్కెట్ ధరలు నేడీ విధంగా ఉన్నవి:

నేటి ప్రారంభ ధర	85.22
నేటి ముగింపు ధర	85.28

తూర్పుగోదావరి జిల్లా కొబ్బరికాయ మార్కెటు

(ఈ నెల 22 తేదీతో సమాప్తమైన వారంలో వ్యాపారము)

రాజమండ్రి, జూన్ 27:

వెయ్యి 1 కి ధర రూ॥లలో

కేంద్రము	చేరినసరుకు	ఎగుమతైనసరుకు	గండేర	గటాగట	చిట్టికాయ	నీటికాయ
అమలాపురం	833238	8332?8	195/-	188/-	170/-	110/-
అంబాజీపేట	77520	77520				
రాజమండ్రి	215000	288000	—	—	—	—
కాకినాడ	427161	427161	—	—	—	130/-

500 పోస్ల ప్రట్టి 1 కి రు 262.20 లు చొప్పున 28600 పోస్లు అంబాజీపేటలోనూ 9440 పోస్లు రాజమండ్రిలోనూ, ఎండుకొబ్బరి ఎగుమతిఅయినట్లు తూర్పుగోదావరిజిల్లా మార్కెటు కమిటీ కార్యాలయంద్వారా తెలుస్తున్నది. (స్వ. వి.)

ఆఫ్రికాకు కొలంబోపథకం
ఘనాప్రధాని సూచన

లండన్, జూన్ 29: ఆఫ్రికాకు ఒక "కొలంబో పథకాన్ని" రూపొందించాలని కామన్వెల్తు ప్రధాన మంత్రుల సమావేశంలో ఘనాప్రధాని క్వామే న్క్రుమా సూచించారు.

అంతర్జాతీయ రంగంలో రాజకీయ వైషమ్యాలకు ఆఫ్రికా స్థావరం కాకుండా ఉండేందుకుగాను, ఈఖండంలోని ఆర్థిక, నిపుణ సహాయాలన్నిటినీ సమన్వయంచేసే పథకాన్ని రూపొందించాలని ఆయన తెలిపారు.

ఈసూచనకు కెనడా ప్రధాని డైఫెన్ బేకర్ ఆమోదించారు. 1951 లో ఆగ్నేయాసియా దేశాలకు ఏర్పాటు చేసిన కొలంబోపథకంవంటి ఒకపథకాన్ని ఆఫ్రికాదేశాలకు సంబంధించి అమలుచేయవలసిన అవసరంఉందని ఘనాప్రధానితో జరిపిన సంప్రదింపుల వల్ల స్పష్టమైందని పత్రికాప్రతినిధులతో నిన్న మాట్లాడుతూ కెనడా ప్రధాని తెలిపారు.

ఈ పథకం ప్రకారం ఆఫ్రికాలోని స్వాతంత్ర్యం పొందిన దేశాలు, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, పోర్చుగల్ అధీనంలోని ఇతర ప్రాంతాలు ఈ మూడు దేశాలతోను, సహాయం చేయడానికి అంగీకరించే ఇతర దేశాలతోను సంబంధం కలిగివుంటాయి. ప్రస్తుతం ఆఫ్రికా రాజ్యాలకు సహాయం చేసేందుకు అమెరికా, కెనడాలు తమ సంసిద్ధతను తెలిపాయి.

ఆఫ్రికారాజ్యాల కన్నిటికీ ఆసక్తిగల సమస్త విషయాలపైనా, ఆ రాజ్యాలతో సహకరించేందుకు తాము సిద్ధంగా ఉన్నామని దక్షిణాఫ్రికా విదేశాంగమంత్రి శ్రీ లౌ దక్షిణాఫ్రికా క్లబ్ ఏర్పాటుచేసిన విందులో మాట్లాడుతూ అన్నారు. గత రెండు సంవత్సరాలుగా అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలలో ఆఫ్రికా కేంద్రస్థానం పొందింది. ఈ ఖండంలో అనేక మార్పులు జరుగుతున్నాయి. అందులో ఒకటి కామన్వెల్తు ప్రధానుల సమావేశంలో ఘనా ప్రధాని పాల్గొనడం అన్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రధాని తరఫున కామన్వెల్తు దేశాల సమావేశంలో పాల్గొనేందుకు శ్రీ లౌ ఇక్కడకు వచ్చారు. ఘనా ప్రధాని సరసను కూర్చోవలసి వస్తుందనే కారణంతో దక్షిణాఫ్రికా ప్రధాని ఈ సమావేశానికి రాలేదన్న విషయం పాఠకులకు తెలిసిందే.

ప్రకటన

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము - నేషనల్ ఎక్సుటెన్షన్ సర్వీసు క్రింద రాష్ట్రములో బ్లాకులకు విలేజి లెవల్ వర్కర్ల నియామకమునకు దరఖాస్తులు.

జిల్లాలు	ఇంటర్వ్యూ చేయబడు తేదీ	ఇంటర్వ్యూచేయు స్థలము
శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం	19-7-57	ఎక్స్టెన్షన్ ట్రెయినింగ్ సెంటరు, సామర్లకోట.
తూర్పు గోదావరి	20-7-57	,,
పశ్చిమ గోదావరి	21-7-57	,,
కర్నూలు, కడప, అనంతపూరు	27-7-57	కర్నూలు కలెక్టరు ఆఫీసు
గుంటూరు	2-8-57; 3-8-57	గుంటూరు కలెక్టరు ఆఫీసు.
కృష్ణ	4-8-57	,,

ఇంటర్వ్యూకు వచ్చు అభ్యర్థులకు రాకపోకల ప్రయాణపు ఖర్చులు యివ్వబడవు. ఇంటర్వ్యూలకు ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానములు పంపబడవు.

షరతులు; నిబంధనలు:

ఎన్నుకొనబడిన అభ్యర్థులు, విజయవంతముగా తమ ట్రెయినింగు పూర్తి చేసిన తరువాత, విలేజి లెవల్ వర్కర్లుగా నియమింపబడునప్పుడు రు. 45-3-60 2-100 జీతపు స్కేలులోను, మామూలు అలవెన్సులలోను నియమింపబడుదురు. తమ పనులను సామర్థ్యముతో చేయగలవారు రు. 100-5-120 స్కేలు జీతముగల సెలెక్షన్ గ్రేడ్‌నకు ప్రమోషన్ పొందు అవకాశము గలదు.

ట్రెయినింగు కోర్సునకు ప్రవేశము పొందినవారికి నెలకు రు. 30/- వంతున ప్రాథమిక వ్యవసాయ శిక్షణ కాలములోను, రు. 50/- వంతున ఎక్స్టెన్షన్ మెథడ్సులో శిక్షణ పొందునప్పుడు, ఉచిత వేతనము యివ్వబడును.

ట్రెయినింగులో చేర్చుకొనబడిన తరువాత ప్రాథమిక వ్యవసాయములో శిక్షణ పొందునప్పుడు, అభ్యర్థులు తగిన అభివృద్ధి చూపక యీ పనులకు తగనివారుగా కనుబడినచో, అట్టివారు తీసివేయబడుదురు.

ఎన్నుకొనిన అభ్యర్థులు ఉద్యోగములో నియమింపబడిన తరువాత విలేజి లెవల్ వర్కర్లుగా కనీసము నాలుగు సం॥లు పనిచేయవలెను.

...

సి. నరసింహం,

అడిషనల్ డెవలప్‌మెంటు కమీషనరు అండ్ సెక్రటరీ, ఆంధ్ర ప్రభుత్వము హైదరాబాదు.

భూ భౌ తిక వి జ్ఞా న ర హ స్యా లు

ప్రపంచవ్యాప్తంగా 18 నెలలు జరిగే పరిశోధనలు

ఢిల్లీ, జూలై 1: అంతర్జాతీయ భూభౌతిక సంవత్సర సందర్భంలో ప్రపంచం అంతటా నేటిరాత్రి పన్నెండు గంటలకు, బ్రహ్మాండమైన విజ్ఞానిక పరిశోధనలు ప్రారంభమయినాయి.

ఈ కార్యక్రమంలో దాదాపు 70 దేశాలు పాల్గొంటున్నాయి. ఇందులో భారతదేశంకూడా ఉంది. ఈ కార్యక్రమం 1958 డిశంబరు 31 రాత్రి 12 గంటలకు ముగిస్తారు.

భూభౌతిక శాస్త్రమంటే "భూవిజ్ఞానం"; అంటే భూమి దాని చుట్టుపక్కలనుండే ప్రాంతాలనూ విజ్ఞానికంగా పరిశీలించడం. దీనికి, వాతావరణ శాస్త్రానికీ, సాగర గర్భ శాస్త్రానికీ, భూకంపాలగురించీ, భూమి అంతర్భాగంలోని విషయాలగురించీ తెలుసుకునే శాస్త్రానికీ, ఇంకా మరికొన్ని విజ్ఞానశాస్త్రాలకూ సంబంధముంటుంది.

భూగోళానికి చుట్టుపక్కలా, పైనా ఉండే ప్రాంతాలు, అవి భూమిమీద చూపే ప్రభావాలను గురించి చేసే పరిశీలనార్థం, ఇప్పుడు జరిగే కార్యక్రమంలో పదమూడు విజ్ఞాన శాస్త్ర విభాగాలను ఉపయోగిస్తారు.

ప్రథమంగా 1882-83 కాలంలో అంతర్జాతీయ పరిశోధనలు జరిగాయి. ఇందులో చాలా దేశాలు పాల్గొన్నాయి. అప్పుడు భూభౌతిక విషయాలపై ధ్రువప్రాంతాలలో, ముఖ్యంగా ఆర్కిటిక్ (దక్షిణధ్రువం) ప్రదేశంలో తీవ్ర పరిశోధనలు జరిగాయి.

[illegible]

కట్టగ్రాహక దూరదర్శని: అమెరికాలో వాడుతున్నారు. దీని మధ్య కొలత 25 అడుగులు. సూర్యుని గమనాన్ని, నక్షత్రమండలంలో ఉత్పత్తిఅయ్యే రేడియో ధార్మికశక్తిని, శబ్దాలనూ, కల్లోలాలనూ చూపుతుంది. వాటి సహాయంతో భూమిపై శీతోష్ణస్థితి ఎలా రూపొందుతూ ఉంటుందో తెల్పుతారు.

మొదలగు భూభౌతిక శాస్త్రానికి సంబంధించిన విషయాలపై పరిశీలనలు జరుపుతారు.

[illegible]

భారతదేశంలో దీనిప్రాముఖ్యం

[illegible]

కృత్రిమ చంద్రగ్రహం—భూగోళం—ఒక పరిశోధకుడు కృత్రిమ గ్రహం భూమి పైనా, అంతరిక్షంలో ఏవిధంగా పోతుందో చూ పు తు న్నా డు.

విదేశీ ద్రవ్య వాడకం సమస్య

దేశీయ వ్యయ కార్యక్రమంలో నిబ్బరం కావాలి

మదరాసు, జూన్ 28: అమెరికా, ఇంగ్లండు-భారతదేశాలమధ్య వ్యాపారాభివృద్ధిగూర్చి, పరిశ్రమాభివృద్ధికి వారివలన మనకు లభించగల సహాయ ప్రమాణంగూర్చి పరిశీలించటానికి గాను త్వరలో వాణిజ్య రాయబారవర్గ మొకదానిని పంపుతున్నట్లు భారత వాణిజ్య సంస్థల సమాఖ్య అధ్యక్షుడు శ్రీ బాబూభాయిచినాయ్ వెల్లడించారు.

శ్రీ చినాయ్ నిన్న సాయంత్రం సెయింట్ మేరీస్ హాల్లో హిందూస్తాన్ వాణిజ్యమండలి సభ్యులను కలుసుకుని వివిధ సమస్యలుగూర్చి చర్చించారు.

హిందూస్తాన్ వాణిజ్య మండలి అధ్యక్షుడు శ్రీ వి. ఎ. చెట్టియార్ స్వాగతంచెప్పి వ్యవసాయ ప్రధానమైన ఈ దేశాభివృద్ధికోసం విదేశీ ప్రవీణులపైన ఆధారపడటం మంచిది కాదన్నారు.

"పెద్దపెద్ద ప్రాజక్టులు నిర్మాణంలో వున్నాయి. వానిఫలితంగా ఎగుమతి చేసి, విదేశీ వినిమయం సంపాదించుకొనుటకు వీలుగా పంట వృద్ధి అవగలదు. ఇప్పుడిప్పుడే పరిశ్రమలు కూడా ఏర్పడుతున్నాయి. అయితే అవి ఫలితానికి రావటానికి కొన్ని దశాబ్దాలు పట్టవచ్చు. అంతవరకు పరిశ్రమల అభివృద్ధికి అవసరమైన సహాయాన్ని ప్రభుత్వమే ఇవ్వాలి అని శ్రీ చెట్టియార్ అన్నారు.

[illegible]

విదేశాలలో వస్త్ర వ్యాపారం

శ్రీ ఎస్. ఎస్. వాడియా అభిప్రాయం

బొంబాయి, జూన్ 27: [illegible]

సహకార సంఘాల అభివృద్ధికి రు. 350 లక్షల కేటాయింపు

1500 పెద్ద సంఘాలు, 280 మార్కెటింగ్ సంఘాల ఏర్పాటు

బొంబాయి, జూన్ 28: పది రాష్ట్రాల్లోను, రెండు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లోను, 15 వందల పైచిలుకు బృహత్సహకార సంఘాలు, 280 మార్కెటింగ్ సంఘాలను ఏర్పాటుచేసే ఒక పథకాన్ని జాతీయ సహకార అభివృద్ధి, గిడ్డంగుల మండలి కార్యవర్గం, యివాళ ఆమోదించింది.

సహకార సంఘాలు 760, మార్కెటింగ్ సంఘాలు 258 గోదాములను నిర్మిస్తాయి. సహకార సంఘాల అభివృద్ధి పథకాలతోబాటు, యీ గోదాముల నిర్మాణానికి రు. 350 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది.

సహకారాభివృద్ధి, గిడ్డంగుల మండలి యీపథకం అమలుకు రు. 50 లక్షల వరకు ధనసహాయం చేస్తుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రు. 115 లక్షల మేరకు ఋణాలను మంజూరు చేస్తుంది.

సన్నకారు రైతులకు పరపతి సౌకర్యం

[illegible]

పంచశీలకు విముఖులు

సుముఖులయ్యే రోజు రాగలదని నెహ్రూ ఆశ

[illegible]

విదేశాలకు మనీ ఆర్డర్లు

విదేశీద్రవ్యం పొదుపుకోసం కొన్ని నిర్బంధాలు

[illegible]

అమెరికాలో కార్యక్రమం

[illegible]

ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించేముందు ఆత్మశోధన

భారత క్రైస్తవులకు శ్రీమతి వైలెట్ ఆల్వా సలహా

[illegible]

మరి 3 దేశాలలో భారత రాయబారులు

[illegible]

మరబ్బా పరిశ్రమ

[illegible]

దేశంలో ఈ పరిశ్రమ అధికంగా ఢిల్లీ, అమృత్‌సర్ ప్రాంతాలలో వుంది. 100 కి 80 వంతుల మరబ్బా ఇక్కడే తయారవుతోంది.

రిజర్వ్ స్థానాల సభ్యులు

మతం మార్చుకున్నవారి ఎన్నిక రద్దు పరచాలి

[illegible]

చేలచేరువలోని పుంతలను రైతులకు ఇవ్వాలి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ప్రణాళికల సంఘం విజ్ఞప్తి

ఏలూరు, జూన్ 25: సాగుబడి భూముల ప్రక్కనున్న పుంతలలో రైతులు ఫలవృక్షాలను పెంచడానికి అనుమతించవలసినదిగా ప్రభుత్వానికి పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ప్రణాళికల సంఘం నిన్నటి సమావేశంలో విజ్ఞప్తి చేసింది. జిల్లా ప్రణాళికల సంఘం ఉపాధ్యక్షుడుగా శ్రీ వీరమాచనేని వెంకటనారాయణ ఎన్నికయినారు.

ఏప్రిల్, మే నెలల్లో జిల్లాలోని జాతీయ వికాస కేంద్రాలలో జరిగిన పనిపైని వేదికలను పరిశీలించి,లోక్ సభ సభ్యులు కుమారి మాగంటి వేదకుమారి, శ్రీ ఉద్దరాజు రామంగారలను ప్రణాళిక సంఘ సభ్యులుగా చేర్చుకున్నారు.

జిల్లాలో మద్యనిషేధ కార్యక్రమం నివేదికను జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు శ్రీ వై. ఎస్. లోకస్ చదివారు.

కొంతకాలం క్రితం గణపవరంలో జరిగిన వ్యవసాయ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారికీ ప్రదర్శనలో పాల్గొన్న రైతులకూ బహుమతులను ఉపాధ్యక్షుడు పంచిపెట్టారు.

గంటల పంచాంగం

శ్రీ హేవిలంబినామ సం॥ ఆషాఢ శుద్ధ తృతీయ 1957 జూన్ 30 ఆదివారం తృతీయ 17-26 పుష్య 10-1 వర్జ్యం 21-45 ల 23-12 వ. చతుర్థి జూలై 1 సోమవారం చతుర్థి 14-23 ఆశ్లేష 7-53 వర్జ్యం 18-48 ల 20-15 వ.

ఆంధ్రపత్రిక

(మహాభారతము)

హేవిలంబి సం॥ ఆషాఢ శు॥ తృతీయ

ఆదివారం

కామన్వెల్తు ప్రధానుల సమాలోచనలు

కామన్వెల్తు ప్రధాన మంత్రుల సమాలోచనలలో మొదటిఘట్టం పూర్తి అయింది. ప్రపంచసమస్యలపై ముఖ్యంగా నిరాయుధీకరణ, పశ్చిమాసియా, దూరప్రాచ్య సమస్యలపై ...

... వివాదాల్లో ఇతర రాజ్యాలు తటస్థంగా వుండడం సబబు అని శ్రీ కృష్ణమీనన్ భద్రతా మండలి సమావేశంలో నే స్పష్టంగా వెల్లడించారు. అయినా బ్రిటిష్ ప్రభుత్వవైఖరి మాత్రం మారలేదు.

పాకిస్తాన్ - భారత దేశాల వివాదాల్లో అనవసరంగా ప్రమేయం కల్పించుకుంటున్నప్పటికీ, మొత్తంమీద ఇంత వరకూ జరిగిన ప్రధానమంత్రుల సమాలోచనలు తృప్తికరంగానే ఉన్నవి. పశ్చిమాసియా సమస్యల పరిష్కారం విషయంలో ప్రధాన మంత్రి శ్రీ నెహ్రూ వారి అభిప్రాయాలను స్పష్టంగా ప్రకటించారు. ప్రజల ఆర్థిక సమస్యల పరిష్కారంద్వారానే పశ్చిమాసియా వ్యవహారాలు పరిష్కారం కాగలవని, సైనిక కూటాల నిర్మాణంవల్లగాని, యుద్ధ నిర్వహణ శక్తిని వృద్ధి చేయడంవల్లగాని పశ్చిమాసియా సమస్యలు పరిష్కారం కావని భారత ప్రధానమంత్రి స్పష్టం చేశారు. అలాగే దూర ప్రాచ్య సమస్యల పరిష్కారానికి సమితిలో నవచైనాకు స్థానం ఇవ్వాలని, చైనా ప్రాతినిధ్య వ్యవహారం శీఘ్రంగా పరిష్కారం కావాలని శ్రీ నెహ్రూ స్పష్టం చేశారు.

అణ్వస్త్రాల ప్రయోగ పరీక్షలు

జపాన్‌వైఖరికి నిరసన

చిన్న అణ్వస్త్రాల ప్రయోగపరీక్షలు

నిషేధించే ఒప్పందంలో అమెరికా చేరకూడదు!

“శీతజ్వరం అంత ప్రమాదకరంకాదు”

భీమవరం వైద్యుని అభిప్రాయం

రామతీర్థంలో

నగిరిలో

యానాంలో

బళ్ళారిలో శీతజ్వరం

నరసాపురంలో

రాజమండ్రి పురపాలక సిబ్బందికి కరువుభత్యం

అదనంగా రు 6 ఇవ్వాలని నిర్ణయం

రాజమండ్రి, జూన్ 27: పురపాలక సిబ్బందికి అదనంగా రు 6 కరువుభత్యంగా ఇవ్వాలని నిన్న సాయంకాలం జరిగిన సాధారణ సమావేశంలో రాజమండ్రి పురపాలకసంఘం నిర్ణయించింది. ఇందుకయ్యే అదనపుఖర్చు రు 75 వేలూ సహాయంగా ఇవ్వవలసినదిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

సమావేశానికి శ్రీ పోతుల వీరభద్రరావు అధ్యక్షత వహించారు. పట్టణంలో విశేషంగావున్న జ్వరాలబాధను సమావేశం ప్రారంభంలో శ్రీ జి. ఎస్. బాలాజీదాస్ ప్రస్తావించారు. ...

సమాజ వికాస విద్యా కార్యక్రమాలు

కళాశాలల్లో పాఠ్యభాగంగా ఏర్పాటుకు ఆలోచన

పంజాబు నదీ జలాలు

1954 పథకానికి పాక్ నిరాకరణ

భారత ప్రభుత్వం పరిగణించదు

ధరలు పెరుగుదల: కలకత్తాలో ప్రదర్శనలు

రెండో ప్రణాళిక కార్యక్రమాలు

మొదటి యేడాది ఫలితాల సమీక్ష

నిర్వహణలో వచ్చిన చిక్కులు

న్యూఢిల్లీ, జూన్ 28: రెండో ప్రణాళిక కార్యక్రమాల నిర్వహణలో మొదటి యేడాది, అనగా 1956-57 లో, అనేక చిక్కులు అంతరాయాలు వచ్చినవని, ప్రణాళికా సంఘం ప్రచురించిన సమీక్ష తెలుపుతున్నది.

[ఈ సమీక్షలో వ్యయ మొత్తాల అంచనాలు, ద్రవ్యాధారాలు, ఆహారోత్పత్తి, చేనేత పరిశ్రమ గురించిన ...

సమాజవికాస కార్యక్రమాలు

ప్రాజెక్టులు

రాజకీయ బాధితులకు భూముల పంపిణీ ఏర్పాట్లు

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా అధికారులకు మంత్రి ఆదేశం

ఏలూరు, జూలై 28: పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా రాజకీయ బాధితులలో భూములు మంజూరై అనేక కారణాలవల్ల ఇంతవరకూ పట్టాలు ఇవ్వనివారికి జూలై 20 వ తేదీలోగా పట్టాలు ఇచ్చే ఏర్పాట్లను పూర్తిచేయవలసినదిగా జిల్లా అధికార్లను రెవెన్యూ మంత్రి శ్రీ కళా వెంకటరావు ఆదేశించారు.

ఈ జిల్లాలో రాజకీయ బాధితులకు భూముల పంపకం సమస్య పరిష్కరించేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రెవెన్యూ మంత్రి శ్రీ కళా వెంకటరావు గత రాత్రి మెయిలులో ఇక్కడికివచ్చారు. ...

మొత్తం 1881 దరఖాస్తులు

భార్యలు రాజకీయ బాధితులు

హంగరీపై నివేదిక

చర్చకు యుగస్లేవియా వ్యతిరేకం

బెల్‌గ్రేడ్, జూన్ 28: హంగరీపై సమితి నివేదికను చర్చించేందుకు సర్వసభ్య సమావేశం జరపాలన్న సూచనను యుగస్లేవియా వ్యతిరేకించింది. ఈ సమావేశంవల్ల ఒరిగేదేమీ లేదని ...

సెప్టెంబరులో జరిగే సూచన

దేశద్రోహుల సాక్ష్యం: హంగరీ ఆరోపణ

చిన్నపరిశ్రమల సమానాకార్ఖానా

ఢిల్లీసమీపంలో ఏర్పాటు

తుక్కుతోలు వినియోగం

విచారణలోవున్న ఆఫ్రికన్ల రక్షణ

అమెరికా సహాయానికి మతాధికారి విజ్ఞప్తి

(స్వ. వి.)

ఆంధ్ర పత్రిక సారస్వతానుబంధం

1957 సం॥ జూన్ 30-వతేదీ ఆదివారం

తాడికొండ గ్రామంలో రవాణాశాఖ ఉపమంత్రి శ్రీ కె. రఘురామయ్య విద్యుద్దీపాలకు ప్రారంభోత్సవం చేశారు.

సరళ సంస్కృతం

పాఠము 26

అకారాన్త పుంలిఙ్గ శబ్దములు

విద్యాలయః-విద్యాలయము	2. సాయంకాలః-సాయం [కాలము
వీరః-వీరుడు	
కృష్ణవర్ణః-నలుపురంగు	5. పీతవర్ణః-పసుపురంగు
ప్రాతఃకాలః-ఉదయము	7. తటాకః-చెఱువు
పవనః-గాలి	9. కక్షః-గది
సోపానః-మెట్టు	11. స్వస్థః-ఆరోగ్యవంతుడు
రసః-రసము	13. వైద్యః-వైద్యుడు
శూరః-శూరుడు	15. తరుణః-యువకుడు
జనకః-తండ్రి	17. వాచాలః-వదరుబోతు
జనః-జనము	19. ఆరంభః-మొదలు
నియమః-నియమము	21. మోదకః-లడ్డు
యోగ్యః-యోగ్యుడు	23. శుకః-చిలుక
ఆయుర్వేదీయః-ఆయుర్వేద సంబంధమైనది	25. దేశః-దేశము
	26. పరివారః-పరివారము
వ్యవసాయః-వ్యవసాయము (వృత్తి)	28. సహాయకః-సహాయకుడు
	29. ప్రావృట్కాలః-వర్షా [కాలము
మేఘః-మేఘము	
భారతీయః-భారతీయుడు	32. మహాభారతః-మహాభార [తము
మస్తకః-శిరస్సు	34. కేశః-జుట్టు
సభ్యః-సభ్యుడు	36. అసభ్యః-అసభ్యుడు
లాభః-లాభము	38. శాంతః-శాంతము
శాకమూలః-ముల్లంగిదుంప	40. ప్రసన్నః-ప్రసన్నుడు

అకారాన్త స్త్రీలిఙ్గ శబ్దములు

బాలా-బాలిక	2. ప్రజా-ప్రజ
గోశాలా-గోశాల	4. దీపశిఖా-దీపపుకొన
5. కరపట్టికా-చపాతీ	

అకారాన్త నపుంసకలిఙ్గ శబ్దములు

సత్యమ్-సత్యము	2. అసత్యమ్-అబద్ధము
పర్ణమ్-ఆకు	4. అర్థమ్-కోసము
కార్యమ్-పని	6. పాకగృహమ్-వంటయిల్లు
స్నానగృహమ్-స్నానముల గది	8. అంగణమ్-ముంగిలి
	9. ఆగమనమ్-రాక
గమనమ్-వెళ్లుట	11. ఆసనమ్-ఆసనము
లవణమ్-ఉప్పు	13. భాటకమ్-కిరాయి
పక్వాన్నమ్-పరమాన్నము	15. అధ్యయనమ్-చదువుకొనుట
	16. ఉపవనమ్-తోట
భ్రమణమ్-తిరుగుట	18. స్వాస్థ్యమ్-ఆరోగ్యము
లాభప్రదమ్-లాభము నిచ్చునది	20. కేవలమ్-కేవలము
	21. సబలమ్-బలముతో కూడినది
వ్యాయామమ్-వ్యాయామము	23. నగరమ్-నగరము
	24. మందిరమ్-ఇల్లు
స్వగృహమ్-తన ఇల్లు	26. పత్రమ్-లేఖ
భాషణమ్-మాట్లాడుట	28. విశ్వాసమ్-నమ్మకము
వస్త్రమ్-వస్త్రము	30. కులమ్-కులము
శార్దూలమ్-పెద్దపులి	32. దానమ్-దానము
నాశమ్-నాశము	34. గృహకార్యమ్ / గృహకృత్యమ్ -ఇంటిపని
బలమ్-బలము	
ఔషధమ్-మందు	37. పాచకమ్-జీర్ణముచేయునది
రుచిపూర్వకమ్-రుచితో కూడునట్లుగా	39. పథ్యమ్-పథ్యము
	40. వాదనమ్-వాయించుట (గంట కొట్టుట)
సాత్వికమ్-మంచితనము	
తామసమ్-చెడ్డతనము	43. పరమ్-మిక్కిలి
స్వల్పమ్-కొంచెము	45. శయనమ్-పడక
మధ్యాహ్నమ్-మధ్యాహ్నము	47. అంతమ్-చివర
	48. తాంబూలమ్-తాంబూలము
భక్షణీయమ్-తినదగినది	50. భారతమ్-భారత దేశము
ఆధిక్యమ్-ఎక్కువ	52. వైపుల్యమ్-విశాలము
స్వచ్ఛమ్-నిర్మలము	54. వాయుమండలమ్-వాతావరణము
ఖాద్యమ్-తినదగినది	
సాహాయ్యమ్-సహాయము	57. వర్షణమ్-వర్షము
రోదనమ్-ఏడుపు	59. నృత్యమ్-నృత్యము
ప్రవచనమ్-చెప్పుట	61. గానమ్-పాడుట
జ్ఞానమ్-తెలివి	63. స్నానమ్-స్నానము
అన్నమ్-అన్నము	65. పూజనమ్-పూజ
పరివేషణమ్-వడ్డించుట	67. సమీపమ్-దగ్గర

అవ్యయములు

అథవా-అట్లు కాకపో [యినచో	2. పునః-మరల
	3. అద్య-ఈ వేళ
నోచేత్-లేనియెడల	5. విధా-ఎట్లనగా
6. ఆమ్-ఔను	7. అతీవ-మిక్కిలి
8. సర్వత్ర-అన్నిచోట్ల	9. సమీచీనమ్-మంచిది
10. ప్రాక్-పూర్వము	11. విశేషతః-ప్రత్యేకముగా
12. యదాకదా-ఏమైనప్పటికి	13. ప్రతి-గురించి
14. యతోహి-ఎందువల్లనగా	15. చేత్-అయితే

ధాతువులు

1. ఇచ్ఛతి-కోరుచున్నాడు; చున్నది
2. పరివేషయతి-వడ్డించుచున్నాడు; చున్నది
3. ప్రాదుర్భవతి-పుట్టుచున్నది
4. ప్రాప్నోతి-పొందుచున్నాడు
5. నృత్యతి-నృత్యము చేయుచున్నాడు.

సూచన :—వెనుకటి పదములతోపాటు ఈ పదములను కూడ ఆయా పట్టికలలో చేర్చుకొని క్రొత్తవాక్యములు నిర్మించుట నభ్యసింపుడు. సరళ సంస్కృత ప్రారంభపరీక్షకు వెళ్ల దలచినవారు ఇంతవరకు చెప్పిన పదములలో సంస్కృతశిక్ష మొదటి భాగమును స్వయముగా నర్థముచేసికొనుడు. రాబోవు ఐదారు పాఠములతో ప్రథమశిక్ష పూర్తియగును. అవి కూడా చదివిన ప్రారంభపరీక్షకు వెళ్లవచ్చును.

[సంస్కృత విశ్వపరిషత్తు ప్రేరణతో భారతీయ విద్యాభవన్ నిర్వహిస్తున్న సరళసంస్కృత పరీక్షలకోసం ప్రచురించిన పాఠాలకు అనుగుణంగా శ్రీ మదురుమాటి వెంకటరమణశర్మ, శ్రీ తోట్యేటి భానుమూర్తి (సంయుక్త కార్యదర్శులు ఆంధ్రప్రదేశ విద్యాపరిషత్తు - సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2) వ్రాసిన పాఠములు. వివరములు కోరువారు తగు పోస్టుబిళ్లలు పంపవలయును.]

వశ్యవాక్కు-లక్ష్మీనరసింహకవి

శ్రీ యామిజాల పద్మనాభస్వామి

శివపంచాక్షరి జపించి నిర్మాల్యపు దోసిలి నిండుపింజకట్టుతో, నొసట తీర్చిన విభూతిరేఖలతో, కనుబొమల మధ్య దిద్దిన కుంకుమబొట్టుతో ఛటము పెట్టిన బంగారుఛాయ మేనితో, పెదవులపై చిందులాడే చిరునవ్వుతో మెల్లమెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూ వంటింటి మూగ తిరుగుతూన్న ఇల్లాలి దగ్గరకు వచ్చి ఏమిటి భోగట్టా! అన్నారు లక్ష్మీనరసింహంగారు. ఆ యిల్లాలు కట్టుకొన్న తడిచీర చెరగు సర్దుకొంటూ చిన్నినవ్వు నవ్వి 'మీ కెరగని భోగట్టా ఏముంది? ఇదుగో జారీచెంబు' అని అప్పుడే వీరగాతోమి తుడిచి తలుపు చాటున ఉంచిన రాగి జారీచెంబు తీసి భర్త ముందు ఉంచింది. 'వెళ్లేదా? మనసులో బాధపడుతున్నావా మన సంసార యాత్రకి?" గౌరమ్మకి కళ్లు చెమ్మగిల్లాయి. కొంగుతో కళ్లు తుడుచుకొని 'నేను ఎప్పుడేనా బాధపడుతూన్నట్టు మీదగ్గరకొచ్చి పరేషనరిదగ్గరేనా అలా చెప్పానా? అయినా మనకి ఏమిటి లోపమని? ఈశ్వరుడులా ఉన్నారు మీరు. మీరు సుఖంగా ఉంటే అదే నాకు అష్టయిశ్వర్యాలున్నూ. నాకు తిండికి దాని, బట్టకిగాని లోపం ఉందా? అన్నది ఆ అమ్మ. 'ఇంత అమాయకురాలవైతే ఎందుకు పనికివస్తావే నీయిల్లు బంగారంగానూ. ఈ త్రికే మాటవరసకి అన్నాను లే. దానికి ఇదైపోతావెందుకూ. లే, లే, వేగం వంటకానీ! మధ్యాహ్నం బయలుదేరుతున్నాను. ఒక్కమారు వీధులోకి పోయివస్తాను.' అని ఇల్లాలిని ఓదార్చి లక్ష్మీనరసింహంగారు వీధిలోకి పోయారు.

పందొమ్మిదవ శతాబ్దములో కాలపురుషుడు ఒక అడుగు ముందుకు వేశాడు. ఆ కాలపురుషుని మాయామూలో అనాసేయాశ్వముకలె జీవితయాత్ర పల్లెటూరిలో పరమ పవిత్రంగా, గడిపిన పుణ్యపురుషుడు లక్ష్మీనరసింహంగారు. బొబ్బిలి తాలూకా సందబలగ అగ్రహారం జన్మస్థానం. ఇంటిపేరు శ్రీపాటివారు. భారద్వాజ సగోత్రులు. సంసారాన్ని దర్జాగా గడపవలసే ఆర్థిక స్థిరాస్తి చెప్పుకోదగ్గంత లేదు. లక్ష్మీనరసింహంగారి బాల్యం సన్నిహిత బంధువు శ్రీ కట్టమూరి కామేశ్వర కవిగారింట జనముద్దుగా చెల్లుబడి అయింది. కామేశ్వరకవిగారూ, లక్ష్మీనరసింహంగారూ మేనత్త మేనమామ పిల్లలు.

కామేశ్వరకవిగారు సాలూరుసంస్థానాన్ని తన కవితా పురోహిత సంబంధముతో పావనీకృతం చేసిన అజన్మశుద్ధులు. ప్రస్తుతం వావిళ్లవారు ముద్రించి ప్రచారములో ఉన్న రామ ప్రభు శతకం కామేశ్వర కవిగారు రచించినదే. శ్రీపాటి లక్ష్మీనరసింహకవిగారు మేనబావనుపోలిన పరిశుద్ధులు. బాలలో శివరామపురం అగ్రహారములో సేకరించిన పులివలకలలలో ఇష్టాగోష్ఠులలో ప్రశాంతంగా పసిడివంటి బాల్యాన్ని గడపుతూ ఒకనాడు స్వేచ్ఛామయ జీవితానికి స్వస్తి చెప్పి విద్యాసముపార్జనకు భావగారిని ఆశ్రయించారు. ఆనాడు శివరామపురం సమీపములో తారాపురం అనే చిన్న పల్లెలో తాతాచారు సుప్రసిద్ధ జ్యోతిషులుగా కళింగరాజ్యములో కీర్తి సాధించుకుని ఉన్నారు. కామేశ్వర కవిగారి మాట ప్రకారం లక్ష్మీనరసింహంగారు తాతాచారిని ఆశ్రయించారు. ఈ పసి కుర్రవాని బుద్ధితో విద్యాభ్యాసాన్ని అర్థిస్తున్న ఎనిమిదేండ్ల బ్రహ్మచారిని చూసి చూడడములో కుశాగ్రబుద్ధిగా, పరిశుద్ధునిగా గుర్తించి గురువులు విద్యను ఉపదేశించడానికి అంగీకరించారు.

గురువుల దయవల్ల ఈ బ్రహ్మచారి నాలుగైదేండ్లలో జ్యోతిశ్శాస్త్రమూ, కావ్యనాటకాలంకారాలు కొంతవరకూ కూడగట్టుకొని అనప్పయ సంబాడు శివరామపురం వచ్చి నాన్నగారితో జ్యోతిశ్శాస్త్రచర్చ నడుపుతూ 'సెబాస్' అనిపించుకొనేవారు. ఆయన పూర్వజన్మ పుణ్య సంస్కారం వల్ల ప్రాయం రాకముందే సరసపద ప్రశస్తమైన కవితకూడా అలవడింది. గురువులు తమ శిష్యుని బహుముఖవిజ్ఞానికి లోలోపల మురిసి ముచ్చటపడి ఒకొక్కనాడు భోజనానంతరం నట్టింట విశ్రాంతిగా కూర్చున్న తమ ఇల్లాలితో 'అప్పుడేమ్ మన లచ్చన్న నన్ను మించిపోతున్నాడే చదువులో. చక్కగా కవిత్వం కూడా కడుతున్నాడు మరి' అని అంటూండేవారు. అదివిని ఆమె. 'మంచిదేకదండీ! అర్జునుడు ద్రోణాచార్యుల వారిని మించిపోయాడని భారతకథవల్ల తెలుస్తున్నదికాదూ. ఇంతకీ ఆ పేరు ప్రతిష్ఠలు మీవే,— అని అనగానే 'అంతే అంతే— అని అనుకొనేవారు. జ్యోతిశ్శాస్త్ర పఠన పాఠనాలు జరుగుతున్నాయి.

ఒకనాడు విజయనగరాధీశులు శ్రీ విజయరామ గజపతి మహారాజులుంగారు పువ్వుల తోటలో కట్టించిన మేడలో ప్రవేశించడానికి ముహూర్తం పెట్టవలసిందని తమ పురోహితుల్ని తాతావారి వద్దకు పంపించారు. వారి కోరిక ప్రకారం ముహూర్తం ఏర్పాటయింది. ఆ కట్టుపేరిన శిష్యులు లక్ష్మీనరసింహం దగ్గరే ఉన్నాడు. విజయనగరం పురోహితులు వెళ్లి తమ ప్రభువులకు ముహూర్తం ఏర్పాటు చెప్పారు. శ్రీవారు గృహప్రవేశానికి చేయించవలసే సన్నాహం భారీయెత్తున సాగిస్తున్నారు. ముహూర్తం నిర్ణయించిన తాతాచారిగారికి ఆహ్వానం పంపారు. శ్రీవారి ఆహ్వానం అందుకొని గురువుగారు 'లక్ష్మీనరసింహా! విజయనగరం వెళ్లవద్దాం పదవోయ్. మహారాజులుంగారికి నీ విద్యచూసి మెప్పించే సమయంకూడా ఇదే. మంచివి నాలుగు పద్యాలు అల్లు. తెల్లవారగట్ల బయలు దేరుదాం, అని సెల విచ్చారు శిష్యుడికి. చిత్తం వెళదాము అన్నాడే గాని ముఖాన సంతోష చిహ్నాలు లేవు. గురువుగారి బలవంతాన విజయనగరం వెళ్లాడు.

మహారాజులుంగారు ఏర్పాటుచేసిన బసలో సమస్త రాజభోగాలూ గురువూ శిష్యుడూ అనుభవిస్తున్నారు. పూలతోటలో మరునాడు గృహప్రవేశం. గురువుగారి కంటపడకుండా శిష్యుడు తప్పించుకొని తిరుగుతున్నాడు. 'ఏమిటోయ్ అలా ఉన్నావు. ఒంట్లో బాగులేదా?' అని గురువుగారు అడిగారు. ఆఁ ఆఁ ఏమీ లేదండి...... అనేశాడు.

తెల్లవారింది. పట్నంలో చిన్నా పెద్దా పెండ్లి చేయుకగా పూలతోటలో చేరుతున్నారు. రాజపురుషుల అట్టహాసాలతో తోటంతా మహోత్సాహంగా ఉంది.

పదహారేండ్ల వయసులో ఉన్న మన లక్ష్మీనరసింహం తలవాయాడు మద్ర నాళితో ఒక మామిడిచెట్టుకింద కొలువు తీర్చి వాళ్లమధ్య భూమికి దిగి వచ్చిన బృహస్పతిలా కూర్చుని ఉన్నాడు. ముహూర్తం సమీపించింది. చుట్టూ ఉన్న మిత్రాల్లు ఇవాళ మనకి సంభావన మాటకేంగాని సవకాయ పిండివంటలతో పుష్టిగా సంతర్పణ భోజనం దొరుకుతుంది అని సంతోషిస్తూ అన్నారు. చిన్న నవ్వు నవ్వి లక్ష్మీనరసింహం అన్నాడు!

"గృహప్రవేశం సవ్యంగా జరిగితే కదూ?" ఆ మాటతో మిత్రబృందం తుల్లిపడి,

"ఏమీ ఎందుకు జరగదయ్యో?" అని ఉరుముతూ కంగారుపడుతూ గాభరాగా అడిగారు.

"ఈ ముహూర్తానికి గృధ్రదోషం ఉంది. మేడశిఖరంమీద అదేదో గద్ద తన్నుకుపోతుంది. అది చూడదు. అందువల్ల గృహప్రవేశం జరగదు" అని లక్ష్మీనరసింహం అన్నాడు.

"ఇదేమిటయ్యోయ్! ఇదో బాధ తెచ్చి పెట్టాక నీగురువుగారే నిర్ణయించారట యీ ముహూర్తం!!"

"అయితే ఏం? శాస్త్రం తప్పు అనలేము"-అందరి ముఖాలూ వెలవెల పోయాయి. ఈ మాట ఆ నోటా ఈ నోటా మహారాజులుంగారి చెవికివెళ్లింది. వారు గురు శిష్యులను రప్పించారు. విషయం విన్నవించి "ఏమిటిశాస్త్రులు గారూ! ఈ అబ్బాయి తమశిష్యుడేనట. ఈ ముహూర్తానికి గృధ్రదోషం ఉంది కనక గృహప్రవేశం సవ్యంగా జరగదని అన్నారట"-అని ఊరుకున్నారు. వెంటనే గురువుగారు ముహూర్త విచారణ చేశారు. నిర్విణ్ణులై శిష్యుని వన్ను తరిచి ఎంత పాపం వయ్యావు లచ్చన్నా? అని-చిత్రం మరోముహూర్తం చెబుతాను ప్రభువువారి సెలవైతే-అన్నారు. 'సరే, ఇదేదో చూదాం కాని ఏమయ్యా! మీ గురువుగారి ముహూర్తానికి సవ్యంగా జరిగిపోలేనో' అన్నారు రాజాగారు. "చిత్తం! అలా జరిగి నేను చెప్పినది తప్పిపోతే మీరూ గారూ వేసిన శిక్షకి నేను బద్ధుణ్ణి"-అన్నారు బాలజ్యోతిష్యులు—.

అందరూ వెలువలకువచ్చి వింతగా చూస్తున్నారు. గురువుగారు పెట్టిన ముహూర్తానికి సరిగా ఒక గద్దవచ్చి మేడ శిఖరాన్ని తన్నుకూ ఎగిరిపోయింది. సెబాస్ అన్నారు లక్ష్మీనరసింహమును చూసి చిన్నా పెద్దా అందరున్నూ—.

శాస్త్రాలూ, ముహూర్తాలూ ఎలా ఉన్నా వాక్కులో శుద్ధి ఉంటే చెప్పినది తప్పక జరుగుతుంది. గురువుగారిలో ఏదో మహిమా, అజ్ఞతా ఉందని ఎవ్వరూ అనలేకపోయారు. శిష్యుడు మాత్రం అమోఘవచనుడని మెచ్చుకొన్నారు.

లక్ష్మీనరసింహ కవిగారికి మూతా మహులు చెందులూరివారు. వారి నివాసం పిఠాపురం. తాతగారింటికి వెళ్లారు ఒకసారు. అప్పటికి వయస్సు రమారమి పాతికేండ్లు. ఒకనాడు తాతగారితో పాటు పిఠాపురం మహారాజులుంగారి దర్శనానికి ఆయన కూడా వెళ్లాడు. అస్ఖలిత బ్రహ్మచారి అరుణోదయంలా ధగధగలాడుతూన్న లక్ష్మీనరసింహంగారిని గూర్చి రాజావారు ప్రసంగిస్తూ గోష్ఠిని ముచ్చటపడి ఏమిటి విశేషాలు? అని సాభిప్రాయంగా అడిగారు. అప్పుడు ఆశువుగా లక్ష్మీనరసింహముగారు ఇలా సమాధానం ఇచ్చారు:

'శ్రీపతి తాపము చెందక
నీ పరిపాలనము కలిమి నిర్భయము సంతో
షాపరిపంలోన సుధ
శ్రీపరిపూర్ణత వరిగా వసించెద మహిపా!

(8 పుట చూడుడు)

భారతానికి పూర్వం తెలుగు సాహిత్యం

శ్రీ దివాకర్ల వేంకటావధాని

ఆంధ్రభాషలో రెండు రకముల భాషావేత్త లున్నారు. మొదటి వారు సంస్కృత వ్యాకరణపద్ధతి ననుసరించారు. పాణినీయమైన సంస్కృత గ్రంథాలు మననంవలన ఏర్పడిన పాము ర్ద్యమునే ఆంధ్రలో వ్రాయడానికి పూనుకొన్నారు. ఈ విధంగా సంస్కృతభాష, ఛందస్సుపై ఆధారపడినది ఒక్కటి. ఆంధ్రభాషావిదులే కాదు. అన్ని భాషలకు సంస్కృత భాషే మూలము. అందరూ ఆ సంస్కృతభాషా మూలిమైన మార్గ మనే నడచినారు. "జననీ సంస్కృతంబు సర్వభాషలకును, దేశభాషలందు తెలుగులెస్స", అన్నట్లు సర్వభాషలకు సంస్కృతభాష జననివంటిది. ఆభాషలో పూర్వకవులు ఋషులు అందించిన కోవలో అనేకభాషలలో రచనలు జరిగినవి. ఆంధ్రము ప్రాకృత సంస్కృత భాష మూలము, అంటారు.

రెండవవారు. ప్రపంచంలో ఉండే భాషలను కొన్ని భాషాకుటుంబములుగా విభజించారు. అలాగు విభజించిన ఒక కుటుంబమునకు, ఆంధ్ర, కన్నడ, తమిళ, మళయాళ మొదలగు భాషలు చెందినవి. పూర్వం వీరందరికీ ఒకే భాష ఉండేది. ఈ భాష మాట్లాడే వారంతా అనేక ఆర్థిక కారణాలవల్ల జీవనోపాధి అన్వేషణలోపడి విడివిడి ప్రాంతాలకు తరలగా ఆంధ్ర, కన్నడ, తమిళ, మళయాళ భాషలు వేర్వేరు భాషలుగా తయారైనవి. అదిద్రావిడ భాష వీరందరి మొదటి భాష. ఆంధ్రభాష అదిద్రావిడ భాషకు చెందినది అని డాక్టర్ కాల్డ్వెల్ అను పండితుడు నిరూపించాడని అంటారు. కాని, మన తెలుగుభాష అలాకాదు. మన తెలుగుభాష ద్రావిడభాషా కుటుంబమునకు చెందినదికాదు. అలా అనడానికి ఆధారములున్నాయి.

ఆంధ్రరట్టకథ

"క్రీస్తుకు పూర్వము మూడవశతాబ్దిలో భాద్రమత ప్రచారానికి చెందిన ఒక గ్రంథం ఉన్నది. దానిపేరు "ఆంధ్ర రట్టకథ." అంటే అప్పటికేమనభాషకు ప్రత్యేకత ఉన్నది. అంతేగాక భరతాచార్యులు నాటకములను వివరిస్తూ ఆయా భాషలవారు నటులుగా ఉపయోగించాల్సిన భాషను వివరించినప్పుడు ఆంధ్రులు ప్రాకృతభాషను వాడాలి అన్నాడు కాని ద్రావిడమును వాడాలి అని అనలేదు. ఇందువల్ల ఆ నాటికి అనగా క్రీస్తుకు రెండు మూడు శతాబ్దులకు ముందే తెలుగుభాషకు ఒక ప్రత్యేక "స్థితి" ఉంది. 78 సంవత్సరాల కాలం పరిపాలించిన శాతవాహనుని కాలంలో "గాథా సప్తశతి"ని రచించారు. ప్రాకృత కవులు రచించిన ఈ శృంగార రసపూర్ణమైన గ్రంథంలో 20,80 తెలుగు పదాలు కనుపిస్తాయి. ప్రాకృతపదానికి బదులుగా సంస్కృతపదాలుగాని, దేశభాషాపదాలుగాని తీసుకొనబడినవి కున్నట్లయితే, "ఆర్య"అనుటకు "అజ్జ" అనుటలో మన్నంత సమత్వం "పొట్ట" అను పదానికి "ఉదరం" అనుటలో లేదు. ఈ "పొట్ట" అనుపదం ప్రాకృతంలో కనుపిస్తుంది అంటే ఏమిటి? నాటికే "పొట్ట" అను తెలుగు పదము దేశీయమై ఉండి ప్రాకృతంలో వాడుతూండే వారన్నమాట. ఇలాంటిపదాలు మరికొన్ని ఉన్నాయికూడా. ఇవన్నీ గాథాసప్తశతిలో లభిస్తాయి.

"నాగబు" అనే పదం

అమరావతిలో ని శాసనంలో "నాగబు" అనేపదం ఉంది. "నాగబు" అంటే "నాగము" అన్నమాట. నాగబు, నాగంబు నాగముగా మారిపోయింది. నామవాచకములో చివర "బు" అను నక్షరం ఉండేది సిక్కు తెలుగులోనే. ఇలాంటివి క్రీస్తుకు గ శతాబ్దాల పూర్వపు శాసనాలలో, తెలుగు పదాలు కనుపిస్తాయి. కరణి, అత్త, పిల్లి, వంటిమాటలు ప్రాకృతంలో కనుపిస్తాయి. ఈ ప్రాకృతభాష దేశీయముగా నున్న రోజులలో సంస్కృతమునకు మహాగౌరవముండేది. కాశ్మీరాధీశ్వరుడొకరుండేవారు. ఆయన భార్య సంస్కృత పండితురాలు అభిమాని. రాజుకు కూడా సంస్కృతం నేర్చుకో వాలనిపించింది. "నాకు ఆరునెలలలో సంస్కృతం నేర్పగలరా?" అని అడిగాడు సభికులగు పండితులను. ఆస్థాన పండితులగు శర్వవర్మ నేర్పిస్తానన్నాడు. మంత్రి గుణాఢ్యుడు ఆరునెలల్లో సంస్కృతం నేర్పించదగ్గలేలని కనీసం 12 సంవత్సరాలు కావాలన్నాడు. అలా నేర్పించగల్గితే తాను రచిస్తున్న "బృహత్కథ"ను సంస్కృత భాషలోకాని ప్రాకృత దేశభాషల్లోగాని రచించటం మానివేస్తానన్నాడు.

గుణాఢ్యుడి ఈ ప్రతిజ్ఞవల్ల కను పిస్తున్న దేమిటి? ఆ కాలంలో సంస్కృత, ప్రాకృతభాషల వదులతో సటమేగాక దేశభాషనుకూడా వదులు తన్నాడు. మరి ఆ వదులుకొన్న దేశ భాష ఏది? కాతవాహనుని కాలం నాటికే పరిపక్వమైన పరిణామం చెందింది తెలుగుభాష. అదే అప్పుడు దేశభాష కావాలి. లేదా మహారాష్ట్రి మైనా కావాలి. నేను మహారాష్ట్రి సాహిత్య పరిశోధకుల ను విచారించాను. ఆ కాలంలో మహారాష్ట్రిదు దేశభాషగా ఉన్నట్లు వారు చెప్ప లేదు. అందువల్ల అప్పుడున్న దేశభాష తెలుగే కనిపిస్తుంది. అందువల్లనే ఆ కాలపు రచనలలో-అది ప్రాకృత మైనదో-దేశీపదాలు తెలుగుపదాలు కనుపిస్తాయి. కాశాశాల్లోను కను పిస్తాయి. ఆనాటికే తెలుగు సామాన్య భాషగా ఉండేదని అనుకోవచ్చు. ఈ విధంగా చాళుక్య, వేంగి, విలసాటి రాజుల కాలానికి పరిపక్వమైనదిగా తెలుగుభాష రూపొందినది. నన్నయ భట్టు భారతరచనకు పూర్వముకూడా కవిత్వం ఉండని కనుపిస్తుంది. నన్నయకు పూర్వముగల శాసనములు తెలుగులో కొన్ని ఉన్నవి. వానిలో శాలాశాసనాలు గద్యపద్యములతో కూడినవి. ఆ పద్యాలైనా సంస్కృత ఛందస్సును అనుసరించే చంపక, ఉత్పలమాలా వృత్తములలో గాక తెలుగు వృత్తములైన ఆటవెలది, తేటగీతి మున్నగు వృత్తములలో ఉన్నాయి. ఇందువల్ల నన్నయ కాలానికి దేశీయమైన భాషగా తెలుగు పరిపక్వ పరిణతినంది ప్రత్యేక ఛందస్సుకూడా కలిగివున్నట్లు తోస్తుంది.

వాగనుశాసనుని కృషి

ఆ రోజులలో ఒకపదం వివిధ భాషార్థాలలో కనుపించేది. బహువచన ప్రత్యయాలు, మాటలకు వివిధభాషార్థాలున్న రోజులలో భారతం వ్రాయడం ఎంత కష్టసాధ్యమైన విషయము. ఆ రోజులలో పండితులంటే సంస్కృత భాషాకోవిదులు. సంస్కృత ఛందో వ్యాకరణములకు మాత్రము బహుళంగా గౌరవాదరణములు లభించెడివి. ఈ దశలో సమస్త ప్రజలకు అభిమానపాత్రముగా ఒక మహోదాత్తమైన కావ్యరచన సులభసాధ్యమా? సామాన్య భాషాపదజాలమేగాక, సంస్కృత గ్రంథసూచితమైన ఆ భారతము లో భారతరచన చేశాడు నన్నయ భట్టారకుడు. ఈ మహోన్నతకృషి చేయుట వల్లనే ఆతనికి వాగనుశాసనుడు అను బిరుదువచ్చింది.

(ఆంధ్ర) "శబ్ద చింతామణి" యను గ్రంథమును రచించినందున ఈ బిరుదు వచ్చినదని కొందరందురు. ఆ భారం కనుపించదు. అవ్యవస్థితంగా ఉన్న భాషకు ఒక వక్రమరూపం ఇవ్వడానికి నన్నయ కృషిచేశాడు. సంస్కృత పదములను తెలుగునకు తెచ్చునపుడు పుంలింగ, స్త్రీలింగ, నపుంసకలింగ భేదాలు ఏకవచన బహువచన ప్రత్యయాలు, హలంత, అజంత రూపాలు విభక్తులుగా చర్చించి భాషకు సమగ్రమైన సుందర రూపాన్నిచ్చారు. గనుకనే నన్నయ భట్టారకుడు "శబ్దానుశాసనుడు."

ఆనాటి తెలుగు కావ్యాలు

పూర్వం గద్యకన్న పద్యమే ప్రథమము అంటారు. మానవుల్లో కలిగే ఆనందోద్రేకాలవల్ల కవిత్వం వెల్లువికి వచ్చింది అంటారు. ఉదాహరణకు వాల్మీకి క్రౌంచమిథునమును విడదీసిన వ్యాధుడి. వల్లపొందిన ఉద్రేక ము కవిత్వరూపమునవే బహిర్గమించినది. 10 వ శతాబ్దికి పూర్వము ఆంధ్ర భాషలో అలాంటి కవిత్వము ఉండేది. కాని, ఇది పామర జనరంజకమేగాని పండిత జనరంజకము గాదు. పండితు లంటే కేవలం సంస్కృత భాషా పాండిత్యం గలవారు. గౌరవాదరణలన్నీ సంస్కృతానికీ, సంస్కృత పండితులకే యుండెడిది. నిన్నకోట పెద్దన ఆనే కవి ఈ విషయాన్ని ఇలా చెప్పాడు.

విలసద్భాషా పరిపాక్య ఆంధ్రకృతులచే విప్రారి గీర్వాణభా, మల కబ్బంబుల కట్టి చక్కదనములే నందిల్లి గారం దమై పరిఢయిత్రాణదయు ఛందఃకృతులు మనా కరిల్లు పత్యాక్వయమున్ తెలుగుంచుక పెంచెట్టలేమి కటకటా తెల్గులు నే మునిలన్" అని పెద్దన వాపోయాడు. అంటే ఆ రోజుల్లో తెల్గు కావ్యాల సంగతి విశదమౌతుంది.

తెలుగులో మార్గకవితను వ్రాయక దేశకవిత ననుసరిస్తే మన పండితులలో కొందరు కంటగింపు. ఈ వృత్తి విశాలము. కాలము అనంతము. పూర్వుల గ్రంథాలు మనం ఇప్పుడు చదివి ఆనందము పొందుతున్నట్లే రేపు మన భావితరములు మన ఈ దేశకవితా-ప్రస్తుతం ఆదరణ విహీనమైనా – ఆదరించి చదివి ఆనందిస్తాయి. ఆ రోజులలో కూడా తెలుగు – దేశీకవిత్వమంటే గిట్టనితనం, అనాదరణ ఉండగా వారి రచనల గ్రంథాలు సమాదరించబడకపోగా నేడు మన కెలా లభిస్తాయి? ఇలాంటి పరిస్థితి లోనూ కొన్ని గ్రంథాలు కూడా లభిస్తాయి. పాల్కురికి సోమనాథుడు రచించిన పండితారాధ్య చరిత్రమందుకు తార్కాణం. పూర్వకవి విరచితములకు గ్రంథములలోని ఛందస్సు ఆధారంగా కొన్ని గ్రంథముల వ్రాయబడుటగలదు. 11 వ శతాబ్దిలో యాళ్ళ రంగరీ అను కవి, తెలుగు భాషలో జాంధయ్య అను వాడదు ప్రాకృత ఛందోగ్రంథ మాధారంగా ఒక గ్రంథాన్ని రచించినట్లు చెప్పుకొన్నాడు.

నన్నయ సంస్కృత-తెలుగుభాషా వేత్తలకు అభిమానిరమైన భాషలో, ఉదాత్తమైన వస్తువుతో భారతం వ్రాశాడు. పండిత పామరులకు అభి మాన పాత్రముగా రచించాడు.

ఎందుకు ఇంత కష్టమయిన స్థితిగతులలో పండిత పామర జనానందకరముగా కవిత్వము ఉండవలెనని నన్నయ భావించాడు. ఆ రోజులలో అంటే శాతవాహనుల కాలంలో హైందవమతమునకు బాధకలిగినది. అవైదిక మతముల ప్రాబల్యము ఎక్కువ. 7 వ శతాబ్దిలో బౌద్ధ జైనమతాలు వ్యాపించాయి. రాజరాజ నరేంద్రుడు హైందవమత పునరుద్ధరణ గావించాలని మన హైందవధర్మమును సోదాహరణముగా తెలియచెప్ప గ్రంథముల పండిత పామరజనాదరణము పొందునట్లు గా రచింపచేయాలనే కుతూహలం కలిగింది. ఆ కుతూహలం కూడా ఎందుకు కలిగింది? హైందవ ధర్మమును బోధించు వేదాలు గ్రంథములు దేవభాషలో యున్నవి. పామరజనమునకు ఆ భాష అర్థంకాదు. అందువల్ల వాటి కందులో ఏమున్నదో తెలియదు. కాబట్టి బౌద్ధులు, జైనులు తమ తమ మతగ్రంథాలను సామాన్య భాషలలో రచించి పామర జన రంజకము చేశారు. అందువల్ల వేద నిందకులు బయలుదేరారు. వీరికి నాస్తికులు అని పేరు. "నాస్తికో వేద నిందకః" అన్నట్లు ఈ నాస్తికులు అవైదికులు. వేదాలను విశ్వసించరు. ఇలాటి స్థితి అప్పుడప్పుడు సమకూడుతుంది. ఈ వేదాలలోని జీవభాష అర్థంకాదని వేదవ్యాసుడు వేదాంత సారమును తీసి ఉదాహరణ పూర్వక గాథలచేర్చి పురాణముల రచించాడు. 10 వ శతాబ్దిలో సంస్కృతభాష పామరజనులకు అర్థము కాదు. మరొక వంక జైన, బౌద్ధ ప్రచార సాహిత్యము, సామాన్య భాషలో రాపాగినది. రాజరాజుకు హైందవ ధర్మం పునరుద్ధరించేయాలనే దృఢసంకల్పం కల్గింది.

అందుకుగాను వివిధ ధర్మ సూక్ష్మములను, ధర్మార్థ కామమోక్ష సాధనోపాయములను అనేక సంఘటనల ఉదాహరణలు గాగల వ్యాసరచిత భారతమును తెనుగింపుమని నన్నయను కోరినాడు రాజరాజనరేంద్రుడు. అతని కోరిక వ్యాసరచనను అనువదించమని కాదు. జనమత కృష్ణద్వైపాయన ముని వృషభాభిహితబద్ధ నిరూపితార్థ మేర్పడ "తెనుగున రచియింపు" మన్నాడు. అంటే "కృష్ణ ద్వైపాయనముని" చేత "బద్ధ నిరూపితార్థ"మైన భారతమును తెనుగులో రచించాలని మాత్రమే కోరినాడు రాజరాజు. ఆ "బద్ధ నిరూపితార్థ"ములు తెనుగులో రచించి పండితులకు మాత్రమే ఇంతవరకు విదితమవుతున్న వైదిక ధర్మ విశేషాలు, హైందవ ధర్మమురొక్క ఉత్కృష్టతను పామర జనులకు కూడా విదితం చేయమని, చేయాలని రాజరాజు అభిలాష.

(6 వ పుట చూడుడు)

కథానిక

క్రీనీడ

శ్రీ ఇసుకపల్లి లక్ష్మీ నరసింహశాస్త్రి

(గత వారం తరువాయి)

అవ్యాజమైన ప్రేమకు, తెంపులో లేని మోహానికి ఘర్షణ తీవ్రంగా జరుగుతోంది. అమాయకమైన కళ్ళల్లో అగాధమైన లోతులు. అంతుపట్టని ఆవేదన. డాక్టరు ఉమాపతికి కొదు, చాలామందికి తెలీదు. ఆత్మరతులు, ప్రతి జీవికి తెలుసు, ఆత్మరతులలో, కొత్త కొత్త అనుభూతులు, కొత్త కొత్త రీతులు.

సుజాత మనస్సులో చెలరేగుతున్న భావాలకు, తన అమాయకత్వం మాటిమాటికి అడ్డువచ్చి, ఒక రూపును ఇవ్వకుండా చేసేస్తోంది. కాని సుజాత ఆలోచించటం మానెయ్యలేదు. సుజాత మనస్సు శాంతి పడలేదు. ఆమె హృదయంలో యెక్కడో యేదో కలుక్కుమంటోంది. అది యేమిటో తెలుసుకోలేకుండా వుంది. తన భర్తను గురించి తనకు పూర్తిగా తెలుసు. తన భర్త ప్రవర్తన సంగతి తనకు బాగా అనుభవమే.

సుజాతకు యెందువల్లనో ఆదోరకపు అదురు బయలుదేరింది.

వసంత, ఒకటి రెండుసార్లు, అమ్మా అట్లా వున్నావేమిటి అని అడుగుతూ వచ్చింది. సుజాత యేదో సర్ది సమాధానం చెప్పేసింది.

'సుజా మనం యివ్వాళ బజారు వెళదాం. మంచి సిల్కుచీర కొందాం. నువ్వు సిల్కుచీర కట్టుకుంటే చాలా బాగుంటావు. ఏమంటావు?' ఉమాపతి, కళ్లార్పకుండా సుజాత వైపుకు చూస్తున్నాడు.

'నాన్నా... నర్సు అత్తయ్య కట్టుకున్న చీరలాంటిది కొనాలి. ఆ చీర చాలా బాగుంది...' వసంత చప్పున అందుకుంది.

'పాపకు నిన్నుకూడా తీసుకుపోతానులే...' ఉమాపతి, ధైర్యం చెప్పాడు.

సుజాత పక్కక్షణం వణికి, ముందుకు వచ్చేసింది, అట్లాగే బజారు వెళదాం అంటూ.

బజార్లో చీరలన్నింటిని గాలించి సుజాతకు నచ్చిన సిల్కుచీర కొన్నాడు. వసంతకు పట్టు పరికిణీ తీసుకున్నారు, బానోక సూటు కుట్టించుకున్నాడు ఉమాపతి.

నీ మెడకు చంద్రహారం బాగుంటుందంటూ బంగారునగలషాపుకు తీసుకువెళ్లాడు సుజాతను, అక్కర్లేదని వారిస్తున్నా. వసంతకు సంతోషం పొర్లిపోతోంది.

సుజాత ఆచీరకట్టుకుంటే ఎంతో అందంగా కనిపించింది. అద్దంలో చూసుకుంటే తనకే ఆశ్చర్యం వేసింది. ముగ్గురూ కలిసి ఫోటో తీయించుకున్నారు. ఫోటోలో ముగ్గురూ ఇంకా బాగా కనిపించారు.

అన్నం తినేసి, సుజాత బరువుగా లేచి పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచింది. మనస్సంతా కలవరపడిపోతోంది. అప్పటికి వసంత నిద్రపోయింది. ఉమాపతి ఇంకా ఇంటికి రాలేదు. అప్పటికప్పుడు సుజాతకు యేవేవో ఆలోచనలు, అలలులాగ బయలేరి, పైకి క్రిందకు పొంగి, మటుమాయమైపోయినాయి. ఆత్మాభిమానం, డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళనీలేదు. పిచ్చిదానిలాగ అటూ యిటూ తిరుగుతోంది.

భర్త రాగానే, కాసేపటిలో గట్టిగా అడగాలనుకుంది. వుద్రేకం కంటె కళ్ళనీళ్ళు ముందొచ్చాయి. గడియారం వంక, వాకిటి తలుపువంక ఎడతెరపి లేకుండా చూస్తోంది. రెండూకూడా సుజాతకు అసంతృప్తి కలిగించినాయి. కొంచెం కోపంకూడా వచ్చింది. గభాలున వీధితలుపుదగరకు వెళ్ళి గడియ వెయ్యబోయింది. తలుపు తెరుచుకుంది. వాకిట్లో బండీ ఆగివుంది. బండీ మనిషి సహాయంతో డాక్టరు ఉమాపతి మెల్లి మెల్లిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వస్తున్నాడు. సుజాత నివ్వెరపోయింది.

ఎంతో ఓపిక వచ్చినట్లనిపించింది. గబగబ ముందుకు వెళ్ళి, భర్తవంక చూసింది. భర్త తలకు కట్టుకట్టివుంది. గజగజ వణుకుతూ లోపలికి తీసుకువెళ్ళింది ఉమాపతిని.

'తలకాయ పగిలిపోతోంది. ముందు పుచ్చుకుని ఆ డిస్పెన్సరీలో పడుకున్నాను. ఏ మాత్రం తగ్గటంలేదు. నువ్వు యిక్కడ భయపడతావేమోఅని, యిప్పుడొచ్చాను. అసలు యీ రాత్రి రావాలసిన పనికాదు...' ఎంతో కష్టంమీద మాటలు పెగులుతున్నాయి.

సుజాత నోటమాట లేదు, తల గట్టిగా పట్టుకుని, అద్దుతోంది. సుజాత మనస్సంతా పరిపరివిధాల పోతోంది.

మూలుగుతూనే ఉమాపతి నిద్రపోయాడు. ఆ రాత్రంతా సుజాతకు నిద్రపట్టనేలేదు. రకరకాల ఆలోచనలు తన మెదడును తొలిచేస్తున్నాయి. సుజాత అలిసిపోయి మంచం మీద సొమ్మసిల్లింది.

మర్నాడు తెల్లారేటప్పటికి ఉమాపతి తలనొప్పి ఎగిరిపోయింది.

ముందు బాగా పనిచేసిందనుకుంది సుజాత. ఆరోజల్లా, యెంతో హుషారుగా వున్నాడు ఉమాపతి. ఉత్సాహంగా ఆడుతునే వుంది వసంత. ఉమాపతి కులాసాగాను, హాస్యంగాను యేవేవో కబుర్లు చెపుతూనే వున్నాడు. సుజాత అన్నింటికీ తేలికగా నవ్వుతూనే వుంది.

సాయంత్రం ఆరుదాటుతూ వుండగా, ఉమాపతి, ఎవరో స్నేహితుడు వస్తే, అతనివెంట వాకిట్లోకి వెళ్ళాడు. వెళుతూ, వెళుతూనే, ఓ గంటలో వస్తా అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

సుజాత, లోపల్నుంచి, వాకిట్లో వెళుతున్న భర్తనుమాత్రం చూసింది.

'అమ్మా, నాన్న, యెక్కడికి వెళుతున్నాడే,?' వసంత గుచ్చి అడిగింది.

'ఎవరో స్నేహితుడు వచ్చాడు. ఆయనతోకూడా వెళుతున్నారు...'

'మళ్లీ ఎప్పుడు వస్తాడే...'

'అన్నం ఈడికేటప్పటికి వచ్చేస్తారు...'

'అవుతే, నాన్నా, నేను కలిసి అన్నం తింటామే...'

'నువ్వు అట్లాగే అంటూ వుంటావు. నాన్నగారు వచ్చేటప్పటికి నువ్వు నిద్రపోతూ వుంటావు రోజూను...'

'మరీ అంత ఆలస్యంగా వస్తే నేనేమిటె...' మూతి బిగించుకుంది వసంత.

సుజాత యేమీ మాట్లాడలేదు.

'అమ్మా, నేనుకూడా కూరలు తరుగుతానే...'

'నువ్వక్కర్లేదులేవే... రాత్రిపూట కూడాను... చెయ్యికోసుకుంటావు'... సుజాత వారించింది.

సుజాత యిట్టే లోపలికి వెళ్ళగానే వసంత, తరగటంమొదలుపెట్టింది. ముక్కలమధ్య చిటికెనవేలు కత్తిపీటకు కనిపించలేదు.

అమ్మా అని కెవ్వున అరిచింది వసంత.

చేతిలోపనిని వదిలేసి అమాంతం, సుజాత, వసంతవేలుకు తడి గుడ్డ చుట్టేసింది.

'నేను చెపితే వినవ్వు. నువ్వుకూడా వేధించుకు తిను...' గదిలోకి తీసుకువెళ్ళి, మందు వేసి కట్టు కట్టింది.

వసంతకు బాధగావున్నా, ఏడవకుండా వుండటానికి ప్రయత్నం చేస్తోంది.

నెత్తురు చూసి బావురుమంది.

'కట్టుకట్టినా, నెత్తురు ఆగటంలేదు..' సుజాత గాభరాగా, రెండుమూడు సీసాల్ని తీస్తోంది. ఏమీ తోచటంలేదు. గబుక్కున, వంటింటి తలుపులువేసి, అలమారమీద వున్న తాళాన్ని తీసుకుని గభాలున రెండుతలుపులు బోడించి బంధించేసింది తాళంతో. బండీమీద అమాంతం డిస్పెన్సరీ దగ్గరకు వెళ్ళింది.

డాక్టరు ఉమాపతి డిస్పెన్సరీలో లేడు. వెళ్లబోతున్న కంపౌండర్ని ఆపి, వసంత వేలుకు కట్టుకట్టించింది. నెత్తురు కట్టుకుంది. బరువైన హృదయంతో, మెల్లిగా వసంతను చేరదీసుకుని, యింటికి బయలుదేరింది. నాలుగు అడుగులు వెయ్యంగానే, బంయ్‌మంటూ కారొచ్చి, డిస్పెన్సరీ గడపలో ఆగింది. డాక్టర్ ఉమాపతి డోర్ తీసి నుంచున్నాడు. కారులోంచి బైటకువచ్చిన వ్యక్తిని తన కళ్లార చూసింది సుజాత. వసంత, సిల్కుచీర గుర్తుపట్టి యేదో అనబోతుంటే, వసంత నోరును గట్టిగా మూసేసింది. సుజాత శరీరం అంతా దహించుకుపోతోంది. తనకు తెలియకుండానే బండీలోపడి యింటికి వచ్చేసింది.

డాక్టర్ ఉమాపతి, డూప్లికేట్ తాళం చెవితో తలుపులు తెరిచి, లోపలికి వెళ్లాడు. వెనకాలే నర్సు [illegible] అడుగులు వేసుకుంటూ వెళుతోంది. టైము చూసుకుని, ఉమాపతి గాభరాగా యింటికి బయలుదేరాడు.

'ఇవ్వాళ యేనాటకం ఆడతారు?' నర్సు నవ్వుతూ అడిగింది.

అప్పటికి యేది తడితే అదే...దానికి ముందర ప్లానుకూడా వెయ్యాలేమిటి?' కిలకిలనవ్వులు ప్రతిధ్వనించినాయి.

లోపలికి వస్తూనే, 'నేను చెపితే నువ్వు వినవు. ఈవూరు వదిలిపెట్టి యెక్కడికైనా కొన్నాళ్ళపాటు పోదాం, ఇక్కడున్నంతవరకు, నాకీ రోగిష్ఠి వాళ్ళ బెడద తప్పదు... ఎంత వెళ్లగిలి వద్దామనుకున్నా, తీరా బయలుదేరేవేళకు యెవరో ఒకరు రావటమే...' చూస్తూ చూస్తూ వాళ్లను ఎట్లా వదిలిపెట్టి వచ్చేది? నా ప్రాణం విసిగిపోతోంది; నీ కెట్లావుందో నాకు తెలీదు గాని...' కంఠంలోపాశంగా, ఉపోద్ఘాతం ప్రారంభించాడు.

దెబ్బతిన్న హృదయం కొంచెంసేపటి దాకా యేమీ ఆలోచించలేకపోయింది. ఓ మూల హృదయం దహించుకుపోతోంది. మళ్లా ఆవేశంలో యేమన్నా, యెట్లా వెడుతుందో యేమీ అర్థం కావటంలేదు. చటుక్కున సుజాతకు ఏదో క్రొత్త ఆవేశం వచ్చింది. వెంటనే అద్దంలో మొహం చూసుకుని, భర్త దగ్గరకు వచ్చింది.

'డాక్టరు వృత్తి అన్నతర్వాత రోగి యెక్కడుంటుంది. ఎట్లాగోట్లా కాలం వెళ్లబుచ్చుకు పోవాలిసిందేకాని, వాళ్ళ పీడ వదిలించుకుందామని మనం యేవూరైనా వెళ్ళి కూర్చుంటే, వాళ్లు మనస్సు యెంత క్షోభపడుతుందో ఆలోచించారా యేమైనా. సుజాత వెనుకోకుండా జవాబు చెప్పేసింది.

ఉమాపతి లోపల లోపల యెంతో సంతోషించాడు.

'ఏమిటో యీ గొడవ నాకేమీ అర్థం కావటం లేదు...' ఉమాపతి నిద్రపోతున్న వసంత దగ్గరకు వెళ్లాడు.

వసంత మొహంవరకు ముసుగు పెట్టుకుని గురకలు తీస్తోంది. 'ప్రక్కచూడంగానే యిట్టే నిద్ర వచ్చేస్తుంది...పిచ్చిపిల్ల, పగలల్లా యేమిటో కబుర్లు చెపుతూనే వుంటుంది...' ఎంతో ఆప్యాయంగా వసంత మొహంలోకి చూస్తూ అన్నది సుజాత.

ఉమాపతి మెల్లిగాలేచి భోజనానికి తయారయ్యాడు. అవసరాన్ని మించి ఎవరూకూడా యేవిషయం మాట్లాడలేదు.

నిశ్చింతగా ఉమాపతి నిద్రపోయాడు. హృదయవేదనతో, సుజాత కునికిపాట్లు పడుతోంది.

తెల్లారితే వసంత పుట్టినరోజు.

ప్రొద్దున్నే లేచి వసంతకు తలంటిపోసి, కొత్త బట్టల్ని కట్టింది. వసంత కొత్తపరికిణీ చూసుకుని మురిసిపోతోంది. టీ పార్టీకి యిరుగు పొరుగు వార్ని పిలిచింది.

'ఇంకెవర్నైనా పిలవాలా చెప్పు.' అన్నాడు ఉమాపతి.

'నాకు యెవరూ జ్ఞాపకం రావటం లేదు...మీ కెవరైనా గుర్తొస్తే పిలవండి...'సుజాత తనవను వేమిటో చూసుకుంటోంది.

అన్నట్లు మరిచేపోయినా సిస్టర్ని పిలిచాంగాదు...' ఆశ్చర్యంగా అంది సుజాత.

'ఇప్పుడేమి అవసరం వచ్చినదని ఆవిడతో...' ఉమాపతి నిర్లక్ష్యంగా అన్నాడు.

'అట్లా కాదులెండి...ఆమెనుకూడా పిలవాల్సిందే' పట్టుపట్టింది సుజాత.

ఉమాపతి, సుజాత అమాయకత్వానికి జాలిపడ్డాడు.

సుజాత కోరకంటితో నర్సును ఒక కంట కనిపెడుతూనే ఉంది.

ఉమాపతి జాగ్రత్తగా మెలుగుదామని ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

నర్సు యెంతో నిండుగా, అరిందాగా కనిపించింది. నర్సు నడకలోను, ఉమాపతి మాటల్లోను, సుజాత అనుమానాలు బలపడుతున్నాయి. నర్సునుపట్టి చూడటంవలన, సుజాత అభిప్రాయం నిశ్చితం అయిపోతోంది. ఉమాపతి ప్రవర్తన కూడా సుజాతపట్ల వికటంగానే పరిణమించింది.

టీపార్టీఅయిపోగానే ఎవరిదో వనవాళ్లు వెళ్లిపోయారు. నర్సు వెనక్కు వెనక్కు చూస్తూ ముందుకు సాగిపోయింది. ఆ సాయంత్రం ఉమాపతి యిల్లు కదల్లేదు. అన్నంతిని నావిట్లోకి రావటంతోనే, కళ్లు తిరుగుతున్నాయంటూ మొదలుపెట్టాడు. సుజాత వుపచారాలు చేస్తోంది. ఉమాపతి సంతృప్తిపడడం లేదు. ఏమిటోగా విసుక్కుంటున్నాడు. అమాంతం లేచి డిస్పెన్సరీకి వెళ్లాలన్నాడు. సుజాత వద్దని బలవంతం పెట్టింది. ఉమాపతికి యింట్లోనే వుండిపోవటంకంటె ఇంకో గత్యంతరం కనిపించలేదు. రాత్రంతా పక్కమీద మసులుతూనే వున్నాడు.

రెండు గంటలు కొట్టారు. కళ్లు జ్యోతుల్లాగ వున్నాయి. వళ్ళంతా వేడి ఆవుర్లు కమ్మేసినాయి, కళ్లు పూర్తిగా తుడుచుకుని, దొడ్డితలుపు తీసి, వెన్నెల్లో పడుకుంది సుజాత. నిద్రపడుతూ వుండేవేళకు, వూరంతా మేల్కొంది.

నిద్రాదేవత కనురెప్పలమీద తాండవం మాడుతోంది. పట్టుబలవంతాన, వెనక్కునెట్టేసి, చీకటి తెరల్ని చించేసింది.

అనాడు మధ్యాహ్నమే డాక్టరు ఉమాపతి హడావిడిగా యింట్లోంచి వెళ్లిపోయాడు. సుజాత వెనకాలే గుమ్మందాకా వచ్చింది. వెనక్కు చూడకుండానే ఉమాపతి ముందుకు సాగిపోయాడు. డిస్పెన్సరీ తలుపులు బార్లగా తెరుచుకుని వున్నాయి. చక చక అడుగులు వేస్తూ సరాసరి తన గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు. అప్పటికే వచ్చి వున్న నర్సు కుర్చీలో కూర్చుని ఏమిటో రాసుకుంటోంది. ఉమాపతిని చూసి చప్పునలేచి నిలబడింది.

'నేను మీమాటే అనుకొంటున్నా' నర్సు చనువుగా కొంచెం ముందుకు వచ్చింది.

ఉమాపతి ఒక్కక్షణం మౌనం వహించాడు.

'ఏమయింది...?' మళ్లీ ప్రశ్నించింది.

'ఇంకా యేమీ అనుకోలేదు...' ఉమాపతి ముక్తసరిగా అన్నాడు.

'ఎన్నాళ్లు మరి...మందులు మన దగ్గర వున్నాయిగదా అని అశ్రద్ధ చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది......'

ఉమాపతి తలెత్తి ఓసారి నర్సు మొహంలోకి చూశాడు.

'లోకం యేమనుకుంటుందా అని ఆలోచిస్తున్నా...' ఉమాపతి దీర్ఘంగా నిట్టూర్పు విడిచాడు.

'ఇప్పుడు యేమనుకుంటోందో యేమన్నా ఆలోచించారా...' నర్సు కొంచెం తీవ్రంగానే అంది.

'ఇప్పుడనుకోవటం లేదు...'

'అయితే మీరు నాకుచేసిన వాగ్దానాలు...నన్ను మధ్యస్థంగా వదిలేయటమేనా?' కొంచెం బింకంగా అంది.

'నిన్ను ప్రేమించి నిన్ను వెంటాడుతున్న వాడిని నువ్వు వదిలెయ్యటంలా?'

'అయితే మీరు, ఆఖరుకు పెళ్ళి చేసుకోమంటారు...అంతేనా...' ఎంతో కోపంగా ముందుకువచ్చింది నర్సు.

'అమ్మయ్య, నిజస్వరూపం బైటపడింది... నేను యిందాకటినుంచి అంటున్నదన్నీ నిజమే అనుకుంటున్నావా? నేను వేసినప్లాను చెపుతాను విను' మెల్లిగా నర్సు చెయ్యి పట్టుకుని సోఫాలోకి లాగాడు ఉమాపతి.

'నాకు చాలా భయంవేసింది మీ మాటల ధోరణిని చూస్తుంటే...'నర్సు బరువైనగుండెను యెంతో తేలికచేసుకుంది.

'నిన్ను వదిలిపెట్టి నేను ఒక్కక్షణం వుండలేను...మామగారు మమ్మల్ని రమ్మనమని వుత్తరం వ్రాశారు యీ చిన్నచిన్న వాటికికూడ నేనేం వస్తానులే, నువ్వు, పిల్ల వెళ్లండి అని అన్నాను. మీరుకూడా రావాలంటూ పట్టుపట్టింది. అయితే యిప్పుడు కాదు తర్వాత అందరం కలిసి వెళదాంలే అంటూ యేదో చెప్పేశాను. ఈ మాట మీద వుండిపోతుందో ఏమో అర్థంకావటంలేదు. పుట్టింటికి వెళదామని వుంది కాని నేనుకూడా వెళ్ళిపొమ్మని గట్టిగా చెపుతే యేమైనా అనుమానపడుతుందేమో అని ఒక భయం. పోనీ వెళ్ళదని చెప్పాం చటుక్కున వుండిపోతుందేమో ఈ అమాయకత్వంకూడా ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రాణాంతకమౌతూవుంటుంది. ఇక్కడనుంచి యెట్లాగైనా వెళ్ళిపోతే తర్వాత జరగవలసిన కార్యక్రమం అంతా ఆలోచించి సిద్ధంగా వుంచాను' ఆలోచనగా నర్సు మొహంలోకి చూశాడు ఉమాపతి.

'తర్వాత ఏం చేద్దామంటారు?' ఆదుర్దాగా అడిగింది నర్సు.

'ముందు పుట్టింటికి పంపే ఆలోచన చూడు. తర్వాత సంగతి చెపుతానేను...' ఉమాపతికి ఆలోచన తెగటంలేదు.

'ఆడవాళ్లకు పుట్టింటికి వెళ్లటం అంటే సహజంగా ఆనందం.

మీరు గట్టిగా వెళ్లమని చెప్పండి. తర్వాత రెండుమూడు రోజులలో నేనూ వస్తాను అనండి చూద్దాం...' నర్సు సలహాగా అన్నది.

'అంతకంటె నాకూ యే విధమైన ఆలోచన పోవటంలేదు...' ఉమాపతి అటూ ఇటూ పచార్లు చేస్తున్నాడు.

'మీ సైకాలజీ అంతా ఉపయోగించండి...'

'దానిమీదే ఇంతవరకు నెట్టుకొస్తున్నా...' సరే నేను సమయానుకూలంగా యేదో చేస్తాను... గభాలున ఉమాపతి గదిలోంచి బైటకు వచ్చేశాడు.

* * *

'అమ్మ నాన్న వచ్చాడే...' వసంత గంతులువేసుకుంటూ తండ్రి దగ్గరకు వెళ్ళింది.

లోపలవున్న సుజాత, కళ్లు తుడుచుకుని, చిరునవ్వు పైకి తెప్పించుకుంటూ వచ్చేసింది.

'ఏం యివ్వాళ పెందరాళే వచ్చేశారు. రోగులు యెవరూ వెంటపడలేదా...నవ్వుతూనే అడిగింది సుజాత.

'నావద్దకు డాక్టరు కావాలని వచ్చింది...యీ రోగాలన్నీ నయం చేసేటప్పటికి...' నీరసంగా సోఫాలో కూలబడ్డాడు ఉమాపతి.

ఉమాపతి కళ్ళు చింతనిప్పుల్లాగ వున్నాయి. ఉమాపతి శరీరం అంతా దహించుకుపోతోంది. ఉమాపతి గుండె దడదడ కొట్టుకుంటోంది. ఉమాపతి హృదయం ఎంతో బరువుగా వుంది. ఉమాపతి మనస్సు పనిచెయ్యటం మానేసింది. ఉమాపతి ఇప్పుడు డాక్టరుకాదు. ఒక రోగి. మందులులేని వ్యాధితో బాధపడుతున్నాడు. ఉమాపతి కళ్ళల్లో ఒకటే స్వరూపం నిలకడగా నిలిచిపోయినట్లనిపిస్తోంది.

'ఏమిటి...అట్లాచూస్తున్నారు...?' సుజాత మొహంలో యెంతో మార్పు క్షణంలో వచ్చేసింది.

ఉమాపతి, సుజాతవైపు చూడలేదు. సుజాత గభాలున లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

'సుజీ...సుజీ...' రెండుసార్లు పిలిచాడు ఉమాపతి. వసంత వచ్చింది ఇంతలోకి.

సుజాత మొహం కడుక్కుని, పొర్లుకొస్తున్న దుఃఖాన్ని దిగమింగుకుంటూ లేని సంతోషాన్ని తెచ్చుకొని మెల్లిగా ఉమాపతి దగ్గరగా కూర్చుంది.

ఒక్కక్షణం ఉమాపతి మాట్లాడలేదు.

'ఎందుకు అమ్మను పిలిచావు? అమ్మవచ్చిందిగా మాట్లాడవే...' వసంత, తండ్రి చెయ్యిపట్టుకుని గుంజుతోంది.

'మీ ప్రయాణంమాట యేమనుకున్నారు?...' ఉమాపతి నెట్టుకొస్తున్న శ్వాసను బలవంతాన ఆపాడు.

'మేము అనుకునేదేమిటి... ఇంతకీ మీరు రావటం లేదేమిటి?...' చటుక్కున అంది సుజాత, తీవ్రంగా క్రిందవైపుకు చూస్తూ.

'నేనూ వస్తాను...కాని...'

'నాన్నా నువ్విచ్చిన కానీ కాస్తా పోయింది...మరే...' వసంత అందుకుంది.

'ఇంకో కానీ యిస్తాను కాని, వూరుకో...' కొంచెం విసుగ్గా అన్నాడు ఉమాపతి.

'ఇప్పుడా నాకు చేతినిండా పనులున్నాయి. మీతో కూడ రావాలంటే పిలుపవుతుందో వదదో అని ఆలోచిస్తున్నా ... ఎట్లాగైనా గురువారం నాటికి మాత్రం తప్పకుండా వస్తాను......ఏమంటావు సుజీ?...'

ఉమాపతి ఆదుర్దాగా, సుజాత కళ్లల్లోకి సమాధానంకోసం చూశాడు.

సుజాత యేమీ మాట్లాడలేదు.

ఉమాపతి తన వుద్దేశాన్నే యింకో విధంగా టూకీగా చెపుతున్నాడు.

'ఇంతకీ మీరు మాతో రారన్న మాట?'

'నువ్వు అట్లా అంటే నేను యేం చెప్పేది చెప్పు? మీ మాదిరిగా వెంటనే బయలుదేరాలంటే పిలుపవుతుందా? వెనకాముందూ చూసుకుని, నాలుగు సర్దుకుని రావాలా? తర్వాత నీ యిష్టం......' ఉమాపతి ప్రాధేయపడుతూ అడిగాడు.

సుజాత యేమీ సమాధానం చెప్పలేకపోతోంది.

'అమ్మా...అమ్మా...మనం ఛట్టీప్రోలు మామయ్యదగ్గరకు యెప్పుడే వెళ్లేది?' వసంత గంతులువేసుకుంటూ అడుగుతోంది.

వసంతచెయ్యి పట్టుకుని ముందుకు లాగి వళ్ళో కూర్చోపెట్టుకున్నాడు ఉమాపతి.

'ఏమంటావు...సుజీ?'

'నేను అనేదేముంది. మీరు యెట్లా చెపితే అట్లాగే...'

'అవుతే మీ యిద్దరూ రేపు వెళ్లండి...బుధవారం సాయంత్రానికి రావటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను ...ఊ...'ఉమాపతి సుజాత కళ్లల్లోకి చూశాడు.

చిరునవ్వు అతికష్టంమీద తెచ్చుకుంది సుజాత.

ఆరాత్రంతా భోరుభోరున ఏడుస్తూనేవుంది సుజాత. ఉమాపతి నిద్రపోయాడు. వసంత లేవలేదు. సుజాత గుండె దడదడ కొట్టుకుంటోంది. తనంతటతాను లేచినిలబడలేకపోతోంది. తానుయిక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత యేమవుతుందో అనే ఆలోచన పీడించేస్తోంది. తనభర్తతో తనబాధ చెపుదామనుకుంది కొంచెంసేపు. తీరా, తనభర్త కోపంగా యేమంటాడో అనే భయం. పుట్టింటికివెళ్ళి తనవాళ్ళకు ఈవిషయం చెపుతే, వాళ్లేమన్నా సహాయం చెయ్యగలుగుతారేమో అని కొంతసేపు ఆలోచన. ఆలోచనల్లో నలిగిపోతోంది.

ధిర్లునతెల్లారేప్పటికి, సుజాతకళ్ళు జ్యోతుల్లాగ కనిపించినాయి.

బరువుగుండెలో కాఫీచేసి, మెల్లిగా భర్తమంచందగ్గరకువెళ్ళి నిలబడింది. ఉమాపతి యింకా నిద్రపోతున్నాడు. దుప్పటిముసుగుతీసి లేపుదామని దగ్గరకు వెళ్లిందేగాని, యెవరో పరాయి మనిషి, దుప్పటిముసుగు పెట్టుకుని నిద్రపోతున్నట్లు అనిపించింది. వెంటనే భయం వేసింది. గభాలున లోపలికివెళ్ళి వెక్కివెక్కి యేడ్చింది. తనభర్తతో తనకు చనువు లేదు. తాను యింకా డాక్టరుగారిభార్య కాదు. ఏవేమిటో ఆలోచనలు ఆ దుఃఖంలో సుజాతమనస్సులో చెలరేగినాయి.

ఇంతలో 'సుజా' అనేమాట వినిపించింది.

కళ్లు తుడుచుకుని గబగబ లోపలికి వెళ్ళింది.

'కాఫీ తెచ్చావనికూడా చెప్పలేదు ...నన్ను నిద్ర లేపకపోయినావా?...' ఉమాపతి యెంతో ఆప్యాయంగా అన్నాడు.

'పంచదార తీసుకురావటానికి లోపలికి వెళ్లాను...అదికూడా కలిపి మిమ్మల్ని నిద్ర లేపుదామనుకున్నా...'

'అవుతే పంచదారయేది?...'

'ఇంతలోకే మీరు పిలిచారుగదా, గబగబ ఒచ్చేశాను...

'బలేపనిచేశావుగాని వెళ్ళి పంచదార తీసుకురా...'

వసంత అప్పటికప్పుడేలేచి పనులన్నీ పూర్తిచేసుకుని కాఫీదగ్గర హాజరయింది.

సుజాత ముభావంగానే వూరుకుంది. మాటిమాటికి ఉమాపతి యేమిటో అంటూనే వున్నాడు. సుజాత సమాధానంగా నవ్వటం, కళ్లుత్రిప్పటం మినహా ఏమీ మాట్లాడలేదు.

మామూలుగానే ఉమాపతి డిస్పెన్సరీకి వెళ్ళిపోయాడు. వసంత ప్రక్కింటివారింటికి వెళ్ళి కబుర్లు చెపుతోంది.

సుజాత తనపెళ్ళిఫోటో గోడమీద నుంచి తీసేసి, తన పెట్టెలో పెట్టు...

(8 వ పుట చూడుడు)

తిమింగిలాల వేట: వలల్లో పడీపడీ అలల్లో లేకుండా పోతాయా?

మహా సముద్రాల్లో తిమింగలం విలాసంగా తేలియాడుతుంటుందనీ, అది ఏ కొండ శిఖరమో, ఏ ఇసుక తిన్నో అనుకుని ఓడలవాళ్లు అక్కడ ఆగగానే అది చల్లగా దాని పని అది చేసుకుంటుందని పాశ్చాత్య పురాణాల్లో అక్కడక్కడా కానవస్తుంది. దానికి మనిషి గుణాలు కూడా ఉన్నాయేమో!

అలాటి తిమింగలాల వేట ఎంత ఘనమైనదో! ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో బతికి ఉన్న ప్రాణులలో కల్లా తిమింగలం పెద్దది; ఎక్కడైనా కొన్ని చోట్లు అంతకంటే పెద్దవి ఉండవచ్చు. దాన్ని వేటాడడానికి చాలా పెద్ద ప్రాంతంలో తిరగాలి. పెద్ద సన్నాహం. ప్రమాదమే సంభవిస్తే, ఓడలూ, నిపుణులైన వేట దారులు, బ్రహ్మాండమైన సరంజామా, అన్నీ సముద్రం పాలే.

నాజూకు పెదవులకు

దక్షిణ ధృవతీరపు సముద్రంలో, అంత చలిలో, ఇంత పెద్ద సరంజామాతో ఇంతచిన్న మనుష్యులు అంత మహా భయంకర జలచరాల్తో తలపడడం వింత సాహసమే.

సాహసప్రియత్వం మాట అలా ఉంచి, ఒక్కొక్క తిమింగలం నుంచి లభించగల పదార్థాలు ఎన్నో ఉన్నాయి—కొవ్వు, నూనె, కొన్ని ప్రత్యేక ఆహార ద్రవ్యాలు, ఎరువులు, యంత్రాల్లో ఘర్షణ తగ్గించే పదార్థాలు—అన్నింటికంటే ముఖ్యమైన పదార్థం, 'పెదవిపూత' తయారుచేయడానికి మేలురకపు ముడిసరుకు.

ఇరుకు పీక

తిమింగలాలు చేపలు కావు; పిల్లలకు పాలిస్తాయి కూడాను. ఇక నీలి తిమింగలాలు గమ్మగాయి పెళ్లాంలాటివి—వాటికి ఎదురులేదు. అవి సముద్రపు రాజులు, రాణులు. నీలి తిమింగలం బరువు నూరు టన్నులకు పైమాట. (పెద్ద ఏనుగు ఐదుటన్నుల దాదాపులో ఉంటుంది.) మరి, ఇంత పెద్ద జంతువులు భూమిమీద ఎలా తిరుగుతాయి?—భూమిమీద తిరగాలంటే, అట్లాంటి జంతువులకు ఎంత పెద్ద కాళ్లు ఉండాలి! కాళ్ళులేవు కాబట్టే నీళ్లలోనే ఉంటాయి. తిమింగలం నోరు ఎంత పెద్దదంటే, దాని నోట్లో ఒక కారును పెట్టుకోవచ్చు. కానీ దాని పీక చాలా ఇరుకైనది—మంచి బలిష్ఠుడైన మనిషి ముంజేయి పట్టే పాటిది!

పళ్లు కోరలులేని తిమింగలాలు చిన్న చిన్న జలజంతువులను తింటాయి. నోటనీటిని నింపుకుని, ఆ నీటిని ముక్కు నుంచి చిమ్మిన గ్రోవిలోంచి కొట్టి అటు పైకి కొట్టాయి; చిన్న జంతువులు నోట్లో ఉండిపోతాయి. దవడ ఎముకతో ఆ చిన్ని జంతువులను నొక్కివేసి మింగేస్తాయి.

పళ్ళు ఉన్న తిమింగలాలు చాలా లోతులకు వెళ్లి మంచి చేపలను వేటాడి తింటాయి. ఈ పళ్ల తిమింగలాల వేట లాభసాటిది.

పూర్వం - ప్రస్తుతం

పూర్వం పెద్ద పెద్ద పడవల్లో వెళ్ళి తిమింగలాలను వేటాడేవారు. ప్రమాదాలకు లోనయ్యేవారు. తిమింగలానికి కొన్ని గజాల సమీపంలోకి వెళ్ళి ఒక పెద్ద బాకాన్ని దానికి గుచ్చుకొనేటట్లు విసిరి కొట్టేవారు. ఆ బాకం దాని ఆయువుపట్టుల్లో దిగితే సరే—లేకపోతే అది నానా భీభత్సం చేసేది. ఒక్కదెబ్బలో పడవ ముక్కలై అంతా నీటి పాలయ్యేవారు. తిమింగలం చనిపోయేదాకా బాకం తీగను కత్తిరించడానికి వీలులేదు! గ్రీన్‌లాండ్ ప్రాంతంలో, అంత చలికదా, రక్తం గడ్డకట్టుకుపోయే చలి, అయినా వేటగాళ్లు ఆ బాకం తీగతోపాటు నీటిలోనైనా దుముకేవారు గానీ, ఎంత భీభత్సం జరిగినా బాకం తీగను కత్తిరించే వారు కారట. ఒక్కొక్కప్పుడు తిమింగలం పడవను ఈడ్చుకుపోయేది. అయినాసరే ఆ ఆర్భాట వేటగాళ్లకు చాలా ఆహ్లాదకరం!

ఇప్పుడు పద్ధతులు మారిపోయినాయి. నవీన విజ్ఞాన సహాయంతో, తిమింగలాన్ని మించిన భీభత్సం చేయగలరు. ఒక తుపాకీనుంచి బాకాన్ని వేసి తిమింగలం శరీరంలోకి పేల్చుతారు. విద్యుత్ ప్రభావం కలిగిన బాకాలను కూడా పేల్చుతున్నారు. ఒక డజను చిన్న ఓడలు ఈ తుపాకుల్తో బయలుదేరుతాయి. ఒకటి రెండు ఓడలు, చచ్చిన తిమింగలాలను ఈడ్చుకొస్తాయి. పైగా అందులో ఒక ఓడలో తిమింగలాన్ని వేరు వేరు ముడి పదార్థాల కిందకు వరికి ముక్కలు పెట్టే యంత్రాలూ వగయిరా సరంజామా అంతా ఉంటుంది. ఇలా బయలుదేరే ఒక్కొక్క వేట జట్టుకు ఇరవై లక్షల ఖర్చు అవుతుంది.

మొత్తం రాబడి, పెట్టుబడి ఖర్చుకు రెట్టింపు ఉంటుంది.

ఇలాంటివి ఇరవై జట్లు అయినా, ప్రతియేడూ వేటకు వెళ్తుంటాయి.

అన్నింటికంటే ఎక్కువగా యీ వేటకు దిగేది నార్వే. ప్రతి యేడూ 8 జట్లను పంపుతుంది. దక్షిణాఫ్రికా 1, బ్రిటన్ 3, జట్లను పంపుతాయి. రష్యా జపాన్, హాలెండ్ కూడా కొన్ని జట్లను పంపుతూ ఉంటాయి. ఈ తీరసముద్రాలలో వ్యాపారానికి ఉపకరించే తిమింగలాలు, సమూలం, నాశనమైపోయాయి. వేటకు ఇక మిగలకుండా వేటాడేశారు. ఇప్పుడు దక్షిణధృవ తీరానికివెళుతున్నారు.

ఇక మిగలవా ఏమిటి!

దక్షిణ సముద్రాల్లో కూడా తిమింగలాలు ఇక మిగలవని వివిధ దేశాల ప్రభుత్వాలు భయపడ్డాయి. ఒక అంతరాతీయ తిమింగల వేట సంస్థ ఏర్పడింది, లండనులో కార్యాలయంతో. వీరు పెట్టిన నియమాల ప్రకారం పిల్ల తిమింగలాలను చంపరాదు, కొన్ని నిర్ణీత బృందాలు మాత్రమే వేటకు వెళ్ళవచ్చు. ఏప్రిల్ 7 నుంచి జనవరి 7 వరకు మాత్రమే వేటాడాలి. అన్ని బృందాలూ కలసి 14500 కంటే ఎక్కువ నీలి తిమింగలాలను చంపరాదు. (ఒక్కొక్క నీలి తిమింగలం బదులు రెండు పొలుసుల తిమింగలాల్ని గానీ, 25 మూపురం తిమింగలాలను గానీ, ఆరు 'సీ' జాతి తిమింగలాల్ని కానీ సొమ్ము చేసుకోవచ్చు) ఎవరికైనా తిమింగిలాలు దొరికినా దొరక్కపోయినా, 14500 నీలి తిమింగలాలకు మించి చంపరాదు.

అయితే ఈ వేట జట్లన్నీ ఈనియమాలను సరిగా పాటిస్తున్నారా లేదో ఎలా తెలియాలి!

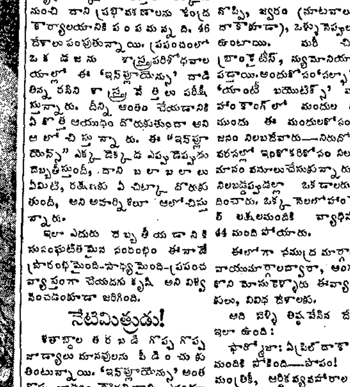
జంతుశాస్త్రవేత్తలు ఈ సంఖ్యను 14500 నుంచి తగ్గించాలంటున్నారు. తిమింగలాల 'జనభా' పడిపోతోంది.

పాశ్చాత్యులు ఇంకా తింటంలేదు

తిమింగలాల మాంసాన్ని పాశ్చాత్యులు ఇంకా తింటంలేదు-ప్రస్తుతం అది ఎరువుల్లోకి పనికొస్తోంది. తిమింగలం గ్రంథులను మందుల్లో-చాలా విలువైన మందుల్లో వాడుకోవచ్చు. తిమింగలాలు తమ గ్రంథులను మానవునికి ఇచ్చేసి, వారికంలాగా, మళ్ళీ పెంచుకుంటూ ఉండరాదూ! తీరా ఈ వేటగాళ్ళు, వేటకళ్ళి ఈగ్రంథులను పట్టుకురావడం అరుదు!

1953-54 లో 34872 తిమింగలాలను చంపారు! వీటి మూలంగా 2285720 పీపాల నూనె లభించింది. ఇక మిగిలిన పదార్థాలు, 'పెదవిపూత' తోపాటు, ఎంతెంతగా లభించాయో ఊహించవచ్చు.

('కామన్వెల్తు టుడే' నుంచి)

తిమింగిలాల దేహాలను ఓడకు కట్టివేశారు-అవి కొట్టుకుపోకుండా-ఒక్కొక్కదాన్నీ పైకిలాగి ఈకకు ఈకా తోకకు తోకా విడతీసి సొమ్ము చేసుకుంటారు.

పోక్ కర్రలాంటి కర్రతో తిమింగలం దేహాన్ని కోస్తున్నారు. ఇది చాలా నైపుణ్యంతో చేయవలసిన పని-ఈ పొరలో చాలా నూనె లభిస్తుంది.

ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్-ఇన్‌ఫ్లూయెంజా ప్రస్తుతం 'ఆసియా' శీతజ్వరం

ఫ్లారెన్సునగరంలో అనేకులు దగ్గడం, ఎగబీల్చడం, జ్వరపడడం ప్రారంభించారు. 'ఇదమిట్టి' అని జ్యోతిష్యుల్ని అడుగుతే, ఒక విపరీత గ్రహస్థితి ప్రభావం (ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్) మూలాన ఇలా జరుగుతోందన్నారు. ఆనాటినుంచీ ఈ 'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్'ను 'ఇన్‌ఫ్లూయెంజా' అన్నారు.

—ఫ్లారెన్‌టైన్‌వంశ కవితలనుంచి (1200-1470)

తూర్పుఆసియాలో ఒక కొత్త "ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్" తారసిల్లింది. తక్షణం దాన్ని మట్టుపెట్టడానికి యుద్ధం చేయాలనీ సరంజామా కావాలని ప్రపంచ మంతటా ఒక ఆందోళన ప్రారంభమయింది. ఈ యుద్ధాన్ని నడపడానికి జెనీవాలో ఉన్న ప్రపంచ ఆరోగ్యసంస్థ కేంద్ర కార్యాలయం నడుం కట్టుకుంది. 'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్' శిర్సు ఎక్కడ తలెత్తుతే అక్కడ నుంచి దాని ప్రభావకణాలను కేంద్ర కార్యాలయానికి పంపమన్నది. 46 దేశాలు పంపుతున్నాయి. ప్రపంచంలో ఒక డజను శాస్త్రపరిశోధనాలయాల్లో ఈ 'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్' దాడి తిన్న రసిని శాస్త్రవేత్తలు పరీక్షిస్తున్నారు. దీన్ని అంతం చేయడానికి ఏ కొత్త ఆయుధం దొరుకుతుందా అని ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ "ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్" ఎక్కడెక్కడ ఎప్పుడెప్పుడు దెబ్బతీస్తుందీ, దాని బలాబలాలు ఏమిటి, రక్షణకు ఏ చిట్కా దొరుకుతుందీ, అని అహర్నిశలూ ఆలోచిస్తున్నారు.

ఇలా ఎదురు దెబ్బతీయడానికి సుసంఘటితమైన సంరంభం ఈనాడే ప్రారంభమైంది-సాధ్యమైంది-ప్రపంచ వ్యాప్తంగా చేయదగు కృషి అని విశ్వసించడంకూడా జరిగింది.

నేటిమిత్రుడు!

శతాబ్దాల తరబడి గొప్ప గొప్ప జాడ్యాలు మానవులను పీడించుకు తింటున్నాయి. 'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్' అంత గొప్ప జాడ్యం కాదని దాన్ని ఎవ్వరూ ఖాతరుచెయ్యలేదు. గొప్ప గొప్ప జాడ్యాలు పెద్దలనూ, నిస్సత్తువ మనుష్యులనూ పాటినబెటుకునేవి. అందుకనే వాటికి "నూత్నమిత్రుడు", "మృదుసంస్కారం", "సరదావన" అని ముద్దుపేర్లు పెట్టారు. కానీ ఆ మహా జాడ్యాలను అణిచేస్తుంటే ఈ 'ఇన్‌ఫ్లూయెంజా' పడగ విప్పసాగింది. చివరకు ఎంతగా తలెత్తిందంటే, 1918-19 లో భూగోళమంతటా పాక్కి, 150 లక్షల మందిని తినేసింది-అందులో అనేకులు మంచి యౌవనంలో ఉన్నవారే. అయినాసరే, ఈ జాడ్యపుపుటక రహస్యాన్ని ఎవ్వరూ కనుక్కోలేదు.

తీరా 1933 లో ఒక రసి,-రసి, 'ఎ'-ఈ వ్యాధిని కల్గిస్తున్నదని, వైద్యశాస్త్ర ధర్మాసనంలో తేల్చారు. ఈ "రసి-ఎ" ప్రతి రెండుమూడేళ్లకూ విజృంభించి యుద్ధానికి దిగుతుందనీ, నాలుగు లేక ఏడుఏళ్ళ కొకసారి పెద్ద పెద్ద యుద్ధరంగాలను కూడా సృష్టించేస్తుందనీ వీరు తమ ఆరోపణలో పేర్కొన్నారు. ఒక టీకాను కనుగొన్నారు-దాన్ని 'టీకా-ఎ' అందాం. అది ఈ "రసి-ఎ" చర్యలను సమ్మచేయగలదన్నారు. ఈ 'టీకా-ఎ' రెండేళ్ళ పాటు పటుత్వం కలిగివుండి, రక్షణకు ఆ రెండేళ్లూ తోడ్పడుతుందన్నారు.

తీరా 1940 లో "రసి-బి" అనే మరో 'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్' యుద్ధనేరస్తుని కనుగొన్నారు. "టీకా-ఎ", ఈ "రసి-బి" చర్యలను అరికట్టలేదు. ఆపైన "రసి-సి-" అని మరొకటి బైటపడింది. "టీకా-ఎ" రెండేళ్లలో తనసైజాన్ని మార్చుకుంటుంది. రెండేళ్ళలో అదే వస్త్రం పోతుంది — ఇక జాడ్యాన్ని ఏమి చెయ్యగలదు? 1950 లో పుచ్చుకున్న "టీకా-ఎ", 1957 లో తగిలిన "ఇన్‌ఫ్లూయెంజా"ను ఎదుర్కొనలేదు. అప్పటికి అది ఉపకరించనంత పరివర్తనం చెంది ఉంటుంది. అదీస్థితి.

అడిమెట్టిన క్షేత్రాలు

ఇక ఇప్పటి "ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్" ఎట్లా సాగిందంటే—జనవరిలో ఉత్తర చైనాలో మొదలైనట్లు వినికిడి. ఫిబ్రవరిలో షాంగైకి చేరింది. మార్చినాటికి కాంటన్ చేరుకుంది. ఏప్రిల్ నాటికల్లా హాంకాంగ్‌లో ప్రవేశించింది. చైనా నుంచి వచ్చే శరణార్థులు యీ అంటు వ్యాధిని హాంకాంగ్‌కు మోసుకునివచ్చారంటున్నారు.

'ఇన్‌ఫ్లూయెన్స్' మూడు నాలుగు రోజులుంటుంది. దానితో బాగా తలనొప్పి, జ్వరం (నూటనాలుగు డిగ్రీల దాకాకూడా), ఒళ్ళునెప్పులు, నిస్త్రాణ ఉంటాయి. మరీ చిక్కులుగా బ్రాంకైటీస్, న్యుమోనియా, వచ్చిపడ్తాయి. అందుకోసం 'సల్ఫా'మందులు, 'యాంటీ బయొటిక్స్' వాడుతారు. హాంకాంగ్‌లో మందుల దుకాణాల ముందు ఈ మందులకోసం వరసల్లో జనం నిలబడేవారు—నిరుద్యోగులు ఈ వరసల్లో ఇంకొకరికోసం నిలబడి, వరుమానం వసూలుచేసుకున్నారు. కొందరు నిలబడ్డప్పుడల్లా ఒకడాలరు సంపాదించారు. ఒక్కనెలలో హాంకాంగ్‌లో 5 లక్షలమందికి వ్యాధిపోకింది—44 మంది పోయారు.

ఈలోగా సముద్ర మార్గాలద్వారా, వాయుమార్గాలద్వారా, అంగట్లో పెట్టుకొని మోసుకెళ్ళారు ఈవ్యాధిని ఆ దేశులు, వివిధ దేశాలకు.

అది వెళ్ళి తిష్ఠవేసిన దేశాల్లోస్థితి ఇలా ఉంది:

ఫార్మోజా: ఏప్రిల్ దాకా 20 లక్షల మందికి సోకింది—పాపం! విదేశాంగ మంత్రికీ, ఆర్థికవ్యవహారాల మంత్రికీ కూడా తగిలింది—మొత్తం 66 మంది చనిపోయారు.

ఫిలిప్పైన్స్: మే మొదటి రోజుల నాటికి 16 లక్షలమందికి (అధ్యక్షుడు కార్లోస్ గేసియాకుకూడా సోకింది) తగిలి, 1200 మంది పోయారు. అమెరికా సైనికులలో చాలా తక్కువగా వ్యాపించింది.

సింగపూరు, మలయా: ఏడులక్షల మందికి తగిలి, 10 మంది పోయారు.

ఇండోనీషియా: జావాభాలో నాటికి పదినుంచి 20 మందిదాకా పడ్డారు. తెలిసినంతవరకూ 48 మంది పోయారు.

జపాన్: పదిహేను లక్షల మందికి అంటి, ఐదుగురు చనిపోయారు. అమెరికా నావికా సైనికులు హోటళ్లలో పానశాలల్లో పనిచేసే దాసీలద్వారా ఈ వ్యాధిని వ్యాప్తిచేశారని ప్రబల విశ్వాసం. 1550 మంది బడిపిల్లలు రాక 295 పాఠశాలలు మూతపడిపోయాయి. పిల్లలచేత ఉప్పునీటినీ, ఆకుపచ్చ తేనీటనీ పుక్కిలింపజేశారు.

భారతదేశం: 1280 వేలమందికి సోకి 108 మంది పోయినట్లు అధికార్ల లెక్క. చాలా తక్కువగా వేసి ఉంటారు. 'రాజూలా' అనే నౌక ద్వారా ఈ వ్యాధి మద్రాసుకు మే 16 నాడు రవాణాఅయిందని అధికారుల వివరణ. ఢిల్లీలో ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో నాటికి 80 మంది గైర్ హాజరయ్యారు, జ్వరంమూలంగా. ఈత కొలనులను, సినిమాలను, ఢిల్లీలో మూసేశారు. శరీరంపైనా ఆత్మపైనా అదుపుఉంచే సాధువులు యజ్ఞంచేస్తుండగా వారికి వ్యాధిసోకింది.

పాకిస్తాన్: భారతదేశంలోకంటే తక్కువ మోతాదులో వ్యాప్తిఅయింది. ఇక్కడనుంచి వచ్చి మనీయాకు ప్రయాణంచేస్తున్నట్లున్నది.

కొత్తటీకా

హాంకాంగ్‌లో అదివరకు 'టీకా-ఎ' వాడారు. కానీ దాని పటుత్వం ఈనాటికి నమసిపోయింది. దాని సైజం రెండేళ్ళలో పరివర్తనం చెందుతుంది కదా. హాంకాంగ్, సింగపూరు జపాన్‌లలో గొంతులు కడిగిన నీటిని భద్రపరిచి, జెనీవాకు పంపారు. అక్కడినుంచి వివిధ పరిశోధనాలయాలకు పంపారు. అక్కడ సగం పొదిగిన కోడిగుడ్లలోకి ఈ నీటిని ఎక్కిస్తే రెండురోజుల్లో వ్యాధిరసి కొన్నిలక్షల రెట్లు వృద్ధి అయింది. అలా పెరిగిపోయిన వ్యాధికణ సంయుత పదార్థాన్ని వేరే గుడ్లలోకి ఎక్కించినా, అలాగే రసి వృద్ధిఅయింది. మానవ రక్తంపైనా పసురక్తంపైనా ఈ రసి ప్రభావాన్ని పరిశోధించారు, అది వివిధమైన 'రసి' అయిఉంటుందో తెలుసుకోవాలని. అది, రసి-ఎ రకందే అని తేలింది. కానీ ఈ తడవ కనపడ్డ 'రసి-ఎ' ఒక కొత్తపద్ధతిలో పరివర్తనం చెందేది. ఈ రసిని, పూర్వం తయారుచేయని ఒకవిధమైన విరుగుడుద్వారా సమ్మచేయవచ్చునని తేలింది. కొత్త టీకాను తయారుచేయాలి.

ఈ మధ్య మనిలా నుంచి కాలిఫోర్నియా తీరానికి ఒక ఓడవచ్చింది. అందులో 10 మంది 'ఇన్‌ఫ్లూయెంజా' తగిలినవారు. వాళ్ళని ఇళ్లకుపోనిచ్చి, స్థానిక ఆరోగ్యశాఖాధికారులకు ప్రభుత్వం హెచ్చరికచేసింది. మరోక ఓడ ముగురురోగులతో వచ్చింది-అసలు ఆ ఓడలో 96 మందికి సోకిందట-మొత్తం 20 రోజులు ప్రయాణంచేసి వచ్చారు - ఓడ మనిలా-హాంకాంగ్-యొకొహామా - శాన్‌డియాగోమీదుగా వచ్చింది. మొత్తంమీద, ఓడలో ఒక స్త్రీ మరణించింది. అమెరికాలో టీకా తయారుచేస్తున్నారు. ఆగస్టు నాటికి కావలసినంత లభిస్తుంది. అప్పటికి ఇలాటి వ్యాధులువచ్చే ఋతువు సమీపిస్తుంది.

యూరప్‌లో మొట్టమొదటగా నాటర్‌డాంలో పొక్కిందీ వ్యాధి. మిలాన్‌లో ఒక ఫుట్‌బాల్ బృందం మొత్తం మొత్తం శీతజ్వరం పాలయింది. రోంలో ఒక్కరికి అంటగా, ఉళ్ళోఉన్న 18 లక్షలమందీ భయపడ్డారు. చాలా మంది రోమన్ పెద్దలు నాలుగోడలూ దాటి బయటకు రాకూడదని నిశ్చయించుకున్నారు! జాగ్రత్తగా ఉండవలసిన వ్యక్తుల్లో 'పోప్' ఒకరు; ఆయన చేతులకు అల్కహాల్ రాపడంపెట్టుకుంటూ, పవిత్ర శిలువను రోజుకు నాలుగైదుసార్లు ముద్దుపెట్టుకుంటూ కాలంగడుపుతున్నారు, ఏ యాత్రికుడూ ఆసియా ఇన్‌ఫ్లూయెంజాను తనకు అంటించకుండా.

ఈ 'ఆసియా ఇన్‌ఫ్లూయెంజా' ను నిరోధించడానికి ప్రస్తుతం మందులేదు. కొత్త టీకా పుట్టుకొస్తేతప్ప. నొప్పులు వగైరా తగ్గడానికి యాస్పిరిన్, కోడీన్ తప్ప వేరే చేసేదిలేదు-ఉష్ణం తగ్గడానికి ఆల్కహాల్ పట్టీలు, మంచుకొత్త పెంతప్ప గత్యంతరంలేదు. యాంటీ బయొటిక్స్, ఇతర వింతమందులు ఈ రసి అంటుడు జబ్బులపైన పనిచేయవు-ఊపిరితిత్తులపై దాడిచేసే క్రిముల ధ్వంసానికే అమందులు పనికొస్తాయి. యాంటిబయొటిక్స్‌ను అవసరమైన రోజుదాకా దాచి ఉంచాల్సిందే.

('టైం' నుంచి)

నాటకాలు-నా అనుభవాలు

శ్రీ నిడుదవోలు సూర్యనారాయణ

ఏ వృత్తిలోనైనా మానవుడు పుత్తీర్ణుడు కావాలంటే అంగసౌష్ఠవాది గుణములుకల్గి విశేషపరిశ్రమ చెయ్యాలి. ప్రారంభదశలో ఏవిషయమైనా కృషి చేసేటప్పుడు "విద్య" అవుతుంది. విద్-టు-నో-విద్య. తెలుసుకోవలసిన విషయము. ఇది కార్యరూపేణా ఆచరణలో పెట్టిననాడు 'కళ' అవుతుంది. ఇది ఆత్మప్రతిబింబము. తేజస్సుతో నిండిన ఛాయ. సంకల్పం పుట్టగానే హృదయమునుంచి పూర్వముఖంగా వెళ్లి రూపము ఏర్పడి నామము కలిగి కార్యరూపేణా అధోముఖంగా ఆచరణలోకి వస్తుంది. రూపం మనస్సు చిత్రించినప్పుడే బాగోగులు చూచుకోవాలి. అనేకరూపాలు హృదయంలో ప్రవేశిస్తాయి. ఏరూపంగా వుంటే బాగుంటుందో మనస్సులో భావనలో తర్జన భర్జన చేసుకోవాలి. అందులో సాంఘిక పాత్రను సహజంగా సృష్టించుకోవాలంటే చాలాకష్టం. సాంఘిక జీవనం దేశకాలపరిస్థితులనుబట్టి మారుతూవుంటుంది. సందర్భమునుబట్టి అప్పటి పరిస్థితికి అనుగుణంగా నటించాలి. రాత్రి పడుకున్నప్పుడు పైమోస్తరుగా ఆలోచించుకొనేవాణ్ని. రంగస్థలంలో ఆ పాత్రతోవుండి ప్రేక్షకులను గమనిస్తూ ప్రక్క నటులతో మాట్లాడుతున్నట్లు భావించుకొనేవాడిని. ఈ భావన ఆధ్యాత్మిక విద్యా విధానం ఆచరిస్తున్నవానికి బాగా అలవాటులో వుంటుంది. నిత్యం పరమేశ్వర ధ్యానంలో ఇష్టదైవాన్ని మూర్తివంతంగా ధ్యానిస్తూ ఉంటాడు కాబట్టి ఆ భావించేస్థలంలో ఏ మూర్తినైనా నిలబెట్టి తగినట్టు చిత్రించుకోవాలి. చిత్రించుకోవచ్చు. దీనికి బ్రహ్మచర్యం ముఖ్యం. నటకుడు ఆరోగ్య సూత్రాలు ముఖ్యంగా పాటించి ఆచరించాలి. బ్రహ్మచర్యం సలుపుతూ కళాసేవచేస్తే అంతంలేని విలువ కలుగుతుంది. నేను సహజంగా ఆధ్యాత్మికపిపాసిని. సాధారణంగా రంగస్థలంమీదికివస్తే నా నేత్రముల నుంచి (సినిమా ఆపరేటరు, రూము నుంచి కన్నముల ద్వారా తెరపైకి కాంతికిరణములు ప్రసరించినట్లు) తేజస్సువచ్చి ప్రేక్షకులను ఒక పెద్ద దుప్పటివారిపై కప్పినట్లుండి నా ఎదుట నా పాడుగునా బింబాకారంలో కవచంగా వుండేది. అప్పుడు నాకు చాలా అహ్లాదంగా వుండేది. ఏమాటచెప్పినా, భావప్రకటన చేసినా, ప్రేక్షకులు హర్షించేవారు. దీన్నిబట్టే "వేషం కళకట్టింది" నాటకం కళకట్టింది." అని ప్రేక్షకులు అంటారు. ఇది ఆత్మ మూడవధాయ తిక్కన రెండుఛాయలు సంకల్ప రూపములు. దీనినే నాదము-బిందువు, కళ, అంటారు. వాయుబంధన కూడా కళాసేవకు ముఖ్యము. దాని వలన వాయుశక్తి షట్చక్రాది యమములలో ప్రవేశించి చైతన్యము కల్గించును.

ఒకనాడు రాణి రుద్రమ్మనాటకంలో ప్రతాపరుద్ర మహారాజు పాత్రలో ఒకకాలమున రౌద్రము హెచ్చుగా చూపించవలసిన సమయం పద్యరూపంగా వుంది. 4-స్థుతినుంచి మొదటిపద్యం చదివి - రెండవపద్యం యింకా హెచ్చుస్థాయిలో చదివితేగాని రౌద్రరసం పోషింపబడదు. ఒకప్పుడు పూసిరి ఉండదు. అందుకే పట్టుట-విడుచుట తెలిస్తే పూసిరి సరుకొని, అప్పటికి తగిన భావప్రకటన చేసి-మళ్ళీ హెచ్చుస్థాయికి వెళ్ళి పద్యం చదివేవాణ్ని. దీంతో పద్యం తరువాత పద్యం హెచ్చుస్థాయిలో ఆయాసం లేకుండా చదవడం అలవాటైంది. కేవలం రాగంమీద ఆధారపడేవాణ్ని కాదు. భావప్రకటన కూడా చేస్తూవుండేవాణ్ని.

పాత్రలు చిత్రించుకోవడంలో చాలా పరిశ్రమ చేసేవాణ్ని. కీ. శే. పానుగంటి విజయరాఘవరావుగారి "లోభి" అనే సాంఘిక నాటకంలో లోభి పాత్ర వెయ్యవలసి వచ్చింది. 70 ఏళ్ల వయస్సు - నాటకం 15 రోజులు వుంది అనగా మదరాసు ఆంధ్రవిజ్ఞాన సమితివారు, నేను దానిలో సభ్యునిగా వుండుటచేత, పేరుగన్న నటకులు ఎవరూ ధరించుటకు ఒప్పుకోకపోవడము చేత, అప్పటిలో ఒకపాత్ర అనగా ధమిడిపాటి కామేశ్వరరావుగారి "ఎప్పుడూ ఇంతేనా" హాసకోలు పాత్ర ధరించి ప్రేక్షకుల మెప్పు పొందుటచేత నాకు ఆ పాత్ర ఇచ్చేరు. నాటకం 15 రోజులు వుంది. అప్పటికి నేను అటువంటి ముఖ్యపాత్ర-సమస్యలతో నిండివది అడుగడుగునా భావ భూయిష్ఠమైనదీ-ధరించలేదు. మదరాసు నగరంలో వెయ్యడం. పాత్రనుబట్టి భాషా? భాషనుబట్టి పాత్రా? కవులు భావనాసృష్టిలో రచన సాగడమే ప్రాధాన్యంగా చూస్తారు కాబోలు! పాత్ర ఎలాగా వుండాలి? 70 ఏళ్లవాడు-గొంతుక వణికించాలా? చిన్న పాత్రఅయితే బాధలేదు. పది నిముషాలపాటు, అప్పుడప్పుడు రంగస్థలంమీదికి వచ్చి గొంతుక వణికించవచ్చు అనుకుందామంటే ముఖ్యపాత్ర వణుకు అలవాటు అవుతుందేమో అని భయం. ఈవిధంగా తర్జనభర్జన అవుతూ నాలుగురోజులైంది. ఏదో విధంగా వేషం వెయ్యాలి. "సింగరాజు లింగరాజు" వరవిక్రయం ఘోర జీలో పోనీ అని కొందరు ఒత్తిడి చేసేరు. సంఘం పేరుతో కళను పాడు చెయ్యడం ఇష్టంలేదు. ఇచ్చిన పాత్రను వదలుకోలేను. ఆత్మ నీకు నటనాశక్తి వుందని ప్రబోధిస్తోంది. ఒక రోజల్లా దైవప్రార్థన చేసేను. 3 సార్లు పుస్తకం చదివేను. చర్చలు జరిపేను. సినిమా వారు సినిమాలాగ చెప్పేరు. తిరిగి చదువుతూన్నప్పుడు "నేనే వున్నాను డబ్బుయివికళ్ళవాణ్ని సునపంలాగ" అన్న మాటతో, వణుకు సంశయం, వ్యక్తి శరీర స్థితి నిర్ధారణ అయింది. అయితే వైశ్యులు లోభులని వాడుకలోవున్నా, వారి స్వసౌఖ్యం-శరీర భూషణాలకి డబ్బు వెచ్చిస్తారు. తీర్థయాత్రలు సేవిస్తారు. అప్పుడప్పుడు దానం చేస్తారు. లోభి కేవలం పైవాటికి వ్యతిరేకం.

పురికిక వచ్చడిగో నూరేసుగులబలం వస్తున్నప్పుడు, మంచి నీళ్ళలో రోగాలు పోతున్నప్పుడు, రెండంగ వస్త్రములలో తనువు వెళ్తున్నప్పుడు, అన్న మాటలనుబట్టి ఒక బ్రాహ్మణజాతిలోతప్ప యిటువంటి వ్యక్తి వుండదని స్థిరపడి పాత్ర పోషించుకుంటూ వచ్చేను.

గడ్డము 20 రోజులనుంచి పెంచుట కావిరంగు వచ్చువరకు రెండంగ వస్త్రాలను రోజూ వుతికి ఆరేసేవాణ్ని. చెట్టు క్రింద దాచిన డబ్బు పోతుంది? దాని ఫలితంగా శోకలు వేస్తాడు నవరసాలతో. ఆ భావములను అక్కడక్కడ యిమిడ్చి, ఆధ్యాత్మిక ముద్రలతో ఏకపాత్రా అభినయములతో ప్రేక్షకులను పురూరాత లాగించినది ఆ పాత్ర.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ పిఠాపురం మహారాజా వారు, గిడుగు సీతాపతిగారు, దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణశాస్త్రిగారు, నిడుదవోలు వేంకటరావుగారు, ఆర్. బి. రామకృష్ణ రాజుగారు మొదలగు ప్రముఖులు విచ్చేసి తిలకించేరు. వారి ప్రశంసకు పాత్రుణ్ణి అయినాను. కీ|| శే|| పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారి "కంఠాభరణం" అనే నాటకంలో సోమావధానులు పాత్రకు తగిన పరిశ్రమ చేయవలసి వచ్చింది. పిఠాపురం మహారాజావారు స్వయముగా వ్రాయించిన హాస్యరసభరితమైన నాటకం. కుటుంబంతో సహా వచ్చి నాటకము అంతంవరకూ వుండి అభినందించేరు.

చారిత్రక నాటకములలో అల్లావుద్దీన్, మంత్రిభాస్కరుడు, ప్రతాపరుద్రమహారాజు, మదాసీదు.

పౌరాణికంలో భీముడు, కర్ణుడు, దుర్యోధనుడు.

సాంఘికంలో లోభి, కంఠాభరణం, మేనరికం మొదలుగాగల నాటకాల్లో ముఖ్యపాత్రలు ధరిస్తూ ఉండేవాణ్ణి. నాటికలు చాలావరకు ప్రదర్శిస్తూవుండే వారు. ఇది అంతయూ మద్రాసు నగరంలో వున్న ఆంధ్ర విజ్ఞానసమితి అధ్వర్యాన జరిగినవే. ప్రతీపాత్ర ధారణంలోను ప్రజల అభిమానమును పొందుతూ ఉండేవాణ్ని.

నటుడునకు స్ఫురద్రూపము, మధురమైన గాత్రము, సమయస్ఫూర్తి, మేధాశక్తి, జ్ఞాపకశక్తి, కళయందు పరిపూర్ణ ఆసక్తి, బ్రహ్మచర్యము మొదలగునవి కావాలి. రంగస్థలములో పూర్తిగా ప్రేక్షకుల వైపుగాని, తోడి నటకుల వైపుగాని వుండక సగముగా వుండి అనగా ప్రక్కనటునితోను, ప్రేక్షకులు వినేటట్లు పద్యముగాని, పాటగాని, వచనముగాని స్పష్టముగా వుచ్చారణ చెయ్యవలెను. పాత్రపోషణ ఎంతబాగున్నప్పటికీ ఉచ్చారణ స్ఫుటంగా లేనిదే ప్రేక్షకుల మన్ననలకు పాత్రుడుకాలేడు.

పాత్రోచిత భాష ఉంటే బాగుంటుంది. చారిత్రకపాత్రలు కల్పింపబడినవికావు కాబట్టి అట్టి పరిమాణములో నె వ్యక్తులుపాత్రలు ధరిస్తే బాగుంటుంది.

రామాయణ కాలం

డా॥ గోవిందరాజుల వెంకటసుబ్బారావు

(గతవారం తరువాయి)

ఈ విధంగా నాలుగు యుగాలకు సమానమైన సంఖ్యలో సంవత్సరాల విలువను నిర్ణయించినప్పుడు వాటికి గల నిఖరమైన కాలపరిమాణం మొత్తం అదే నిష్పత్తిలో పెరుగుతుంది. ఈ ప్రకారం వాటి నిఖరమైన పరిమాణాలు ఈ క్రింది విధంగా తేలుతాయి.

4,32,000 ÷ 4 = 1,08,000
4,32,000 ÷ 3 = 1,44,000
4,32,000 ÷ 2 = 2,16,000
4,32,000 ÷ 1 = 4,32,000
మొత్తం — 9,00,000 సం॥లు

ప్రాచ్యశాస్త్ర కాలమానరీత్యా సంవత్సరానికి 360 రోజులు (30 × 12) కాబట్టి, ఆయా యుగాలలో "దివాల" దైర్ఘ్యాన్ని బట్టి ఆయా సంవత్సరాల పరిమాణం భేదిస్తూఉంటుంది.

కృతయుగం-6 గంటలు = దినములో 4 వ వంతు.
త్రేతా- 8 గం॥ = దినములో మూడో వంతు.
ద్వాపర- 12 గం॥ = దినములో అర్ధభాగం.
కలి- 12 గం॥ = 1 దినము

ఈ నాలుగు భాగాలను కలిపి, $(1+\frac{1}{2}+1/3+\frac{1}{4}) = 25/12$ పై 9,00000 సంవత్సరాలను దానితో భాగిస్తే నాలుగు యుగాలకూ 432000 సంవత్సరాల చొప్పున వస్తుంది. వర్తమాన కాలమానరీత్యా పరిభాష ప్రకారం 16.66 ప్రిసిషన్ సైకిల్స్‌గా లెక్క తేలుతుంది. అంటే ఒక్కొక్క భ్రమణం 25,920 సంవత్సరాలు. అన్నమాట.

యుగాలకు సంబంధించిన ఈ అంకెలకు, అక్షరశః కేంద్రాలయిన భూగోళధ్రువ పరిభ్రమణ కాలానికి నిగూఢమైన విశేషార్థన్యూరియుత మైన సంబంధం ఉన్నట్లుగా క్రీస్తుశకం 1800 వ సంవత్సరానికి ధ్రువపరిభ్రమణ కాలాలపైవాక్‌హీన్‌స్టీన్ కట్టినలెక్కల వల్ల గోచరిస్తోంది.

ధ్రువాలు: (B) 1728 సం॥లు
,, (a) 1296 ,,
,, (A) 864 ,,
,, (b) 4320 ,,

ఈ విషయమై సమగ్రంగా పరిశీలన జరిపే ఆంగ్లిక పరిశోధకులు థామ్సన్ శాస్త్రిల్స్ అనే శాస్త్రజ్ఞులు "జియో మాగ్నటిజం" పై వ్రాసిన గ్రంథం, రెండవ సంపుటంలో 925 వ పుటను ఒకసారి చూడవచ్చును.

ఇటు మన మహర్షులు, అటు నిన్న మొన్నటి వాక్‌హీన్‌స్టీన్‌లు లెక్కలు కట్టి తేల్చిన సంఖ్యలు (పూర్ణాంకాలు) పరిశీలిస్తే, వారు తేల్చిన ఫలితాలు ఒకదానినొకటి ధృవపరుస్తున్నట్లు గోచరిస్తుంది. వీటిద్వారా, భూగోళ ధ్రువాలకూ, ఆయా యుగాలలో వాటి పరిభ్రమణ వేగాలకూ గల సంబంధాన్ని తెలుసుకొని నిర్ధారణ చేయడానికి వీలు కలుగగలదు.

25,920 సంవత్సరాల పరిమాణం గల "ప్రిసిషన్ సైకిల్" (పరిభ్రమణకాలం) కూ, తాను కనుగొన్న సంఖ్యలకూ (పైన నేను పేర్కొన్నవి) ఒకసంబంధం ఉన్నట్లు వాక్‌హీన్‌స్టీన్ పేర్కొన్నాడు.

నిజానికది ఆ సంఖ్యలకు గరిష్ఠ సామాన్యభాజకం (జి. సి. ఎం.)

పరిభ్రమణ కాలమానం ప్రకారం ధ్రువాలు(B)చేసే భూప్రదక్షిణాలు 15
,, (a) ,, ,, 20
,, (A) ,, ,, 30
,, (b) ,, ,, 6
మొత్తం 71 సార్లు.

ఒక మన్వంతరం మహాయుగానికి 71 రెట్లు అని ఋషులు చెప్పడానికి ఇదే కారణం 16.66 "ప్రిసిషన్ సైకిల్స్‌రి పూర్తి అయే సరికి, ధ్రువాలలో వ" భ్రమణాల వల్ల వచ్చే తేడాలూ సర్దుకొంటాయి. ఈ విషయమై నేను వ్రాయబోయే వ్యాసంలో సమగ్రంగా వివరిస్తాను.

స్థూలదృష్టికి, యాదృచ్ఛిక సంప్రాప్త సామ్యాలుగా గోచరించే ఈ విషయాలలో, మనకిప్పటికి అవగతమయ్యేది కొద్దిమాత్రమే అయినా, గ్రహించవలసినది యింకా చాలాఉంది. ఏదిలా ఉన్నా మొత్తానికి, భూపరిభ్రమణ స్వభావానికీ, దానికి ఆధారములైన అనేక అంశాలకీ సంబంధించిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలూ తేల్చడంలో ప్రాశ్చాత్యులు ఈ విధంగా ఏకాభిప్రాయానికి రావడం జరుగుతోంది.

ఇప్పుడు ఈ "ప్రిసిషన్ సైకిల్" కాల పరిమాణం అనేది స్థిర సంఖ్యకాదు. కాని, మొత్తం ఈ 16.66 భ్రమణాల సగటు కాలం అయిన 25,920 సంవత్సరాలుమటుకు స్థిరాంకమైనట్లు మన ఋషులు చెప్పిన విషయాలవల్ల తేలింది. దీన్ని పరిశీలించినకొద్దీ, నాకు అనేక మూర్తి విషయాలు అవగతం అవుతున్నాయి.

'భూయాన్వకర్షణ' (జియోమాగ్నటిజం) స్వరూప స్వభావాలపై చర్చించి, దానికి గల కారణాన్ని, దాని స్వభావాన్ని నిర్ధారిస్తూ నేను తేల్చుకొన్న సమాధానం సరియైనదేనని భావించడానికి ప్రబల నిదర్శనాలు కనబడుతున్నాయి.

నేను లోగడ వ్రాసిన "ఇనార్గానిక్ ఇవల్యూషన్" అనే గ్రంథం (1949లో ప్రచురించాను) లో నేనీ విషయాన్ని కొంతవరకు సూచించాను.

పైన వివరించినసూత్రం ఆధారంగా, దాని పర్యవసాన 'సిద్ధాంతిక' గా దాశ ప్రాతిపదిక (పునాదిరాయి) అనతగు కాలగమనరేఖ రూప నిర్ధారణ చేశాను. (Time-curve)

దీని ప్రకారం, యుగాంతకాలంలో దినాల దైర్ఘ్యం క్రమాత్తుగా పెరుగుతున్నట్లు తేలింది. ఈ పెరుగుదల క్రిందివిధంగా ఉంటుంది.

కృతయుగాంతాన రెండు గంటలు; త్రేతాంతాన 4 గంటలు, ద్వాపర యుగాంతాన 12 గంటలు. కలియుగంలో చివరకొచ్చుండా, ఆ యుగం, సగం గడిచిన వేళ (స్థూలంగా క్రీస్తుశకం 50,100 A. D ప్రాంతంలో) దినం నిడివి 4 గంటలు పెరుగుతుంది. మొత్తం మీద నాలుగు యుగాలకూ కలిపి 22 గంటలు అన్నమాట.

కాగా, పోటుపాటుల పరిపిడి వల్ల ఒక శతాబ్దికి రోజుకు సెకండులో ద్విసహస్రాంశమండి సహస్రాంశవరకూ పెరుగుదల సంభవిస్తుందని నేటి శాస్త్రజ్ఞులు కనుగొన్న అంశాన్ని ఋషులు కూడా నిర్ధారణచేసి ఉన్నారు. పైన చెప్పిన సహస్రాంశం ఏమంత పట్టించుకోతగ్గదికాదు. అందుకే ఋషులు స్థాపించిన సిద్ధాంతరీత్యా ఒక్కొక్క యుగంలోనూ దినం నిడివి దాదాపు ఒకేవిధంగా ఉంటుందని తేలుతుంది.

నేను లెక్కలుకట్టిన విధమిది:

మొత్తం నాలుగు యుగాల పొడుగునా దినదైర్ఘ్యం పెరుగుదల 22 గంటలనూ, గణన సౌలభ్యంపేరిట, నాలుగు యుగాలమీదా సర్ది సగటున యుగానికెంత పెరిగేది తేల్చాను. సమగ్రంగా లెక్కలు కట్టినమీదట సగటున సంవత్సరానికి 35 సెకండ్లు పెరుగుదల ఉన్నట్లు లెక్క తీసుకోవచ్చునని నిశ్చయించాను. ఖరారుగా లెక్కకట్టితే ఈ సగటు పీడా దికి $\frac{22}{4,32,000} = .1833$ సెకండ్లుగా తేలుతుంది.

ఎలాగంటె, నాలుగు యుగాలలోనూ మూడు యుగాలమీద కనబడుతున్న పెరుగుదల మొత్తం పది గంటలూ కలిపి ఒక్క ద్వాపరాంతాన మాత్రమే సంధించే పెరుగుదల 12 గంటలకన్న తక్కువ కాబట్టి, లెక్కలు విడివిడిగా కట్టినట్లయితే $\frac{10}{432000} \times 3) + \frac{12}{432000}$ మొత్తం సాలుకు .35 సెకండ్లు వస్తుంది.

భూపరిభ్రమణ వేగం పెరుగుదల, ఇతఃపూర్వం లెక్కించిన ప్రకారం .722592. దీన్ని V. R. C. అంటాము. (Valmiki Ramayana Constant) వర్తమాన కాలంలో దిన దైర్ఘ్యం (Sidereal day) 86164 సెకండ్లు.

దీన్ని వాల్మీకి రామాయణ స్థిరాంకం (V. R. C.) తో గుణిస్తే 62,261.4 సెకండ్లు వస్తుంది. ఈ సంఖ్యను 35 తో భాగించితే 1,77,890 సంవత్సరాలు వస్తుంది. అందులోంచి ఈ శకంలోని 1956 సంవత్సరాలూ తీసివేస్తే క్రీస్తుపూర్వం 175,934 B. C సంవత్సరాలు వస్తుంది.

ఇంతకన్న సహేతుకమైన లెక్క ఈ క్రింది విధంగా కట్టవచ్చును:

కలియుగంలో దినదైర్ఘ్యం సగటున ఇప్పటివలె 24 గంటలుకాదు. సగం యుగం జరిగాక 4 గంటలు పెరుగుతుంది. కాబట్టి కలియుగం తిరోర్థంలో దినం నిడివి, కాలగమన రీత్యా 28 గంటలు ఉంటుంది. అందువల్ల ఈ యుగంలో రోజు పొడుగు సగటున 26 గంటలు వేసుకోవాలి.

అందువల్ల 'సైడ్‌రియల్ 'రోజు నిడివి, పన్నెండింట ఒకపాలు దబ్బ తింటుంది.

అందువల్ల నేటిదిన దైర్ఘ్యానికి 93344.8 సెకండ్లు లెక్క తీసుకోవడం అన్నివిధాలా సబబు. ఇప్పుడు దీనిని V.R.C. (.722592) తో గుణించినట్టయితే, మొత్తం పెరుగుదల 67,449.9 సెకండ్లుగా తేలుతుంది. దీనిని ఇతఃపూర్వం లెక్కించిన సగటు పెరుగుదల 35 సెకండ్లతో భాగిస్తే 1,92,714 సంవత్సరాలు వస్తుంది. ఇందులోంచి వర్తమానశకంలో జరిగిన 1956 సంవత్సరాలూ మినహాయిస్తే, రామాయణకథ క్రీస్తుపూర్వం 1,90,758 B. C సంవత్సరాల నాడు అని తేలుతుంది.

నేను నిర్ధారణచేసిన ఈ కాలం అతుకారాలూ ఖరారు అని ఘంటాపథంగా చెప్పడంకాదు. కాని ఇది ఖరారైనా కాకపోయినా, కనీసం ఖరారైన లెక్కకట్టడానికి దోహదం కాగలదు.

అస్తగిరి అని నేను స్థాపించిన కన్యాపర్వతం త్రేతాయుగంపొడుగునా యథాప్రకారంగా ఉంటుందా అన్నది ఒక ప్రశ్న. లేని పక్షంలో వాల్మీకి రామాయణ స్థిరాంకం (V.R.C.) ఖరారుగా ఎప్పుడూ అంతేఉంటుందా అని ఆలోచించవలసి వస్తుంది.

ఐతే ఈ దృష్ట్యానైనా, హీనపక్షం ఎంతో అంచనావేసి లెక్కకట్టినప్పటికీ, రామాయణగాథ త్రేతాయుగంలోనే సంభవించిందనడానికి ఏ సందేహం లేదు. ఆ ప్రకారం అది 1,13,056 సంవత్సరాల నాడు (1,08,000 + 5056) జరిగిందన్నమాట. ఇదే ఇప్పటికొక గొప్ప ఆశ్చర్యకరమైన విశేషం. రామాయణకాలం చుట్టూ, దాని ప్రాచీనత విషయం గురించి పాశ్చాత్య పరిశోధనల ఫలితంగా అలముకున్న అంధకారాన్ని ఛేదించడానికీ, అపమార్గ గమనాన్ని నివారించడానికీ ఈ అంశం మార్గదర్శక జ్యోతిగా భాసించగలదు:—

రాతియుగంగా నేటి శాస్త్రజ్ఞులు అభివర్ణించేకాలం పది నుండి ఐదు వేల ఏళ్ళ నాటిది మాత్రమే!

నేను తేల్చిన సమాధానాలు మరో విధంగా మాస్తే సరియైనవని చెప్పవచ్చును.

శ్రీరాముడికథ త్రేతాయుగపూర్వార్ధాన,—ఆ పూర్వార్థంలోకూడా చివరి చివరికిగాక, దాదాపు యుగారంభంలోనే జరిగిందని భారతీయుల నమ్మిక. ఇది సంప్రదాయానుగతమైన విశ్వాసం.

ఇపుడు నేను కనుగొన్న సంఖ్యలు సరిగ్గా ఈకాలంలోనివే అవుతున్నాయి. నేను కనుగొన్న రెండు సమాధానాలలోను రామాయణకథ 1,77,890 సంవత్సరాలనాటి దన్న దానికన్న, 1,92,714 సంవత్సరాలన్నదే నిజం అని నేను భావించడానికి కారణం, రామాయణం త్రేతారంభకాలంనాటిదన్న ఈ నమ్మకను రెండవసంఖ్య కొంతచేరువుగా ఉండడమే.

నిర్ధారణ: శ్రీరాముని జాతకం

బాలకాండ 18 వ సర్గలోని 7, 8, 9 శ్లోకాలలో వాల్మీకి శ్రీరాముని జాతకాన్ని వివరించాడు. ఇప్పుడు నా లెక్కలను, నిలవతీసినిగ్గు తేల్చదలచేవారు ఆ జాతకరీత్యా అప్పటి గ్రహచారాలను, స్థితిగతులను ఖరారుగా ఇదమిత్థం అని నిర్ణయించాలి. భారతీయశాస్త్రంలో ప్రవీణుడైన ఒక పెద్దమనిషి, Aires లో కాక, Mercury ఉండేది Pisces లో నని సూచించాడు.

ఈ సందర్భంలో కొన్ని విషయాలను గుర్తుంచుకోవాలి.

(1) తిరిమితిరిమికొట్టిన వాలి తాకిడికి తట్టుకొనలేని సుగ్రీవుడు, ఆ అవస్థలో నేల నాలుగు చెరగుల పరుగెత్తాడు. చివరకు హనుమంతుని సూచనపై ఋష్యమూకపర్వతంమీద తలదాచుకొన్నాడు. ఈ విధంగా, వాలి తరిమిన వేళ సుగ్రీవుడు భూవలయం అంతా ఎదురడానికి ఎంతకాలంపట్టిందో మనకు తెలియదు. ఎంతఅయినా ఒక సంవత్సరానికి మించియుండదు.

(2) కాగా శ్రీరాముడితో చెలిమి కలపడానికి పూర్వం సరిగా ఎన్ని సంవత్సరాలు అతడా పర్వతంపై వసించాడో కూడా ఖచ్చితంగా తెలియదు. రామాయణపాఠంలో ఈ అంశాన్ని స్పష్టపరచడం జరుగలేదు. "పూర్వ" అనేపదం ఒకటిఉంది. కాని దానికి అర్థం ఏదయినా కావచ్చు,ఎంతయినా కావచ్చు. భౌగోళిక పరిశోధనలద్వారా అంచనాలు వేయడానికి వీలుగా నిర్దిష్ట స్థలాలుగాని ఇతర కొండగుర్తులవంటివి గాని లేవు. సుగ్రీవుడు శ్రీరాముడికి చూపిన ఆసనం ఒక చెట్టుకొమ్మ.అందువల్ల నేను స్థూలంగా ఆకాలం రెండు మూడు వందల ఏళ్లుంటుందని భావిస్తున్నాను.

(3) సుగ్రీవుడి కలసుకొన్న నాటికి శ్రీరాముడి వయసు 38, 39 సంవత్సరాలు.

దానా దీనా, మొత్తంమీద నేను లెక్కకట్టిన కాలానికి మహా అయితే, ఒక ఐదు వందల సంవత్సరాలు తగ్గించి వేసుకోవచ్చు నేమోనని నా అభిప్రాయం. అసలీవిషయంలో నిజానిజ నిర్ధారణకు ఈ అంశాలమీదకన్న, జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుడి కాలంమీద, అతడు అనుసరించే గుణకారంమీద నా కెక్కువ నమ్మకం ఉంటున్నది. జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుడు పూనుకొంటే, రామకథాకాలనిర్ణయానికి సరియైన మార్గం తప్పక గోచరించగలదు.

శ్రీరాముడి జాతకచక్రంలో ఉన్న గ్రహస్థితులు బహు అరుదనీ, కొన్ని కొన్ని అసాధ్యం అనిపించే తీరులో ఉన్నాయనీ పలువురు శాస్త్రజ్ఞులు నాకు చెప్పారు. ఈ చక్రంలోని గ్రహస్థితులు బహు అరుదైనవనీ, అవి ఒక కల్పానికి (43,20,00,000 సంవత్సరాలు) ఒక్కసారి మాత్రమే అవిధంగా ఆయా గ్రహాలలో నిలవడం సంభవమనీ మరొక విద్వద్జ్ఞుడు చెప్పాడు.

నిజానికిది ముదావహమైనవిషయం. ఎందుకంటే, ఈ గ్రహస్థితి ఇంత అరుదైనది కాబట్టి దీనిని అన్వేషించి కాల నిర్ధారణచేయడం సులభసాధ్యమైన పని గా ఉండక తప్పదు.

ఈ నిజానిజనిర్ధారణకు తోడ్పడగల ముఖ్యాంశం మరొకటి భాగవతం చివరి ప్రకరణాలలో కనబడుతుంది. అందులో కలియుగాంతాన, కొన్ని గ్రహాల స్థితిగతులు, తిరిగికృతయుగారంభానంతే గ్రహాల తీరుతెన్నులూ ఉటంకించి ఉన్నాయి. (ఇదే మన మహర్షుల సిద్ధాంతార్థం.) అప్పుడే భూపరిభ్రమణ వేగం మళ్ళా తిరిగి హెచ్చి, 22 గంటలు కాలం తేడా రావడం జరుగుతుంది.

సరిగా, ఆకాలంలో రవిచంద్రులు, వీనస్, జూపిటర్‌లూ ఒకేఇంట ఉంటారని తెల్పబడింది.

కారణం ఏవిటంటే నేను చెప్పలేను గాని, మొత్తంమీద శ్రీరాముడి జాతకచక్రాన్ని బట్టి కాలనిర్ణయం చేసిన నాటికి, నేటి శాస్త్రజ్ఞులను ఆశ్చర్యపరచగల అద్భుతవిషయాలు ఒకటో రెండో తప్పక ఆవిష్కృతాలు కాగలవని నాకు గట్టిగా తోస్తున్నది. ఆ విషయాలు తేలనందువల్లనే, రాముడు వాస్తవంగా, మనలా పుట్టి పెరిగిన మానవుడేనన్న విషయం మరుగుపడి, అవతారమూర్తిగానే నాటికీ నేటికీ మనకి గోచరిస్తూ ఉండడం జరుగుతోంది.

కాగా, భరత లక్ష్మణ శత్రుఘ్నుల జాతకచక్రాలద్వారాకూడా పై పరిశోధనల తుది ఫలితాలు నిజానిజాలను ఋజువుచేయుటకువీలని నా నమ్మిక.

ఈ సందర్భంలోనే, ఈ కాలనిర్ణయానికి మార్గాంతరం ఒకటి కూడా సూచించదలచుకున్నాను.

వర్తమాన సంవత్సర పరిమాణంతో ఇతఃపూర్వం మహాయుగదైర్ఘ్యం నిర్ణయించడంలో కలియుగ దినదైర్ఘ్యాన్ని వేరుగా ఉంచి గుణించి, కలియుగ దిన పరిమాణం అత్యధికమైనది కాబట్టి దాన్ని మిగతా మూడు యుగాలకూ చెందిన రెండవ భిన్నం 13/12 కు కలపడం జరిగిందిగదా. ఈవిధంగా 13/12ను 13/12 తో కూడగా వచ్చినది 13/6 మొత్తం 9,00,000 సంవత్సరాలను దీంతో గుణించగా, మహాయుగం 4,15,385 సంవత్సరాలు, యుగకాలం 1,03,846 అని తేలుతున్నది.

ఇతఃపూర్వం కట్టిన లెక్కలు కూడా మారుతాయి. సగటున సంవత్సరం పొడుగు, పెరుగుదల దృష్ట్యా 868087 సెకండ్లకు మారుతుంది.

దీన్నిబట్టి తిరిగి లెక్క కడితే, రామకథాకాలానికిమరో రెండుసమాధానాలు లభిస్తాయి. అవి (1.) 185793 సంవత్సరాలు, (2.) 171502 సంవత్సరాలు.

అందువల్ల ఈ జత జవాబులను కూడా పైన కనుగొన్న వాటితోపాటే, కూలంకషంగా పరిశీలించి నిర్ధారణచేయవలసిఉంటుంది. ఈ సంఖ్యలు రెండూ కూడా త్రేతాయుగ ద్వితీయ పాదంలోనివే అవుతాయి. ఒక విశేషం ఏమిటి అంటే భూగర్భ శాస్త్రజ్ఞుల, Glaciation Cycle కు ఇవి అనుగుణంగా ఉన్నాయి. దాన్ని ప్రకారం కట్టదగు అంచనాలు వీటని ధృవపరుస్తున్నాయి.

ఉన్నంతలో అత్యంత సముచితమైన రీతిని విలువలు పరిగ్రహించి లెక్క కట్టితే-వాల్మీకి రామాయణ స్థిరాంకం (V. R. C.) .722 గా తీసుకోనవచ్చు. అలాగే సగటున సాలుకు పాదుకు పెరుగుదల మరింత మెరుగైన దగ్గ రీతిన—

$$\left(\frac{11}{415385}\right)^3 + \frac{11}{415385}$$

=.381092 సెకండ్లుగా లెక్కకడితే, రామకథా కాలనిర్ణయానికి మరొక జత జవాబులు లభిస్తాయి.

ఈ విధంగా లభ్యమైన ఈ మూడు జతల సమాధానాలనూ ఇక్కడ పొందుపరుస్తున్నాను. యూరోపుకూడా పరిశీలించి నిర్ధారణ చేయదగ్గవిగా పరిగ్రహింపవచ్చును.

మొదటి జత:
(ఒక యుగం 108000 సం॥లు)—
1,77,890; 1,92,714 సం॥లు

రెండవ జత:
(ఒక యుగదైర్ఘ్యం 1,03,846 సం॥లు)
1,71,502; 1,85,793 సం॥లు

మూడవ జత:
(యుగం 1,03,846 గానే)
1,63,242; 1,76,846 సం॥లు

నామటుకు నేను రెండవ, మూడవ జతలకు అధికప్రాధాన్యం ఇచ్చి సత్యానికి సన్నిహితంగా పరిగణిస్తాను.

వీటి పరిశీలన నిర్ధారణ పూర్తి కావడానికి చాలకాలంపట్టవచ్చు. చివరకు విఫలం కావచ్చు. ఐనప్పటికీ నేను కనుగొన్న విషయాలు విద్వజ్జులు అవశ్యము పరిశీలించవలసినవే.

వశ్య వాక్కు— లక్ష్మీనరసింహ కవి

(6 వ పేజీ తరువాయి)

నీదయారసపూర నిలయాపగకు రాజహంసపంక్తియో రాజహంసపంక్తి
నీ నిరంతర దాన నీరవార్ధికి ఫేన మండలంబో ఫేన మండలంబు
నీ విభుతాశ్రీకి నిరవళయానంద పూర్ణబుస గగనంబొ బునగణంబు
నీ ధర్మకల్పావనీజరాజంబున
శా శ్రీ కాకుళ సర్వదా శ్రీకాకుళ
లనగ సజ్జనా స జ్జనా ద్యనవ భావన
కరణ నైపుణ్య కనదలంకరణ నిపుణ
కుతుక యుత మతి వసుమ నీకుతలమేలు
నిన్ను గన వచ్చితిమి కృతిసీ వీరేంద్ర!
గాహములేని విప్రుండవ
గాహములేవి గభీరకూపముకా
వాహములేని లేరు పరివాహము
లేని లటాకరేఖ ని
ర్వ్యాహములేని శా వును ప్ర
వాహములేని ప్రవంతి యొసి డు
ద్వాహములేని పూరుషుడు
ధాత్రి వృథాకద ధర్మకోవిదా!

పద్యాలు వినగానే అచ్యుతానంద కారుకాలతో ప్రభువు ముఖం కళకళ లాడింది. కావలసినంత ధనం కోరకుండానే యిచ్చి మనమడికి పెండ్లి యేర్పాటు జరిపించండని తాతగారికి సెలవిచ్చారు. అవిధంగా లక్ష్మీనరసింహంగారి కవితాసతి నవతిని తెచ్చుకొన్నది. ఆమెపేరు గౌరమ్మ!

నిత్యశివంచిచె ప్పదగ్గ భూవసతి లేని లక్ష్మీనరసింహంగారు తమ జోస్యమునూ, కవిత్వాన్నీ, చతురోక్తులనూ ఉపయోగించుకొని అర్థం అర్జించ నారంభించారు. ఆయన ఇష్టదైవం శివుడు. ఈ పాపస్య దైవతం ఆంజనేయుడు. యథావిధిగా బ్రహ్మచర్యాన్ని గడిపి గృహస్థయిన లక్ష్మీనరసింహంగారికి ఇష్టదైవమైన శివుడు జీవితయాత్ర గడపడానికి తవ విద్యను ఉపదేశించాడు. సాధుశీల వినభార్య రాగి జారీచెంబు ఎర్రగా తోమి యిచ్చేది. అది అందుకొని ఆయన ఊళ్లమీదికిపోయి ప్రశ్నలు చెప్పి, ముహూర్తాలునిర్ణయించి, కవిత్వంకట్టి పద్యాలు పాడి ఇచ్చేవాళ్ల మనస్సును రంజింపచేసేవాడు. వారెంత ఇస్తే అది తనకి ప్రాప్తవ్యమర్థం లభతే మనుష్యః అన్నట్టుగా వచ్చిందని తృప్తిపడేవాడు. ఆ జారీ చెంబు నిండినంతవరకూ ఊళ్ళమీద సంచారంచేసి నిండగానే ఇల్లు చేరుకొనేవాడు. అది పూర్తిగా కర్చు అయిన తరువాత ఆనాడు జపం చేసుకొని వచ్చి ఏమిటి భోగట్టా అని అడగగా ఆ యిల్లాలు 'ఇదుగో జారీ చెంబు' అని అన్నది.

లక్ష్మీనరసింహకవి సంసార జీవితం ఇలాటిది. దీనిలో ఆయన నిరాఘాటంగా అశ్వధాటితో నడపిన కవితాయాత్ర కొంచెం పరామర్శించుదాం.

లక్ష్మీనరసింహకవి రచనలు గ్రహదీపిక, కనకాభరణం. శ్రీ కృష్ణరాస హృదయోల్లాసం, సంక్రాంతి కోరపాఖ్యానం అని నాలుగు. వీనిలో మొదటి మూడూ కాలగర్భములో కలిసిపోయినవే. నాల్గవది మాత్రం ఇపుడు ముద్రితమై కొలది దినాలలో ప్రపంచం మీదికి రాబోతూంది. ప్రకృతం మనకు అదే అందుబాటులో ఉంది.

సంక్రాంతి కోరపాఖ్యానము మూడాశ్వాసాల చంపూ ప్రబంధం. కౌసల్యా దశరథుల వివాహామంగళ గాథ ఇందలి ఇతి వృత్తం...దశరథుని వంశానుక్రమణిక కాళిదాస రఘువంశాన్ని అనుసరించి ఉన్నది. అజేందుమతీ వనవిహారం, దశరథ రాజ్యపాలన విషయం ఇంచుమించు రఘువంశ శ్లోకాలకు అనువాదం అని చెప్పినా ప్రత్యవాయం ఏమీ లేదు. మిగిలినదంతా స్వేచ్ఛా రచనయే.

కవి అద్వైతవాది. ఇష్టదైవం పార్వతీపతి అయిన ఈశ్వరుడే అయినా ఆరంభ పద్యం శ్రీకృష్ణస్తుతి గ్రంథం మాత్రం ఈశ్వరునకే అంకితం.

మను వసుచరిత్రలూ, రాఘవ పాండవీయ, ఉత్తరరామాయణాలూ ఈ కవి పురుషోత్తమునకు సుదర్శన పొంచ జన్యాలూ, కామాదకోపందకము లై ఉపకరించినట్లు సర్వత్రా తిరుగులేని సాక్ష్యం దొరుకుతూంది. కాని శబ్ద ప్రయోగములో ఇంత ధారాశుద్ధి పదు జారవశ రొబ్బదు నాటిన తరువాత కవుల రచనలలో ఎక్కడా కనబడదంటే ఆధునికులలో చాలామందికి నా మాట కటువుగా ఉండవచ్చు.

అయోధ్యను వర్ణిస్తూన్న సందర్భములో అప్పురినున్న బ్రాహ్మణులను వర్ణిస్తున విచిత్ర ధోరణి:

"ఎంచి విరించి పాల వసియించి
కొయికించుక నైపరాదు రా
త్రించరు లాచరించు చెడుకృత్యము
లంచు తలంచి వేదముల్
మించిన భీతిగాంచి చని మేదినికిన్
శరణన్న వానిక
ర్ణించి భరించిరో యనఁ బురిం
ద్విజు లుందురు వేదబంధురుల్.

* * *

"సకముఖ ద్విజరాజి హెచ్చుగ భజింప
శాఖలన్నియు మాధవు సన్నుతింప
చేసుక ఫలార్థి సమితి సేవింప గురుల
సంగ వెలుగొందు కేళీ వనంబులందు."

ఈ పద్యములో రామరాజ భూషణుని వాగ్విలాసం ఘయ్యారంగా కనబడుతూంది.

ప్రతి పద్యములోనూ ఏదో ఒక కొక్కెడుపు చూపి గొప్పగా వ్రాశానని విఱ్ఱవీగిన వేమకూర కవిత్వం ఈ సంక్రాంతి కోరపాఖ్యానం ప్రపంచములో యాత్రసాగిస్తే మునలమ్మలో గుసగుస లాడే గతి పట్టక తప్పదు.

'మున్ను చిన చిన్న యడుగుల
నన్నగ తానిడుచు పడుచు నడివడి
లేచుకా
తిన్నగ మిన్నక రమిక
నున్నవలెం గొన్ని పదలు నుసగున
నడచున్'—

దశరథుని బాల్యము వర్ణించే సందర్భములోని యీ అందమైన కందం హరివంశములోని శ్రీకృష్ణుని చిన్న యడుగులను స్ఫురింపచేస్తూంది.

ఇందుమతీ నిర్యాణఘట్టములో నారదుని వీణనున్న పూదండనుగూర్చి చెప్తూన్న పద్యం కాళిదాసుని శ్లోకానికి మెరుగు పెట్టినట్టూంది.

'కుసుమైః గ్రథితా మపార్థివైః
ప్రజమాతోద్య శిరోనివేశితాం
అహరత్కిల తస్య వేగవా
అధివా సస్పృహయేవ మారుతః'—
"అతని వీణాశిరోలంకృతామరావ
నీరుహాసుమస్రజంబును మారుతంబు
దానివాసన నాసించి తా ధరించు
కొనుట కనునట్లు హరియించె ఘనము
గాక."—

అజవిలాపాన్ని మాత్రం ప్రకృత కావ్య కథాకథనపద్ధతికి విరుద్ధమని కాబోలు వర్ణించలేదు. అది కొంత భావ్యంగానే కనపడుతుంది. కాని తద్దుఃఖాన్ని ఉపశమింపచేసే వశిష్ఠోపదేశాన్ని మాత్రం విశేషించి వ్రాశారు. అందులో ఒకపద్యం ఉదాహరణకు:

"దేహముకళ బుద్ధి గుహా
గేహము సంప్రత్యగాత్మ గీల్కొని యుండక
సోహమ్మని రొఱుంగక దే [హాతా.
హోహమ్మని మోహముక్కున్ డాపద
(ప్రథమాశ్వాసము-198 ప॥)

అది నీవే అనే బ్రహ్మోపదేశ మాత్రాన్ని అది నేనే అని గుర్తించుకోవడం ప్రకృత్యుపాసకునికి అవశ్య కర్తవ్యమైన ఆధ్యాత్మికవిధి. లేని దానిని ఉందని భ్రాంతిపడి అది నేనని అనుకోడం అపదను కొని తెచ్చుకోడం. దానిని ఇంత చిన్న పద్యములో వివరించిన కవిభావన వినువీథిని పోలిన విశాలమని వేరే చెప్పనక్కర లేదు.

వసంతవర్ణనలో రెండు మూడు పద్యాలు ఉదాహరించి ఈ వ్యాసం ముగిస్తున్నాను.

"కలహంస తోక్కెల యుత
కలితాబ్జ పరాగ పవన కంపిత సుమ సం
కుల భిరవతియొన యశో [ముల్."
కలశాకృతి కలశ పథిక కాంతిల మన
"బురుక మలాగవ చూర్ణము
రతిపతి ధన్విగ్వాభిరామము సుమనో
త్తిత మకు కేసర రేణువు [బుల్."
నతులంబుగ ననుసరించె నళిబృందం
"ప్రకటస్మిత చారుతరా
స్యకటిళ్ల ధరణితరళవ లను మసుల పా
లిక నికచాంబుజ గృహా దీ
ర్ఘిక లమరెన్ కలనతిద్విశిరమాలికలన్."

క్రీనీడ

(6 వ పుట తరువాయి)

అలాంటి అడ్డం లేకుండా వుంటుందనే పుట్టింటిలోనే, నేను పుట్టింటికి వెళ్లటానికి ఒప్పుకున్నాను. నాకు దేమీ చెయ్యటానికి తోచక ఈవుత్తరం వ్రాస్తున్నాను. నేను ఎప్పుడూ ఎవరికి వుత్తరం వ్రాయలేదు. తప్పులుంటే క్షమించండి. నేను చేసిన తప్పులేమైనా వుంటే కూడా క్షమించండి. నన్ను మరిచిపోకండి...నా ఆశలన్నీ మీమీదే పెట్టుకున్నాను...ఈ వుత్తరం వ్రాసి మిమ్మల్ని బాధపెట్టదలుచుకోలేదు. మీ సుఖమే నా సుఖం...పాప...వసంత యెప్పుడూ నాన్న నాన్న అని కలవరిస్తూవుంటుంది....నాకు దుఃఖము ఆగటంలేదు....నేను ఏమీ యింతకంటె వ్రాయలేను....నన్ను క్షమించండి.

చిత్తగించవలెను,
మీ చరణదాసి,
సుజాత.

డాక్టరు ఉమాపతి గజగజ వణికిపోయాడు. వళ్ళంతా చెమటలుకమ్మేశాయి. పెదిమలు తడబడుతున్నాయి. చేతోపట్టుకున్న కాగితం గజగజ వణికిపోతోంది. చెప్పటి ఆపుర్లు గుండెలో దాగలాగ చుట్టుకుపోతోంది. మొహం అంతా ముడతలుపడిపోతోంది. కళ్ళలోంచి టపటప నీర్లు కాగితంమీద పడ్డాయి.

'సుజాతా !....' హృదయంలోంచి, నర్సునుండే బ్రద్దలయ్యేటట్లు పెద్దగా అరిచాడు ఉమాపతి. నర్సు అయాంతం సోఫాలోంచి గది దగ్గరకు వచ్చేసింది.

ఉమాపతి భయంకరంగా కనిపించాడు. ఉమాపతిని చూస్తూ నర్సు గజ గజ వణికిపోతూ నిలబడింది. మరుక్షణం లోనే సుజాతా! సుజాతా! అంటూ వెర్రికేకలు వేసుకుంటూ ఉమాపతి పాటిల్లోకి వచ్చేశాడు.

నర్సు అడుగుల్లో అడుగులు వేసుకుంటూ మెల్లిగా ఉమాపతి చేతులోని కాగితం తీసుకోబోయింది.

ఛా! అవతలకు పో అంటూ కసిరికొట్టాడు ఉమాపతి. పిచ్చివానిలాగ యిల్లంతా తిరిగేస్తున్నాడు. గభాలున పెట్టె పట్టుకుని, నేను వెళ్ళిపోతున్నా...నా సుజాత దగ్గరకు నేను వెళ్లిపోతున్నా...అంటూ గబగబ వాకిటవైపు వెళ్లిపోతున్నాడు ఉమాపతి.

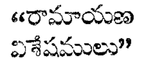
'డాక్టర్...డాక్టర్...నేను..నేను' పెద్దగా అయాసపడుతూ డాక్టరు ముందుకు వచ్చి నుంచుంది నర్సు.

రౌడం చేస్తో, నర్సును వెనక్కు నెట్టేసి, డాక్టరు ఉమాపతి ముందుకు సాగిపోయాడు.

పశ్చిమజర్మనీలో పారిశ్రామిక ప్రదర్శనలు

కొలోన్, జూన్ 24: పశ్చిమజర్మనీలో ఈసంవత్సరం 6 పెద్దనగరాలలో జరిగిన వాణిజ్యప్రదర్శనాలు దాదాపు 15 లక్షలకుపైగా ప్రేక్షకులను ఆకర్షించాయి. ఇతరదేశాలలో యిట్టిప్రదర్శనాలకు వచ్చేమామూలు ప్రేక్షకులు మాదిరిగాక యీప్రదర్శనాలకు వచ్చిన ప్రేక్షకులంతా వ్యాపారఉద్దేశ్యం కలిగినవారై ఉండడం వీటిలో ప్రత్యేక విశేషమనవలసి ఉన్నది. ఇందులో వ్యాపారఒప్పందాలు చేసుకోనేందుకు తగినవాతావరణము ఉంది.

న్యూరెంబర్గులో బొమ్మలకొట్లు, కొలోన్‌లో గృహోపకరణాలు, ఉక్కు యినుము వస్తువులు, ఆఫెన్ బాక్ లో తోలువస్తువులు ప్రదర్శనాలు ఫ్రాంక్ ఫోర్టు అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనం నిరుటికన్నా యీసారి విదేశీప్రేక్షకులను 10% ఎక్కువగా ఆకర్షించాయి. హనోవర్‌లో జర్మన్ పారిశ్రామిక ప్రదర్శనానికి 17% ఎక్కువగా విదేశీ ప్రేక్షకులువచ్చారు. ఈ అసంఖ్యాక ప్రేక్షకులల్లో ప్రముఖభారతీయ పారిశ్రామికులు శ్రీ వదల్ తాతా, శ్రీ మురార్జీ వైద్యకూడా ఉన్నారు. విదేశీప్రదర్శకుల సంఖ్యకూడా యీ ప్రదర్శనాలలో యీతూరిఎక్కువైంది ఫ్రాంక్‌ఫోర్టు ప్రదర్శనం మొత్తం 8862 ప్రదర్శకులలో 1237 గురు విదేశీ ప్రదర్శకులు-సమీపదూర మధ్యప్రాచ్య దేశాలతోసహా 91 దేశాలనుంచి యీ ప్రదర్శనాలకు ప్రేక్షకులు వచ్చారు.

"రామాయణ విశేషములు"

[రచన: శ్రీ సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, ప్రాప్తిస్థానం: ఆంధ్ర రచయితల సంఘం, హైదరాబాదు. మూల్యము: సాదా ప్రతి 3-0-0]

ఆర్షమూ, వేదసమ్మితమూ అని శ్రీమద్రామాయణము సర్వులకు మాన్యమూ, పూజ్యమూ అయి వాసికెక్కింది. అది ప్రపంచములో ఇంచుమించు అన్ని భాషలలోనికీ పరివర్తితమయింది. విశేషించి తెలుగులో అనేకరూపాలలో అవతరించింది.

తంత్రీలయసమన్వితమై గాయకులకు గానం చేయడానికి ఉపకరించిన గీతప్రబంధం రామాయణం. నాలుగు భుజాలు కల విష్ణువు రామలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న రూపాలలో భూమిలో అవతరించాడని అనేకులు అంటారు. కాదు, విష్ణువు రాముడనీ, శేషుడు లక్ష్మణుడనీ శంఖు చక్రాలు భరతశత్రుఘ్నులనీ ఒక విశ్వాసం ఉంది. ఏది యేమయినా రాముని వంటి ఆదర్శమానవుడు ...

... కంగా వివరించి రెడ్డిగారు ఈ గ్రంథాన్ని ఉత్తమ చారిత్రక గ్రంథముగా రూపొందించారు.

ఉదాహరణకు—హనుమంతుడు బ్రహ్మచారిగాడు. రామాగమనవార్తను చెప్పిన హనుమంతునితో భరతుడీలాగున అన్నాడు.

"ప్రియాఖ్యానస్య తే సౌమ్య!
దదామి బ్రువతః ప్రియం
సుకుండలాః శుభాచారాః
భార్యాః కన్యాశ్చ షోడశ
హేమవర్ణాస్సునాసోరూః
శశి సౌమ్యాననాః స్త్రియః
సర్వాభరణ సంపన్నాః కులజాతిభిః"
(యుద్ధకాండ 128 స. 42,44)

ప్రియవార్త చెప్పిన నీకు.....పదునారుగురు కన్యలను భార్యలుగా ఇచ్చుచున్నాను—....

ఈలాటి విషయ వివరణములూ, భౌగోళిక విషయ విజ్ఞానప్రదములూ అయిన వాక్యాలలో రెడ్డిగారు రామాయణముపై సల్పినకృషి విజ్ఞానులకు ఆకాంక్ష్యమాణ ఫలప్రదాయకమై ఉన్నది.

...

పారంపర్యాలు

1957 జూన్ 30 వ తేదీ మొదలు

జూలై 6 వ తేదీ వరకు

గ్రహస్థితి

రవి బుధులు (మిథునం)- కుజ, శుక్రులు (కర్కాటకం) గురువు (కన్య) వక్రశని (వృశ్చికం) రాహువు (తుల) చంద్రుడు (కర్క - సింహ - కన్య - తులల్లో)

గ్రహరాశ్యంతర యోగములు

1 రవి శని (షడష్టకం) 2 కుజ-బుధ (ద్విర్ద్వాదశం) 3 బుధ శని (షడష్టకం) 4 రవి బుధ (యుతి) 5 కుజ శని (నవపంచమం) 6 బుధ రాహు (నవపంచమం)

అర్ఘ (వస్తుధారణ) భవిష్యం

ప్రత్తి-నూలూ-వస్త్రాలూ

వాయిదా (జారీల్లా) ప్రత్తి వ్యాపారంలో హెచ్చుతగ్గులు చాలా తక్కువగా వుంటవి. కుజ-పుష్యమీ చారం ...

...

తుంది. కాని మీ ప్రజ్ఞా బలాలకు ఒక పరీక్షాకాలం. చివరకు మీరే నెగ్గినా శ్రమపడక తప్పదు. ఈరాశి విద్యార్థి విద్యార్థినులకు యోగకాలం. అభివృద్ధికి అవకాశాలు కలుగుతవి. 5-6 తేదీల వార్తలు-పెట్టుబడులవల్ల ధనలాభం.

కన్య (ఉత్తర 2, 3, 4, పాదాలు హస్త, చిత్త 1, 2 పాదాలు)

ఈ వారంలో రవి-కుజ-బుధ-శని శుక్రులు అనుకూలురు. పైకి ఎంతో యోగదాయకంగా అగపడే యీ గ్రహానుకూలత ఫలితానికి వచ్చేటప్పటికి అసంతృప్తిని కలిగిస్తుంది. మెరమెచ్చు మాటలతో మీవల్ల పనుల సాధించుకొని బాధ్యతలను మీ పైవదలి అగపడకుండా తొలగిపోవువారుంటారు. మీరు ఎంతో శ్రద్ధాభక్తులతో ఉద్యోగ వృత్తులు జరిపినా పైవారి మెప్పు కలుగదు. ఇరుగు పొరుగు పరిస్థితులూ-మిత్రులవల్లా మానసిక విశ్రాంతి కలుగుతుంది. వార ప్రథమంలో చేసే ప్రయత్నాలు కొంత లాభకరంగా ముగుస్తవి.

తుల (చిత్త 3, 4 పాదాలు, స్వాతి విశాఖ 1, 2, 3 పాదాలు)

ఈ వారంలో కుజుడుమాత్రం అను...

...

భారతానికి పూర్వం తెలుగు సాహిత్యం

(5 వ పుట తరువాయి)

...

కవితా శక్తియు శ్రోత్ర "సత్యాత్మక్షి..." నిచయం"బుతో కావ్యరచన చేయాలన్నదే నన్నయ అభిలాషగా బోధపడుతుంది.

అట్టి మహోన్నతిపేర వెలసిన ఈ శిష్ఠాను శాసనాంధ్ర భాషా నిలయము ఇతోధిక ప్రవృద్ధం కావాలనీ, నన్నయ భారతానికి గల్గిన పండిత పామర ప్రజాదరణము ఈ గ్రంథాలయమునకూ లభించాలని ఆశిస్తున్నాము.

[వరంగల్లు శిష్ఠాను శాసనాంధ్ర భాషానిలయం 4 వ వార్షిక మహాసభలలో శ్రీ దివాకర్ల వెంకటావధాని ప్రసంగాన్ని వ్యాసముగా ప్రకటించాము. —సంపాదకుడు]

...

విస్తృతంగా ఉంది. తనను యువ్వకాన్ని వ్యమని యయాతి తన కొడుకుల నాశ్కొకరిని అడగడం వారిద్ద నిరాకరించడం వేరు వేరుగా 50 శ్లోకాల్లో వివరించబడగా నన్నయ ఒకే ఒక గద్యంలో పుత్రుల సమాధానాన్ని వివరించాడు. "సంక్షేపంబుగా సమాధానించి" అన్నాడు.

భారతంలో జరత్కారుని కథ రెండుమార్లు ఉదహరింపబడగా నన్నయ ఒకేమారు వివరించాడు.

పాండవుల జననవృత్తాంతము అనేక శ్లోకాలలో చెప్పబడగా "భానునిభుండు పాండు నరపాలుడు ఘోరతపంబుచేసి" ధర్మరాజాదుల కన్న...

...

మూడురకాల కవులు

...

దేశాచారాలు వేరు

...

అనేక మార్పులూ-చేర్పులూ

...

అభినయం

...

శ్రీ సత్యనారాయణవర్మ సాధనము

...

గౌతమబుద్ధ

(తెలుగు వ్యాఖ్య)

...

సాంధ్యరేఖలు

...

శ్రీ కల్లూరు సుబ్బారావు షష్టిపూర్తి సంచిక

...

రాష్ట్రంలో ఉద్యోగాలు క్రితంనెల కొంత వెనుకబట్టింది

...

చైనాకు వెంటనే సమితిలో సభ్యత్వం

కామన్వెల్తు ప్రధానులకు నెహ్రూ స్పష్టీకరణ

లండన్, జూన్ 28: సమితి శ్రేయస్సు దృష్ట్యా సమితిలో చైనాకు కాలహరణంలేకుండ సభ్యత్వం ఈయాలని కామన్వెల్తు ప్రధానుల సమావేశంలో భారత ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ స్పష్టంచేశారు. ఈ విషయమై ప్రధానుల మధ్య భేదాభిప్రాయాలున్నాయి. కొంతమంది చైనాకు సభ్యత్వం ఇచ్చేందుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్నారు. మరికొంతమంది సభ్యత్వం ఉండాలనే విషయాన్ని సూత్రప్రాయంగా అంగీకరిస్తూ, అందుకు ఇది తగిన సమయం కాదన్నారు.

సమితిలోను, సమితి సంఘాలలోను చైనాకు సభ్యత్వం ఉండాలనే సూత్రాన్ని బ్రిటన్, పాకిస్తాన్లు అంగీకరించాయి కాని చైనాపట్ల అమెరికా విధానం మారేవరకూ చైనాకు సమితిలో సభ్యత్వం ఉండరాదని ఈ దేశాల ప్రతినిధులు తెలిపినట్టు తెలిసింది. ఇక్కడ ... నెహ్రూ హెచ్చరించారు.

దక్షిణ కొరియాలోని సైన్యాలకు నవీన ఆయుధాలను సరఫరాచేయాలన్న అమెరికా విధానంపట్ల శ్రీ నెహ్రూ అసంతృప్తిని తెలియజేశారని కూడా తెలిసింది. ఇందువల్ల ఆ ప్రాంతంలో మరింత ప్రమాదాలు కలిగే అవకాశం ...

యూరప్‌లో అమెరికా సేనల ఉనికి

అవసరమని ఫ్రెంచి విదేశ మంత్రి భావం

టులూస్, జూన్ 28: యూరప్‌లో అమెరికన్ సేనలుండి తీరాలని, అణ్వస్త్రాలతో విముక్తి సాధించే వుద్దేశం ఫ్రాన్సుకు లేదని ఫ్రెంచి విదేశాంగ మంత్రి క్రిస్టియన్ పినో లండన్ ఆయుధ విసర్జన చర్చలపై ఫ్రెంచి సోషలిస్టు పార్టీ కాంగ్రెసులో నిన్న చెప్పారు. ఉద్రిక్తతలసడలింపుకు ప్రారంభ ప్రయత్నాలు జరగాల్సి వున్నా, దురాక్రమణ దారులను ఆహ్వానించే పరిస్థితి మాత్రం కల్పించరాదన్నారు.

ఆల్జీరియా విప్లవకారులకు మొరాకో, ట్యునీషియాలు సహాయపడటం ఫ్రాన్స సహించదని, ఆల్జీరియా సంగతి తేలేవరకు ఫ్రాన్స్-మొరాకో, ఫ్రాన్స్-ట్యునీషియా సమస్యలు పరిష్కారం కావాలవని వివరించారు.

ఆల్జీరియా విధానాన్ని సమర్థించాలని ఆల్జీరియామంత్రి రాబర్ట్ లాకోస్టే సోషలిస్టులకు విజ్ఞప్తి చేశారు.

దక్షిణ కొరియాకు కొత్త ఆయుధాలు

సమితి సైన్యం చర్య!

చైనా ఖండన

కొరియాపై అంతర్జాతీయ సమావేశం

భారతీయులపై లాఠీ ప్రయోగం

ద. ఆఫ్రికా పోలీసుచర్యకు కాంగ్రెసు నిరసన

కామన్వెల్తులో మలయాకు సభ్యత్వం

సైనిక కూటాలకు భారతదేశ విముఖత

సూడాన్ పార్లమెంటు రద్దు

ఆర్థిక సమస్యలపై వచ్చేవారంలో చర్చ

అల్జీరియా జాతీయోద్యమ ప్రతినిధితో నెహ్రూ చర్చ

పశ్చిమాసియాపై నెహ్రూ ప్రకటనకు హర్షం

ప్రస్తుతం చైనాను అమెరికా గుర్తించదట

ఆర్థిక సమస్యలపై కృష్ణమాచారి చర్చలు

"ప్యాసా"

ఆకాశవాణి

సోమవారం, జులై 1

ప్రకటన

కావలెను

టెండరు నోటీసు

సినిమా

మద్రాసులో సినిమాలు

గెయిటీ, భారత్, మహాలక్ష్మి	తంగమలై రహస్యం (తమిళం)	
ప్రభాత్, చిత్ర, సరస్వతి, కామధేను	కోడప్పుక్కరసి	,,
కాసినో, శ్రీకృష్ణ	మాయాబజార్	,,
బ్రాడ్వే, లక్ష్మి	వణంగాముడి	,,
ఈరాస్	మాదరగ్ కుల మాణిక్కం	
రాజకుమారి	అల్లావుద్దీన్ అద్భుత దీపం	,,
కపాలి	తాయ్కు పిన్ తారం	,,
సన్	మనమగన్ తేవై	,,
వెలింగ్టన్	మధురైవీరన్	,,
ప్లాజా	ప్యాసా (హిందీ)	
స్టార్	మిస్టర్ ఎక్స్	,,
అశోక్	అల్ బేలీ	,,
పయొని	సి. ఐ. డి.	,,
శ్రీ పద్మనాభ-ఖోల్ జా సిం సిం		,,
సెలక్ట్	టూ ఆంఖే బారా హాథ్	,,
ఓడియన్	Hollywood Or Bust	
మిడ్‌లాండ్	The Ambassador's Daughter	
న్యూగ్లోబ్	Children Of Love	
న్యూ ఎల్ఫిన్‌స్టన్	Lost	
మినర్వా	High Society	

శీతజ్వరం

శీతజ్వరం రాకుండా, కాపాడుకొనుటకు మంచి మందు ఖరీదు రూ. 1.85న.పై. మనియార్డరు పంపిన మందు పంపబడును. వి.పి. లు పంపబడవు. కవిరాజ్ టి. యన్. రావు, చిలుకూరు పోష్టు, ...

శినిమా - మదరాసు-17.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates (private) Ltd. by S. Radha Krishna, at the Andhra Patrika Press, 6 & 7 Thambu Chetty St., Madras-1. Editor S. Sambhu Prasad.